



รายงานการพิจารณาศึกษา
ของ
คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อติดตามการใช้งบประมาณ
ประจำปี ๒๕๓๖
วุฒิสภา

(สำเนา)

ที่ ๑๐๕๕/๒๕๓๗

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ จำนวน ๑ ชุด



ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาปฏิบัติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖ (นายวิชัย โภสุวรรณจินดา เป็นผู้เสนอ) และได้ลงมติตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖ ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|-----------------------------------|---------------------------------------|
| ๑. นายกรพจน์ อิศวันวิจิตร | ๒. นายโกวิท สุริสวัสดิ์ |
| ๓. นายโกวิทย์ โปะยานนท์ | ๔. ศาสตราจารย์ ไกรยุทธ ชีรตยาตน์นัท |
| ๕. นายฉลองภพ สุตังกรกาญจน์ | ๖. นายดุษิต ศิริวรรณ |
| ๗. นายทวี หนูนักดี | ๘. นายประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ |
| ๙. นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร | ๑๐. นายพนัส สิมะเสถียร |
| ๑๑. นายพิชัย วาศนาสง | ๑๑. รองศาสตราจารย์ พูนศักดิ์ วรรณพงษ์ |
| ๑๒. ศาสตราจารย์ ไพบูลย์ ช่างเรียน | ๑๔. ศาสตราจารย์ ไพศาล กุมาลย์วิสัย |
| ๑๕. นายยุทธ กิ่งเกตุ | ๑๖. นางฤดี จิวาลักษณ์ |
| ๑๗. นายวรากรณ์ สามโกเศศ | ๑๘. นายวิชัย โภสุวรรณจินดา |
| ๑๙. นายวิโรจน์ นวลแข | ๒๐. พลเอก ศิริเนตร์ ฐูปกล้า |
| ๒๐. นายศิริเนตร์ นิมมานเหมินท์ | ๒๑. พลตำรวจโท สมควร ทรัพย์กุล |
| ๒๑. นายสมชัย ฤชุพันธ์ | ๒๔. พลอากาศเอก สามารถ โสดสถิตย์ |
| ๒๕. นายสุชน ชาลีเครือ | ๒๖. นายสุธี สิงห์เสนห์ |
| ๒๗. นายอิสสระ นิตินท์ประภาศ | ๒๘. นายเอกชัย เอกหาญมล |
| ๒๘. นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ | |

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาอนุมัติตั้งกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ
ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

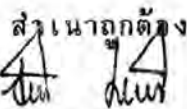
ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ไพศาล กุมาลย์วิสัย
(ศาสตราจารย์ ไพศาล กุมาลย์วิสัย)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ

กองกรรมการ

โทร. ๒๕๕๑๕๗๑

โทรสาร ๒๕๕๑๕๗๑


สำเนาถูกต้อง


(นายจिरต สวิตชาติ)

หัวหน้าฝ่ายประชุมที่ ๑

กองกรรมการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

จุฬารัตน์ พิมพ์
 ทาน

รายงานของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ เพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญ ครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญเพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖ (นายวิชัย โภสุวรรณจินดา เป็นผู้เสนอ) และลงมติตั้งกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖ โดยกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานตามภารกิจไว้ ๒๗๐ วัน และอนุมัติให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ดำเนินกิจการนอกสมัยประชุมได้ ต่อมาคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ขอขยายเวลาพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน และ ๓๐ วันตามลำดับ ทั้งนี้ โดยที่กระทรวงการคลัง ได้อนุมัติให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ สามารถกันเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ไว้เบิกเหลือมปี กรณีไม่มีหนี้ผูกพันได้ทุกรายการเป็นกรณีพิเศษถึงสิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๓๗ คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ จึงต้องรับฟังข้อมูลและข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากส่วนที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ซึ่งประธานวุฒิสภาและที่ประชุมวุฒิสภาได้กรุณาอนุญาตตามที่คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ร้องขอ

บัดนี้ การพิจารณาได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ จึงขอรายงานผลการพิจารณาเพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖ ดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๕๓ และข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘๑ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้เลือก

- ๑) ศาสตราจารย์ ไพศาล กุมาลย์วิสัย เป็นประธานคณะกรรมการ
- ๒) ศาสตราจารย์ ไพบูลย์ ช่างเรียน เป็นรองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง
- ๓) พลอากาศเอก สามารถ โสตสภิตย์ เป็นรองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง
- ๔) นายวิชัย โภสุวรรณจินดา เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ

- | | |
|------------------------|--|
| ๕) นายวรากรณ์ สามโกเศศ | เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการธิการ คนที่หนึ่ง |
| ๖) นายเอกชัย เอกหาญกมล | เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
คณะกรรมการธิการ คนที่สอง |
| ๗) นายสุชน ชาลีเครือ | เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ |
| ๘) นายโกวิท สุรัสวดี | เป็นผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการธิการ |

๑.๒ ในการดำเนินการพิจารณาเรื่องตามผู้ติดังกล่าว คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำงานทางด้านวิชาการ รวบรวมข้อมูล เอกสาร ข้อเท็จจริง พร้อมทั้งทำการวิเคราะห์ วิจัย ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|--------------------------------------|--------------------------------|
| ๑) ศาสตราจารย์ ไพบูลย์ ช่างเรียน | เป็นประธานคณะกรรมการ |
| ๒) นายสุชน ชาลีเครือ | เป็นคณะกรรมการ |
| ๓) ศาสตราจารย์ ไกรยุทธ ธีรตยาดีนันท์ | เป็นคณะกรรมการ |
| ๔) นายวรากรณ์ สามโกเศศ | เป็นคณะกรรมการ |
| ๕) นางฤดี จิวาลักษณ์ | เป็นคณะกรรมการ |
| ๖) นายธงชัย ลำดับวงศ์ | เป็นคณะกรรมการ |
| ๗) นายวิชัย โยสุวรรณจินดา | เป็นเลขานุการคณะกรรมการ |
| ๘) นายวิรัช วิรัชนิภาวรรณ | เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ |

๑.๓ นอกจากนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้านงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศ ซึ่งคณะที่ปรึกษาคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|-----------------------------------|--|
| ๑) พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์ | สมาชิกวุฒิสภา |
| ๒) นายบดี จุณยานนท์ | ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ |
| ๓) นายธงชัย ลำดับวงศ์ | รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ |
| ๔) ศาสตราจารย์ เทียนฉาย กิระนันท์ | คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |

๑.๔ หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ โดยได้รวบรวมรายชื่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ส่วนราชการไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

(๑.๑) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

- | | |
|-----------------------------|---|
| ๑. นางฤดี จิวาลักษณ์ | ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน |
| ๒. นายประธาน ดาบเพชร | รักษาการรองผู้อำนวยการ
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน |
| ๓. นางรวีพร คูหิรัญ | ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน |
| ๔. นายมนตรี สายทอง | ผู้อำนวยการกองตรวจสอบการใช้
ทรัพย์สินของรัฐ |
| ๕. นายณรงค์ ผดุงสุนทรารักษ์ | ผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดิน
ภูมิภาค สำนักงานที่ ๘
จังหวัดเชียงใหม่ |

(๑.๒) สำนักงานอัยการสูงสุด

- | | |
|-------------------------------|--|
| ๑. นายสิทธิศักดิ์ สุวรรณประกร | อัยการพิเศษประจำกรม
หัวหน้าพนักงานอัยการ
กองนโยบายและแผน |
| ๒. นางรุจิรา สิงขดลย์ | ผู้อำนวยการกองกลาง |
| ๓. นางจันทร์ศิริ นามมีไทย | หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี |

(๒) สำนักงานกวีรัฐมนตรี

(๒.๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- | | |
|------------------------------|--|
| ๑. นายอนุภาพ สุนอนันต์ | รองเลขาธิการคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ |
| ๒. นางสาววิไลพร ลีวเกษมศานต์ | ผู้อำนวยการกองวางแผนส่วนรวม |
| ๓. นายกฤษณ์สัมพันธ์ เบเนะสุด | หัวหน้าฝ่ายนโยบาย
และแผนการเงินการคลัง |

(๒.๒) สำนักงานงบประมาณ

- | | |
|-------------------------|--|
| ๑. นายชงชัย ลำดับวงศ์ | รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ |
| ๒. นางสาวกฤษมา เกิดภู | ผู้อำนวยการกองงบประมาณ
ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ |
| ๓. นายสมเจตน์ ลือตระกูล | เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ ๗ |

(๒.๓) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

๑. นายอุดม บุญประกอบ รองเลขาธิการคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน
๒. นายสีมา สีมานนท์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาโครงสร้าง
ส่วนราชการและอัตรากำลัง

(๒.๔) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑. นายอาลัย อิงคะวณิช รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นายธีระ รังสิวัตนะ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
๓. นายจตุรงค์ ปัญญาติลก ผู้อำนวยการพิเศษด้านระเบียบ
การพัสดุ

(๒.๕) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๑. นายสมบูรณ์ มณีนาวา ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย
๒. นางพิมพ์ลศรี ศิริไพบุลย์ รองผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย

(๓) กระทรวงคมนาคม

(๓.๑) กรมไปรษณีย์โทรเลข

๑. นายเศรษฐพร คุณศรีพิทักษ์ รองอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข
๒. นางสมจิต จุฬารัตน์ ผู้อำนวยการกองสื่อสาร
ระหว่างประเทศ

(๓.๒) องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

๑. นายจุมพล เหวราบัตย์ ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทย
๒. นายเกียรติ ศิริภาพ รองผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทย
๓. นายคณัย สุนทรานนท์ รองผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทย
๔. นายวิสุทธิ พึ่งพาพงศ์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารโครงการ

(๓.๓) การสื่อสารแห่งประเทศไทย

๑. นายกิตติน อุดมเกียรติ

ผู้ช่วยผู้ว่าการการสื่อสาร
แห่งประเทศไทย

๒. นายสมชัย เลี้ยวพานิชกุล

ผู้อำนวยการกองแผนงาน
และพัฒนาไปรษณีย์

(๔) กระทรวงการคลัง

(๔.๑) กรมบัญชีกลาง

๑. นางอานันท์ ตันติเฉลิม

รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง

๒. นางวินัส เกตกะโกมล

ผู้อำนวยการกองระบบบัญชี
และวิชาการคลัง

(๕) กระทรวงมหาดไทย

(๕.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑. นายเฉลิม พรหมเลิศ

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒. นายสุธรรม ชัยละมัย

หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน
กองนโยบายและแผน
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

(๕.๒) กรมการปกครอง

๑. นายดำริ วัฒนะสิงหะ

รองอธิบดีกรมการปกครอง

๒. นายเชนทร์ วิวัฒน์บวรวงศ์

ผู้อำนวยการกองป้องกันภัย
ฝ่ายพลเรือน

(๕.๓) กรมตำรวจ

๑. พลตำรวจโท วิสุทธิ์ กิตติวัฒน์

ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ

๒. พลตำรวจตรี ปรีชา ปฏิบัติสรีกิจ

รองผู้บัญชาการสำนักงาน
แผนงานและงบประมาณ

๓. พลตำรวจตรี วราสิทธิ์ พรเลิศ

ผู้บังคับการกองงบประมาณ
สำนักงานแผนงานและ
งบประมาณ

๔. พันตำรวจเอก ชัยยุทธ กิติวัฒน์ รองผู้บังคับการอัตรากำลัง
สำนักงานกำลังพล

๕. พันตำรวจเอก เสถียร ทองประเสริฐ รองผู้บังคับการตำรวจ
ดับเพลิง

(๕.๔) กรมโยธาธิการ

๑. นายปรัชญา สุตะบุตร

อธิบดีกรมโยธาธิการ

๒. นายมานะ โชติภพานิช

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

๓. นายถวิล บัณฑิตบุตร

ผู้อำนวยการกองการเงินและบัญชี

๔. นายไมตรี ศรีนราวัฒน์

ผู้อำนวยการกองสาธารณสถาน

และทางหลวงท้องถิ่นที่ ๒

๕. นายไพบูรณ์ ไตรธรรม

ผู้อำนวยการกองพัฒนาบ่อบาดาล

(๕.๕) กรุงเทพมหานคร

๑. นายมานะ นพพันธ์

ผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ

๒. นางถาวร มหัทธนะวัฒน์

ผู้อำนวยการกองงบประมาณ

๓. นายไชยยุทธ ณ นคร

ผู้อำนวยการกองควบคุมอาคาร

สำนักการโยธา

(๕.๖) การประปานครหลวง

๑. นายสุวิทย์ พุดระกุล

ผู้ว่าการการประปานครหลวง

๒. นายสุธรรม รัชवालค์

รองผู้ว่าการการประปานครหลวง

๓. นายสุวิทย์ ศิริยงค์

รองผู้ว่าการการประปานครหลวง

๔. นางชวนพิศ ชรรณศิริ

รองผู้ว่าการการประปานครหลวง

๕. นางนวรรตน์ ศรีแสง

ผู้อำนวยการฝ่ายงบประมาณ

๖. นายศักดิ์ดา ปโรสิยานนท์

ผู้อำนวยการกองงานโครงการ

(๖) กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

(๖.๑) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๑. นางอัมพร จุณณานนท์

อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๒. นางสาวเอื้อมพร ครุฑธา

นักวิชาการเงินและบัญชี

(๗) กระทรวงศึกษาธิการ

(๗.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

- | | |
|----------------------------|--------------------------------|
| ๑. นายถวัลย์ ทงมี | ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ |
| ๒. นายประมวล เสนาฤทธิ์ | ผู้อำนวยการกองแผนงาน |
| ๓. นายสัมฤทธิ์ ฉ่ำเย็นนุรา | หัวหน้าฝ่ายวิเคราะห์งบประมาณ |

(๗.๒) กรมอาชีวศึกษา

- | | |
|--------------------------|-------------------------------------|
| ๑. นายบุญเทียม เจริญยิ่ง | อธิบดีกรมอาชีวศึกษา |
| ๒. นายจรูญ ชูลาภ | รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา |
| ๓. นายประเสริฐ นนท์พละ | ผู้อำนวยการกองแผนงาน |
| ๔. นายอดิษฐ์ ศรีสุคนธ์ | ผู้อำนวยการกองออกแบบ
และก่อสร้าง |
| ๕. นางสุขจิตต์ บุญประสม | ผู้อำนวยการกองคลัง |

(๗.๓) กรมการศึกษานอกโรงเรียน

- | | |
|----------------------|--|
| ๑. นายรุ่ง แก้วแดง | อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน |
| ๒. นายกล้า สมตระกูล | ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน |
| ๓. นางจำเนียร จุลทอง | ผู้อำนวยการกองคลัง |
| ๔. นายเรวัต สุธรรม | ผู้อำนวยการกองส่งเสริมปฏิบัติการ |
| ๕. นายวีระ นวพันธ์ุ | ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพ
ราษฎรไทยบริเวณชายแดน |
| ๖. นายสละ จีระวิณะ | ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียน จังหวัดสระบุรี |

(๗.๔) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

- | | |
|----------------------|---|
| ๑. นายจรูญ เอกอินทร์ | รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ |
| ๒. นายยุทธชัย อดุม | ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน |

(๘) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๘.๑) กรมชลประทาน

- | | |
|------------------------|-------------------------------------|
| ๑. นายอารมย์ ชำคมกุล | รองอธิบดีกรมชลประทาน |
| ๒. นายวิชัย ศรีวราพงศ์ | ผู้อำนวยการกองแผนงาน
และงบประมาณ |

(๙) กระทรวงยุติธรรม

- | | |
|-------------------------|--|
| ๑. นายสมศักดิ์ แยมผล | ผู้ช่วยปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| ๒. นายกรองเกียรติ คมสัน | รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ |
| ๓. นายพิชัย รัตนพัลลภ | ผู้อำนวยการกองอำนาจการ
ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง |
| ๔. นางนิภา สินธารา | ผู้อำนวยการกองคลัง กรมบังคับคดี |

(๑๐) กระทรวงสาธารณสุข

(๑๐.๑) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

- | | |
|--------------------------|--------------------------------------|
| ๑. นายสุจริต ศรีประพันธ์ | รองเลขาธิการคณะกรรมการ
อาหารและยา |
| ๒. นางสาวกัญญา สุกิจจากร | หัวหน้าฝ่ายการคลัง |

(๑๑) กระทรวงอุตสาหกรรม

(๑๑.๑) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

- | | |
|--------------------------|--|
| ๑. นางสาวกัญญา สินสกุล | รองเลขาธิการสำนักงาน
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม |
| ๒. นางลดาวัลย์ มิมะพันธ์ | เลขานุการกรม |

(๑๒) กระทรวงกลาโหม

(๑๒.๑) กองบัญชาการทหารสูงสุด

- | | |
|----------------------------------|--|
| ๑. พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย | ผู้อำนวยการกองอำนาจการ
กลางรักษาความปลอดภัย
แห่งชาติ |
| ๒. พลตรี กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ | ผู้อำนวยการสำนักงานทหาร
พัฒนา |
| ๓. พลตรี ชงชุกช พิมสาร | ผู้อำนวยการสำนักงานภาค ๓ |

๕. พันเอก ไพศาล จันทรโอภาส ผู้บังคับการหน่วยพัฒนาการ
เคลื่อนที่ ๓๒ สำนักงานภาค ๓

(๑๒.๒) กองทัพบก

๑. พลโท กิตติ รัตนฉายา แม่ทัพภาคที่ ๕
๒. พลตรี จำาง ไพโรจน์ รองผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ
บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
(ศอ.บต.) ฝ่ายทหาร
๓. พันเอก เอกศักดิ์ สังข์ศิริ รองเสนาธิการ พลเรือนตำรวจ
ทหารที่ ๕๓
๔. พันเอก สุทธิศักดิ์ ไทยวัฒน์ ฝ่ายยุทธการศูนย์ปฏิบัติการ
กองทัพบก
๕. พันโท นคร ประเสริฐสุข ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๑๑
รักษาพระองค์ ค่ายอดิศร
จังหวัดสระบุรี

(๑๓) ทบวงมหาวิทยาลัย

(๑๓.๑) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ เกษนฉาย กิระนันท์ คณะบดีคณะเศรษฐศาสตร์

(๑๓.๒) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนันต์ ลีวเฉลิมวงศ์ อาจารย์ประจำ
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุชา จินตกานนท์ อาจารย์ประจำ
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ

(๑๓.๓) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑. นายโชติ ชีตรานนท์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒. นายนิพนธ์ ตูวานนท์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
๓. นายวิจิตร ศรีสุพรรณ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
๔. นายชวลิต พุกทวงศ์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
๕. นายสัมพันธ์ ศรีสุวรรณ รองอธิการบดีฝ่ายแผนงาน
และพัฒนา

๖. นายณอคุณ สิทธิพงศ์ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
๗. นายชาลี พรพัฒน์กุล คณบดีคณะแพทยศาสตร์

๑.๕ ในการดำเนินการพิจารณา นอกจากจะได้เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ยังได้ศึกษาจากเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

๑.๖ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาศึกษาโดยการเดินทางไปศึกษาข้อเท็จจริง ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาเรื่องนี้ของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ รวม ๔ ครั้ง คือ

๑.๖.๑ เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับทางด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๑.๖.๒ เดินทางไปศึกษาดูงานและเยี่ยมชมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ในส่วนภูมิภาคของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ณ จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๑.๖.๓ เดินทางไปศึกษาดูงานและเยี่ยมชมความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามโครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลัก ครั้งที่ ๕ ของการประปานครหลวงในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗

๑.๖.๔ เดินทางไปศึกษาดูงานและติดตามผลความก้าวหน้าในการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน-งาน/โครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง) และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคสำนักงานที่ ๔ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๗ มีนาคม ๒๕๖๗

๒. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการวิสามัญฯ ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖ รวม ๔ หัวข้อ ดังนี้

๑. การติดตามการใช้งบประมาณแผ่นดินประจำปี ๒๕๓๖

- ๑.๑ นโยบายของรัฐบาลกับการจัดท่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๓๖
- ๑.๒ วิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖
- ๑.๓ สภาพปัญหาในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖
- ๑.๔ การใช้จ่ายเงินงบประมาณ ปี ๒๕๓๖ และการชอกันเงินไว้เบิกเหลือมี

๒. การติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ

๓. สรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ

๔. ภาคผนวก

- ๔.๑ ภาคผนวก ๑ : ตารางแสดงรายละเอียดโครงสร้างงบประมาณในด้านต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖
- ๔.๒ ภาคผนวก ๒ : รายละเอียดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ที่เบิกจ่ายตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖
- ๔.๓ ภาคผนวก ๓ : ตารางแสดงการใช้จ่ายเงินงบประมาณของปี ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖
- ๔.๔ ภาคผนวก ๔ : ตัวทวิคูณของการใช้จ่ายภาครัฐบาล
- ๔.๕ ภาคผนวก ๕ : รายละเอียดการขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือมีประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖

๑. การติดตามการใช้งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๓๖

๑.๑ นโยบายของรัฐบาลกับการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖

๑.๑.๑ นโยบายและแนวทางการจัดทำงานงบประมาณ

การจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ทางรัฐบาลได้ยึดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙ และนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นกรอบคิดหลักที่ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการเร่งรัดพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในด้านการศึกษา การสาธารณสุข การพัฒนาบริการพื้นฐานและการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ โดยมุ่งเน้นที่จะกระจายการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น

จากนโยบายที่เน้น "การกระจายการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไปสู่ภูมิภาค และท้องถิ่น" นั้นเท่ากับเน้นให้เห็นว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่ด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น จะต้องทำให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่กระจายไปทั่วประเทศ มิใช่กระจุกตัวอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลดังที่เป็นปรากฏการณ์ที่ดำรงอยู่เป็นเวลายาวนาน

นโยบายงบประมาณในส่วนข้างต้นเป็นนโยบายในระดับจุลภาค ที่เน้นลักษณะและรูปแบบของการจัดสรรงบประมาณสำหรับนโยบายงบประมาณ ส่วนที่เป็นระดับมหภาค หรือการเน้นผลรวมที่พึงคาดหวัง จากงบประมาณรายจ่ายและงบประมาณรายรับทั้งระบบนั้น รัฐบาลได้ใช้นโยบายงบประมาณแบบขาดดุล โดยมีงบประมาณรายจ่ายสูงกว่าประมาณการรายได้ ส่วนของงบประมาณรายจ่ายที่ขาดดุลนี้จะใช้วิธีกู้เงินจากสถาบันการเงินของรัฐบาล

รัฐบาลได้ตั้งความหวังจากการใช้งบประมาณแบบขาดดุลและการจัดสรรงบประมาณตามแนวนโยบายด้านต่าง ๆ ที่มาในรูปของเป้าหมาย ดังนี้

- (๑) สนับสนุนให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวประมาณร้อยละ ๘.๒
- (๒) อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ ๕.๐
- (๓) คุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด จะมีสัดส่วนการขาดดุลต่อผลิตภัณฑ์

รวมของประเทศ ไม่เกินร้อยละ ๘.๘ และ ๗.๐ ตามลำดับ

เป้าหมายทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นเป้าหมายในระดับมหภาค ส่วนเป้าหมายในระดับจุลภาคนั้นจะเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่มาในรูปของแผนงาน งาน/โครงการ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ

๑.๑.๒ ผลการจัดทำและจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ มีวงเงินเป็นจำนวน ๕๖๐,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ในอัตราร้อยละ ๒๑.๖ หรือเพิ่มขึ้นในจำนวนเงิน ๙๙,๖๐๐ ล้านบาท (ดูตารางที่ ๑ ภาคผนวก ๑)

งบประมาณรายจ่ายจำนวน ๕๖๐,๐๐๐ ล้านบาทนี้ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙ ของผลิตภัณฑ์รวมของประเทศ และเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ที่สูงเพียงร้อยละ ๑๗.๖ เนื่องจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ นั้น ผลิตภัณฑ์รวมของประเทศมีมูลค่าน้อยกว่าในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ การเพิ่มขึ้นของปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๓๖ จึงจัดเป็นการเพิ่มที่ค่อนข้างสูง

ประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เป็นเงิน ๕๓๘,๕๐๐ ล้านบาท อันเป็นรายได้สุทธิที่รัฐบาลได้หักเงินภาษีที่เก็บได้ แต่ต้องคืนให้แก่ผู้เสียภาษีตามสิทธิว่าด้วยการคืนภาษีแล้วเป็นเงิน ๓๗,๓๐๐ ล้านบาท (รวมรายได้ทั้งหมดที่ประมาณการว่าจะจัดเก็บได้คือ ๕๗๕,๘๐๐ ล้านบาท) ดังนั้น การขาดดุลงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ จึงมีมูลค่า ๒๘,๖๐๐ ล้านบาท โดยรัฐบาลจะชดเชยการขาดดุลงบประมาณจำนวนนี้ด้วยวิธีกู้จากสถาบันการเงินของรัฐบาล

ในจำนวนเงินงบประมาณ ๕๖๐,๐๐๐ ล้านบาทนี้ รัฐบาลจะนำไปใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมประจำที่ไม่ใช่กิจกรรมลงทุน (รายจ่ายประจำ) เป็นเงิน ๓๕๐,๕๐๓ ล้านบาท อันเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ถึง ๕๘,๖๘๕.๘ ล้านบาท ซึ่งเป็นการเพิ่มในอัตราร้อยละ ๑๖.๑ อย่างไรก็ดี แม้จำนวนเงินจะสูงขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเป็นสัดส่วนของงบประมาณรายจ่าย ซึ่งสื่อถึงความสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประเภทนี้แล้ว ปรากฏว่า สัดส่วนดังกล่าวกลับลดลงจากเดิมร้อยละ ๖๕.๕ (ปีงบประมาณ ๒๕๓๕) เหลือร้อยละ ๖๒.๖ ในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

ความสำคัญในสภาพเช่นนี้มีลักษณะที่สลับกับ "รายจ่ายลงทุน" อันเป็นรายจ่ายที่รัฐบาลจัดสรรสำหรับครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นถาวรวัตถุ สัดส่วนของรายจ่ายลงทุนต่องบประมาณรายจ่ายรวม สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๓๖ คือร้อยละ ๓๐.๗ ในขณะที่สัดส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ คือร้อยละ ๒๘.๕ ถึงกระนั้นการเพิ่มความสำคัญของรายจ่ายลงทุน ก็เป็นเงินจำนวนเพียง ๕๑,๕๑๑.๙ ล้านบาท ซึ่งน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของงบ "รายจ่ายประจำ" (๕๘,๖๘๕.๘ ล้านบาท)

เมื่อกระจายงบประมาณรายจ่ายจำนวน ๕๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ไปยังกิจกรรมด้านต่าง ๆ จำแนกตามโครงสร้างแผนงานแล้ว ภาพที่เกิดขึ้นในเบื้องต้น คือ กิจกรรมด้านการศึกษาได้รับการจัดสรรเป็นเงิน ๑๐๙,๘๖๗.๗ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๑๙.๖ ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าของปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ๒๓,๒๙๒.๘ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๒๖.๙ (ดูตารางที่ ๒ ภาคผนวก ๑)

กิจกรรมด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นเงินจำนวนสูงมาก โดยเป็นอันดับสองรองจากกิจกรรมด้านการศึกษา กล่าวคือ กิจกรรมด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๘๙,๐๖๖.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙ ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด และเป็นการจัดสรรที่สูงกว่าในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๑๑,๗๐๓.๕ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราประมาณร้อยละ ๑๕.๑

กิจกรรมด้านการเกษตรได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่าด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ โดยได้รับเพียง ๕๗,๘๘๙.๘ ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๑๒,๓๓๗.๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๒๗.๑ เมื่อคิดเป็นสัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายรวม งบประมาณรายจ่ายด้านการเกษตรจะมีเพียงร้อยละ ๑๐.๓ ในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ซึ่งมากกว่าสัดส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ (ร้อยละ ๙.๙)

กิจกรรมด้านการคมนาคมสื่อสารและการขนส่งได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ในระดับที่ใกล้เคียงกับกิจกรรมด้านการบริการสังคม ในขณะที่กิจกรรมด้านการสาธารณสุขได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในลำดับที่รอง ๆ ลงไป เช่นเดียวกับกิจกรรมด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน งบประมาณที่จัดสรรให้แก่กิจกรรมด้านการคมนาคมสื่อสารและการขนส่ง เป็นเงินจำนวน ๔๘,๕๓๐.๕ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๘.๖ ของงบประมาณรายจ่ายรวม ส่วนงบประมาณรายจ่ายกิจกรรมด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในนั้นเป็นเงินจำนวน ๒๕,๓๓๕ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๕.๕ ของงบประมาณรายจ่ายรวม

กิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่กล่าวถึงนี้ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวง ทบวง กรม ที่ถูกกำหนดให้มีภารกิจเป็นด้าน ๆ ไป แม้ว่าทางส่วนราชการจะมีการกิจหลาย ๆ ด้านและบางด้านก็ไปเข้ากับภารกิจของส่วนราชการอื่น ๆ แต่ภาพการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายที่จำแนกตามส่วนราชการ ก็สื่อรูปแบบการจัดสรรที่สอดคล้องกับการจัดสรรที่พิจารณาเป็นด้าน ๆ ในลักษณะข้างต้น (ดูตารางที่ ๓ ภาคผนวก ๑)

นอกจากสามารถพิจารณาารูปแบบการจัดสรรในลักษณะตามกิจกรรม
ด้านต่าง ๆ และตามส่วนราชการตั้งที่นำเสนอข้างต้น งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
๒๕๓๖ เป็นการจัดสรรเพื่อตอบสนองนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลโดยตรงเป็นวงเงินจำนวน
๑๑๕,๐๕๙ ล้านบาท แต่เป็นเพียงร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายรวมงบประมาณจำนวนนี้
ได้กระจายไปตามกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมด้านนั้น ๆ ดังมี
รายละเอียดตามที่เสนอไปแล้ว (ดูตารางที่ ๒ ภาคผนวก ๑)

ในการตอบสนองนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล ในลักษณะดังที่ได้กล่าว
แล้วข้างต้นนั้น สามารถจัดระบบใหม่ได้เพื่อสื่อให้เห็นความสำคัญที่รัฐบาลได้ให้แก่กิจกรรม
บางประเภทเป็นการเฉพาะ นโยบายและกิจกรรมเหล่านี้มี อาทิ (ดูตารางที่ ๔ ภาคผนวก ๑)

๑.๑.๒.๑ "นโยบายการเมือง การบริหาร การต่างประเทศและ
ความมั่นคง เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ และส่งเสริมผลประโยชน์ทาง
เศรษฐกิจของไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการปรับปรุงสวัสดิการแก่ทหารชั้นผู้น้อย" นโยบายนี้
ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณ ๔,๓๑๓.๓ ล้านบาท

๑.๑.๒.๒ "นโยบายเศรษฐกิจ" ซึ่งตอบสนองเรื่องการบริหารปรับปรุง
ระบบการบริหารทางการเกษตร การเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำ การกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค
การพัฒนาเส้นทางคมนาคมทั่วประเทศ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว การอนุรักษ์และ
พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าและพลังงานอื่น ๆ
ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณ ๕๐,๖๘๙.๕ ล้านบาท

๑.๑.๒.๓ "นโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท"
ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจำนวน ๒๓,๑๐๓.๓ ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการกระจาย
ระบบบริหารพื้นฐานทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคการกระจายฐานการผลิต การจ้างงานและ
การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจในภูมิภาค

๑.๑.๒.๔ "นโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร" ได้รับงบประมาณ
๑๐,๐๘๖.๓ ล้านบาท เพื่อใช้จ่ายแก้ไขปัญหาหน้าท่วม จัดระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนก่อสร้าง
โครงข่ายระบบถนนสายหลักและสายรองควบคุมมลพิษทางอากาศ และก่อสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้
มีรายได้น้อย

๑.๑.๒.๕ "นโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี" เป็นนโยบาย
สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการเร่งรัดการผลิตและพัฒนา
อุตสาหกรรม ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
๑,๐๙๖.๙ ล้านบาท

๑.๑.๒.๖ "นโยบายทางสังคม" ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจำนวน ๓๘,๗๖๙ ล้านบาท เพื่อใช้จ่ายในการเร่งขยายโอกาสการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและขยายการศึกษาพื้นฐาน จาก ๖ ปี เป็น ๙ ปี เพิ่มกองทุนอาหารกลางวันสำหรับการศึกษาทั้ง ๒ ระดับนี้ รวมทั้งเพื่อใช้จ่ายขยายบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ เร่งรัดการจัดหาน้ำสะอาดสำหรับบริโภค ส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงาน เสริมสร้างระบบแรงงานสัมพันธ์ สนับสนุนการพัฒนาในด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนการพัฒนาด้านการกีฬา

ภาพที่ได้พร้อม ๆ กับการเน้นย้ำลักษณะนี้ก็คือ งบประมาณร้อยละ ๘๐ หรือประมาณ ๔๔๕,๙๔๑ ล้านบาท อันเป็นเงินจำนวนมากนี้ กลับเป็นการใช้จ่ายเพื่อการกักตุนของส่วนราชการ (๓๘๓,๓๙๑.๒ ล้านบาท) และเพื่อการชำระหนี้ (๖๒,๕๕๙.๘ ล้านบาท)

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายที่เน้นย้ำการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลอีกกรณีหนึ่งที่สำคัญและน่าสนใจ ก็คือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อ "การพัฒนาชนบท" แผนงาน "การพัฒนาชนบท" จัดเป็นแผนงานหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙ เป็นแผนงานสำคัญที่รัฐบาล (ปัจจุบันและอดีต) ยอมรับและได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงิน ๕๖,๖๒๙ ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ๖,๖๕๒.๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๓.๓

"แผนงานการพัฒนาชนบท" มีจุดมุ่งหมายเพื่อขจัดความยากจนสนับสนุนการกระจายรายได้ และผลการพัฒนาไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่ด้อยโอกาส ยกกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มขีดความสามารถของคนในชนบทและขยายโอกาสการผลิตและการจ้างงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดของการจัดสรรเพื่อจุดหมายเหล่านี้ปรากฏเป็นข้อเท็จจริง ดังนี้

(๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในชนบท งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรร จำนวน ๓,๕๐๕.๑ ล้านบาท ใช้สำหรับงานโครงการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพทั้งด้านอาหาร สุขภาพอนามัย สภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณ ๑๑,๒๖๕.๕ ล้านบาท สำหรับแผนงาน งาน/โครงการ ที่เพิ่มขีดความสามารถของบุคคลในกลุ่มเป้าหมายในการแสวงหาโอกาสและใช้โอกาสดังกล่าว เพิ่มคุณภาพชีวิตและอาชีพของตนเอง

(๓) การขยายโอกาสทางการผลิต การตลาด และการจ้างงาน เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรคือ ๔,๒๒๗.๔ ล้านบาท เพื่อใช้กับแผนงาน งาน/โครงการ ที่มีส่วนขยายโอกาสทางการผลิตและการตลาด สำหรับผลิตผลของคนในชนบทและที่มี ส่วนเพิ่มการจ้างงานให้แก่งานในชนบท

(๔) การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับเงินงบประมาณ ๕,๓๑๗.๕ ล้านบาท สำหรับแผนงาน งาน/โครงการ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ ดินน้ำลำธาร วนอุทยานแห่งชาติ เขตสงวนและรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่สาธารณะที่ไม่มีผู้ถือครอง กรรมสิทธิ์ ฯลฯ

(๕) การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ได้รับเงินงบประมาณ ๓๕.๓ ล้านบาท สำหรับแผนงาน งาน/โครงการ พัฒนาพื้นที่เฉพาะที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการรักษาความมั่นคงของชาติ

(๖) การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการ จัดสรร ๑๑๖.๑ ล้านบาท เพื่อใช้จ่ายใน แผนงาน งาน/โครงการ ที่เกี่ยวกับการปรับปรุง โครงสร้างการบริหาร กระบวนการทำงานและระบบงบประมาณที่เอื้อความร่วมมือระหว่าง ประชาชนและภาคเอกชนกับรัฐ

(๗) การปรับปรุงบริการโครงสร้างพื้นฐาน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๐,๕๘๓.๒ ล้านบาท เพื่อการสร้างถนน สะพาน ไฟฟ้า พัฒนาแหล่งน้ำ ฯลฯ นอกจากการจัดสรรเพื่อตอบสนอง แผนงานหลักด้านการพัฒนาชนบท แล้ว รัฐบาลยังได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๓๖ จำนวน ๑๑,๒๘๐.๖ ล้านบาท สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวพันกับการพัฒนาชนบทในลักษณะอื่น

(ก) งบประมาณรายจ่ายสำหรับ "โครงการพัฒนาจังหวัด" ๗,๐๐๐ ล้านบาท

(ข) งบประมาณรายจ่ายสำหรับ "โครงการพัฒนาตำบล" "กองทุน พัฒนาชนบท" และ "โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" เป็นจำนวน ๓,๕๓๐ ล้านบาท

(ค) งบประมาณรายจ่ายสำหรับ "กองทุนกระจายการผลิตและ การจ้างงานไปสู่ภูมิภาค" จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท

(ง) งบประมาณรายจ่ายสำหรับ "โครงการพัฒนาออยตุง" จำนวน ๓๕๐.๖ ล้านบาท

เมื่อรวมงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้กับแผนงาน "การพัฒนาชนบท" จำนวน ๕๖,๖๒๙ ล้านบาท เข้ากับงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรเพื่อตอบสนองนโยบายพิเศษที่ได้กล่าวถึงแล้ว จำนวน ๙๘,๕๖๒.๑ ล้านบาท เฉพาะที่เกี่ยวกับการกระจายโอกาสและความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทแล้ว งบประมาณรายจ่ายจะเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕๕,๑๙๑.๑ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๒๗.๗ ของงบประมาณรายจ่ายรวม นั่นคือกว่าหนึ่งในสี่ของงบประมาณทั้งหมด นับว่าเป็นงบประมาณจำนวนมากพอสมควร

๑.๑.๓ งบประมาณรายรับประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖

รัฐบาลได้หาเงินมาเจือจุน (FINANCE) รายจ่ายด้วยรายได้ในรูปภาษีอากรที่รัฐบาลจัดเก็บเป็นส่วนใหญ่ และรายได้อื่น ๆ ถึงกระนั้นในบางปีงบประมาณรายได้เหล่านี้อาจไม่เพียงพอสำหรับงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลกำหนดไว้ อันเป็นการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลนั่นเอง ในกรณีนี้ รัฐบาลจะต้องเจือจุนการขาดดุลงบประมาณด้วยวิธีการก่อกองการก่อกองของรัฐบาลมีขอบเขตจำกัดตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓ ตลอดระยะหลายปีที่ผ่านมา การก่อกองของรัฐบาลอยู่ต่ำกว่าเพดานการก่อกองที่กฎหมายกำหนด (ดูตารางที่ ๕ ภาคผนวก ๑)

แต่เมื่อวิเคราะห์สภาพการก่อกองของภาครัฐบาลในเชิงภาพรวมทางเศรษฐกิจแล้ว ก็พอสรุปได้ว่าสภาพหนี้ของรัฐบาลเมื่อพิจารณาจากฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ (GDP) เป็นสภาพที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ (ตารางที่ ๖ ภาคผนวก ๑) และเมื่อวิเคราะห์ในเชิงความสามารถจ่ายคืนหนี้และดอกเบี้ยแล้ว สภาพการก่อกองของภาครัฐก็จัดได้ว่าอยู่ในสภาพที่น่าพอใจ สอดคล้องกับภาพที่ได้จากการวิเคราะห์ข้างต้น (ตารางที่ ๗ ภาคผนวก ๑) โดยสรุป การก่อกองในภาครัฐบาล และการจัดการหนี้เก่าที่ผ่านมาในช่วงระยะหลายปีได้สะท้อนถึงความพยายามที่จะไม่สร้างหนี้สาธารณะในระดับที่เกินกำลังที่ระบบเศรษฐกิจโดยรวมจะแบกรับได้ อคติพลของการอยู่ในภาวะ "อนุรักษ์นิยม" ในด้านการคลัง (FISCAL CONSERVATISM) ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ปรากฏชัดเจนในตารางที่อ้างถึงแล้ว

ในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ นี้ รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณแบบขาดดุล ซึ่งแตกต่างต่างไปจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ และ ๒๕๓๕ อันเป็นปีที่มีการจัดทำงบประมาณเกินดุล การขาดดุลในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เป็นเงินจำนวน ๒๕,๖๐๐ ล้านบาท ซึ่งก็เป็นระดับที่ต่ำกว่าการขาดดุลในปีงบประมาณ ๒๕๓๒ และ ๒๕๓๓ อย่างไรก็ตามภาวะการขาดดุลที่กล่าวนี้เป็น การคาดการณ์ในช่วงเวลาก่อนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ความเป็นจริงจะเป็นเช่นไร (มากกว่าเท่ากันหรือน้อยกว่าที่ประมาณการเอาไว้) เป็นผลของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

ในรอบปีนั้น ซึ่งต้องตรวจสอบกันหลังจากปีงบประมาณได้ผ่านไปแล้วระยะหนึ่ง จากตารางที่ ๘ ภาคผนวก ๑ ได้แสดงฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วง ๕ ปี งบประมาณที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า แม้ในปีงบประมาณ ๒๕๓๑ - ๒๕๓๓ ซึ่งประมาณการว่างบประมาณจะขาดดุลนั้น รายได้ของรัฐบาลก็สูงกว่ารายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง อันส่งผลในฐานะการคลังของรัฐบาล (ในรูปของการมีเงินคงคลัง) ดีขึ้นอย่างมาก

ในกรณีที่เกิดขึ้นเช่นนี้จัดได้ว่าประเทศไทยโชคดี ภาวะเศรษฐกิจขยายตัวในอัตราที่สูง ทำให้การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลสูงกว่า งบประมาณการทำในช่วงที่จัดทำงบประมาณประจำปีแต่สภาพเช่นนี้ ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นเสมอไป อาจเป็นไปได้ว่าภาวะเศรษฐกิจไม่ขยายตัวตามที่ประมาณการเอาไว้ ภาวะการขาดดุลงบประมาณอาจสูงกว่าที่ประมาณการ และยังผลให้ฐานะการคลังของรัฐบาลอ่อนตัวลงจนถึงขั้นวิกฤตก็ได้

๑.๒ วิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖

๑.๒.๑ ระดับภาพรวม

เมื่อพิจารณาจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ในระดับภาพรวมโดยโยงเข้ากับสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมแล้ว ระดับงบประมาณรายจ่ายจัดเป็นระดับที่เหมาะสม แม้ว่าจะอยู่ในสภาพที่ขาดดุลงบประมาณ

ขนาดของการขาดดุลงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ไม่สูงนัก เมื่อพิจารณาจากขนาดของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ร้อยละ ๕.๖) หรือเมื่อพิจารณาจากขนาดของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของประเทศ (ร้อยละ .๕) จัดเป็นระดับที่อยู่ในวิสัยที่ระบบเศรษฐกิจด้านอุปทานรวมจะแบกรับได้ โดยไม่ก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อต่ออย่างใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนที่ขาดดุลนี้เป็นรายจ่ายที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อการพัฒนาภูมิภาคและชนบทไทย ทั้งนี้ เพราะว่าการใช้จ่ายในภูมิภาคและชนบท ไม่ใช่ประเภทที่เน้นหนักไปทางด้านการเพิ่มอุปสงค์ ที่มีต่อการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานอันเป็นจุดบอด (CONSTRAINTS) ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ในหลาย ๆ กรณีก็เป็นการใช้เพื่อการเพิ่มปริมาณสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเอง

และเมื่อพิจารณาจากแง่ที่ว่า เศรษฐกิจโดยอยู่ในสภาพที่มีอัตราการขยายตัวลดลงจากเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณก่อน ๆ การใช้นโยบายงบประมาณขาดดุลในอัตราสูงเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจึงไม่ใช่ใช้นโยบายที่ผิดพลาดหรือน่าวิตกต่ออย่างใด โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาภาวะการผลิตและรายได้ในภาคเกษตรที่ถดถอยอยู่ในปีงบประมาณนี้

ในการขาดดุลงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดทำงบประมาณแบบสมดุล ซึ่งเป็นลักษณะของการมี "วินัยทางการคลัง" อันเป็นลักษณะเด่นของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ และสอดคล้องกับประวัติศาสตร์ด้านการคลังของประเทศไทย ช่วงที่รัฐบาลขาดวินัยทางการคลังก็มักเป็นช่วงที่ระบบเศรษฐกิจไทยประสบปัญหาเสมอ ความพยายามที่จะให้มีการจัดทำงบประมาณแบบสมดุลจึงเกิดขึ้นเสมอ และสอดคล้องกับกระแสความคิดด้านการคลังในต่างประเทศ

แท้ที่จริงภาวะ "การมีวินัยทางการคลัง" น่าจะสื่อสภาพ "การใช้จ่ายไม่เกินตัว" เป็นสำคัญ ไม่ใช่การใช้เงินที่มีอยู่มากเพียงเล็กน้อย ในกรณีหลังนี้รัฐบาลก็ควรคืนเงินที่มีอยู่แต่ไม่ได้ใช้ให้แก่ประชาชนในรูปของการลดภาษี เพราะสถานการณ์ดังกล่าวสื่อความว่า รัฐบาลไม่มีความจำเป็นต้องใช้เงินเนื่องจากไม่มีบริการที่ควรทำให้แก่ประชาชน หรือประชาชนไม่ได้เรียกร้องให้ดำเนินการ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การมีวินัยทางการคลังไม่ได้หมายถึงการต้องมึงงบประมาณเกินดุลหรือสมดุลเสมอไป แม้ในกรณีของงบประมาณสมดุลก็จะเป็นสิ่งที่ต้องทำเพียงเพราะต้องการสื่อว่ารัฐบาลมีวินัยทางการคลัง ถ้าหากงบประมาณที่สมดุลนั้นทำให้ภาวะเศรษฐกิจไม่ขยายตัวในระดับที่น่าพึงพอใจ

ดังนั้น เรื่องของภาวะดุลงบประมาณเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาภาวะเศรษฐกิจ และสภาพทางการคลังของรัฐบาลควบคู่กันไปเสมอ ข้อวินิจฉัยว่าจะกำหนดดุลงบประมาณในลักษณะใด จึงขึ้นอยู่กับข้อสมมติ (ที่เกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจ) และการคำนวณจำลอง (SIMULATION) ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจ ถ้าหากดำเนินการในลักษณะที่กำหนด สิ่งที่น่ากังวลในการวินิจฉัยประเด็นนี้ คือ การใช้จ่ายเกินตัวเป็นเรื่องที่ไม่สอดคล้องกับการมีวินัยทางการคลัง ประวัติศาสตร์ทั่วโลกให้ข้อคิดว่า การใช้จ่ายเกินตัวมีโอกาสทำให้ระบบเศรษฐกิจขาดเสถียรภาพอย่างรุนแรงได้ในเวลาไม่นานนัก ไม่ว่าจะระบบเศรษฐกิจดังกล่าวจะแข็งแกร่งเพียงใด โดยเฉพาะการใช้จ่ายเกินที่มากเกินไปหรือหลายปีติดต่อกัน

เมื่อพิจารณาจากขนาดของการขาดดุลและภาวะเศรษฐกิจที่ดำรงอยู่ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องจากการจัดท่างบประมาณขาดดุล ไม่น่าวิตก แต่ประการใด และเมื่อยอมรับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอีกสองประการ

ในประการแรก งบประมาณที่ขาดดุลในปี ๒๕๓๖ มีโอกาสถูกนำไปใช้จริงเพียงระยะเวลาประมาณ ๖ เดือนเศษเท่านั้น การใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดสรรวงเงินจำนวนมาก จึงไม่สามารถเบิกจ่ายตามวงเงินที่กำหนด ผลกระทบทางด้าน การคลังต่อระบบเศรษฐกิจ (ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบเชิงบวกหรือเชิงลบ) จะมีขนาดที่น้อยกว่าที่พิจารณาจากวงเงินงบประมาณ

ในประการที่สอง การประมาณการรายได้ที่ผ่าน ๆ มา รัฐบาลมีแนวโน้มที่จะใช้หลักอนุรักษ์นิยมเป็นพื้นฐาน ทำให้รายได้ที่เก็บได้จริงมักจะสูงกว่าที่ประมาณการเอาไว้ว่าการขาดดุลงบประมาณในวงเงิน ๒๕,๖๐๐ ล้านบาท อาจไม่เกิดขึ้นก็ได้ ในขณะที่เดียวกัน การขาดดุลในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เองก็เป็นการขาดดุลที่เกิดจากการใช้วิธีการประมาณการรายได้ที่ผิดไปจากอดีต แทนที่จะใช้ประมาณการรายได้ก่อนการคืนภาษี ซึ่งเป็นยอดที่เคยใช้กันมาในปีงบประมาณก่อน ๆ รัฐบาลได้ใช้ประมาณการรายได้สุทธิที่มีการหักการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม และการกันเงินเพื่อชดเชยการส่งออก เป็นจำนวน ๓๗,๓๐๐ ล้านบาท ทำให้ภาวะการขาดดุลงบประมาณเกิดขึ้น หากรัฐบาลใช้วิธีการเดิมแล้ว งบประมาณในปี ๒๕๓๖ ก็จะเป็นงบประมาณแบบเกินดุล

ข้อสังเกตทั้ง ๒ ประการข้างต้นสื่อความว่า ผลกระทบเชิงลบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากวิธีการเจือจุนส่วนที่ขาดดุล (DEFICIT FINANCING) อาจไม่เกิดขึ้นเลย เพราะรายได้รัฐสูงกว่ารายจ่ายรัฐในรอบปีงบประมาณประการหนึ่ง และ/หรือ การใช้จ่ายจริงไม่สูงกว่าที่ประมาณการเอาไว้อีกประการหนึ่ง หรืออาจเกิดขึ้นน้อยมาก และภาวะเงินเฟ้อหากเกิดขึ้นจริง (ซึ่งเป็นผลของปัจจัยหลายตัวเกี่ยวเนื่องกัน ไม่ใช่แต่เฉพาะ

การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเพียงสาเหตุเดียว ปัจจัยอื่นดังเช่นระดับการใช้จ่ายในภาคเอกชนเองก็ต้องเพิ่มขึ้น และลักษณะการใช้จ่ายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน) ก็จะไม่รุนแรงอย่างที่วิตกกัง

อาจกล่าวได้ว่า ประวัติศาสตร์ด้านการคลังของรัฐบาลซึ่งเน้น "หลักการอนุรักษ์นิยม" นั้น เป็นหลักการที่มีอิทธิพลต่อนักวิชาการไทย และต่อรัฐบาลไทย ในหลายยุคหลายสมัย ไม่ว่าจะ เป็นรัฐบาลแบบเผด็จการหรือรัฐบาลประชาธิปไตย โดยเฉพาะเมื่อปรากฏว่าทุกครั้งที่รัฐบาลไม่ยอมใช้ "หลักการอนุรักษ์นิยม" ผลกระทบเชิงลบก็ติดตามมาเสมอทำให้อิทธิพลของ "หลักการอนุรักษ์นิยมด้านการคลัง" เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อพิจารณาจากขนาดของระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ตลอดจนข้อสังเกตสองประการข้างต้น การจัดทำงบประมาณสำหรับปี ๒๕๓๖ แม้จะขาดดุลก็ยังคงจัดได้ว่าเป็นการจัดทำงบประมาณที่อยู่บน "หลักการอนุรักษ์นิยม" อยู่ดี

การยอมรับการใช้จ่ายแบบขาดดุลในงบประมาณ ๒๕๓๖ ไม่ได้สื่อสารว่าการใช้จ่ายแบบขาดดุลเป็นสิ่งที่พึงกระทำได้ในปีที่ถัด ๆ ไป ทั้งนี้เพราะภาวะการขาดดุลหลายปีติดต่อกัน จะมีผลกระทบเชิงลบได้มากกว่าการขาดดุลงบประมาณเพียงปีเดียวประการหนึ่งและภาวะเศรษฐกิจในปีที่ถัด ๆ ไป ก็อาจไม่อยู่ในสภาพที่ต้องการแรงกระตุ้นจากการใช้จ่ายของรัฐบาลอีกประการหนึ่ง ความวิตกกังวลที่มีต่อภาวะเงินเฟ้อไม่ใช่เรื่องที่ผิด แต่ความกังวลในส่วนนี้ควรจะพิจารณาควบคู่กับการให้ความสนใจต่อประสิทธิภาพของการใช้จ่ายและลักษณะการใช้จ่ายของรัฐบาล ที่อาจไม่ได้มีส่วนเพิ่มอัตราการขยายตัวของกำลังการผลิตในระบบเศรษฐกิจและอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติ การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและอัตราการขยายตัวที่สูง อาจต้องแลกด้วย (TRADE OFF) อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย (ซึ่งอยู่ในระดับที่ระบบเศรษฐกิจแบกรับไหวได้) ทำให้การขยายตัวของรายได้ประชาชาติในราคาคงที่ที่เกิดขึ้นจริง

สิ่งที่อาจทำให้ข้อสังเกตทั้งหมดข้างต้นผิดพลาดไปได้ก็คือ

การใช้จ่ายของส่วนต่าง ๆ ในภาครัฐที่ไม่อยู่ในระบบงบประมาณประจำปี หรือที่นิยมเรียกว่า "เงินนอกงบประมาณ" เงินนอกงบประมาณนี้มีที่มาในรูปของกองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการจัดสรรมาแล้วในอดีต และการใช้จ่ายที่เกิดจากเงินกู้ต่างประเทศมูลค่าเงินนอกงบประมาณนี้อยู่ในระดับสูง และการใช้จ่ายจากกองทุนก็มีส่วนกำหนดคุณภาพของการบริหารในภาครัฐและกระทบระดับกิจกรรมรวมของภาครัฐที่มีผลต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจได้ แม้จะไม่มี การจัดสรรใหม่ รายละเอียดของงบประมาณการใช้จ่ายของเงินที่อยู่นอกระบบงบประมาณประจำปีในปีเดียวกัน ก็ควรปรากฏในเอกสารงบประมาณประจำปีด้วย เฉกเช่นรายละเอียดของการใช้จ่ายของส่วนราชการที่สื่อโดยงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรร

ประจำปี ในกรณีที่การใช้จ่ายของเงินนอกงบประมาณนี้สูงกว่ารายได้ การเงื่อนไข การขาดดุลในกรณีเช่นนี้ใช้วิธีการอะไร ก็ควรเป็นข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในเอกสารงบประมาณประจำปีด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุผลในทำนองเดียวกัน รายละเอียดการใช้จ่ายที่เงื่อนไขจากเงินกู้ต่างประเทศก็สมควรเป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณประจำปีด้วย

การบูรณาการ (INTEGRATION) ตัวเลขการใช้จ่ายเหล่านี้เข้าด้วยกันเป็นสิ่งที่สมควรดำเนินการในกระบวนการจัดทำงบประมาณและแสดงไว้ในเอกสารงบประมาณประจำปี ภาพรวมของการใช้จ่ายเช่นนี้ช่วยให้เห็น "ขนาดของภาครัฐ" อย่างแท้จริง (เฉพาะส่วนของรัฐบาลกลาง แต่ในหลักการควรรวมการใช้จ่ายของรัฐบาลท้องถิ่นด้วย) และเอื้อให้การวิเคราะห์ผลกระทบจากการใช้จ่ายของภาครัฐที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ มีความกระชับและรอบคอบยิ่งขึ้น ประมาณการภาวะเงินเฟ้อที่พึงเกิดขึ้นจากการใช้จ่ายของภาครัฐ และที่จะเกิดจากวิธีการหาเงินมาเงื่อนไขการขาดดุลงบประมาณ จะได้ใกล้เคียงกับสภาพที่จะเกิดขึ้นมากยิ่งขึ้น

ทั้งที่จริงแล้ว คุณภาพของการจัดทำงบประมาณแผ่นดินนั้น ไม่ใช่มุ่งเน้นแต่เฉพาะคุณภาพของงบประมาณในเชิงภาพรวมแต่อย่างใด คุณภาพของการจัดทำงบประมาณยังมีอีกสองมิติ คือ คุณภาพของการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่รัฐบาลพึงกระทำ รวมทั้งคุณภาพของการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไปแล้ว แต่ก็เป็นมิติที่ไม่ได้มีการวิเคราะห์ในลักษณะลึกเท่าที่ควร

๑.๒.๒ ระดับภาพย่อย

งบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่กิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล พอสรุปจากการวิเคราะห์ในเบื้องต้นตามตัวเลขที่เสนอไปแล้ว กล่าวคือวิเคราะห์ย่อยลงไปถึงระดับที่ต่ำกว่าระดับ "ด้าน" แล้ว ภาพการจัดสรรมีรายละเอียดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ (ดูตารางที่ ๙ ภาคผนวก ๑)

งบประมาณรายจ่ายด้านการเกษตร ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๗.๑ (จาก ๕๕,๕๐๒.๖ เป็น ๕๗,๘๕๙.๘ ล้านบาท) โดยเพิ่มในสาขาสถาปัตยกรรม ร้อยละ ๕๐.๘ (จาก ๙,๘๗๕.๑ เป็น ๑๓,๓๕๑.๖ ล้านบาท) ซึ่งนำไปใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้น้ำ (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๕๓.๗) แผนงานส่งเสริมฯ (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๕๕.๖) แผนงานสินเชื่อฯ (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๙๖.๕)

มีการเพิ่มงบประมาณในสาขาการปศุสัตว์ร้อยละ ๓๗.๑ (จาก ๑,๙๙๐.๗ เป็น ๒,๗๒๙.๕ ล้านบาท) โดยนำไปใช้ในแผนงานสำคัญ คือ แผนงานพัฒนาการผลิต (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๖๓.๒) และเพิ่มในสาขาการพัฒนาแหล่งน้ำร้อยละ ๒๖.๒ (จาก ๒๑,๓๑๖.๖ ล้านบาท เป็น ๒๖,๙๐๒.๕ ล้านบาท)

งบประมาณด้านการศึกษาได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖.๙ (จาก ๘๖,๕๗๖.๙ เป็น ๑๐๙,๘๖๙.๗ ล้านบาท) โดยเพิ่มในสาขาการให้บริการด้านการศึกษาร้อยละ ๒๗.๗ (จาก ๖๙,๑๙๓.๑ เป็น ๘๘,๓๕๕.๓ ล้านบาท) ซึ่งนำไปใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น แผนงานการจัดการฯ ระดับก่อนประถม (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๗๐.๕) แผนงานการจัดการฯ ระดับประถม (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๖.๕) แผนงานการจัดการฯ ระดับมัธยม (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๗.๖) แผนงาน การจัดการฯ ระดับอาชีวฯ (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๖.๐)

นอกจากนี้ ก็มีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มในสาขาการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาร้อยละ ๓๕.๕ (จาก ๕,๕๗๒.๒ เป็น ๗,๕๕๙.๐ ล้านบาท) โดยนำไปใช้ในแผนงานดังเช่นแผนงานปรับปรุงคุณภาพระดับก่อนประถมและประถม (เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ ๘๕.๘) และในแผนงานปรับปรุงคุณภาพระดับมัธยม (เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ ๒๓.๙)

งบประมาณด้านการสาธารณสุขได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๓.๗ (จาก ๒๗,๒๓๘.๒ เป็น ๓๖,๕๐๗.๕ ล้านบาท) โดยเพิ่มในสาขาการบริการสาธารณสุขร้อยละ ๓๐.๕ (จาก ๒๑,๙๙๒.๒ เป็น ๒๘,๖๗๒.๕ ล้านบาท) และเพิ่มในสาขาที่ไม่เคยจัดสรรงบประมาณในปีก่อน ๆ คือ สาขาควบคุมและบำบัดโรค ๒,๙๙๒.๘ ล้านบาท สาขาส่งเสริมสุขภาพ ๘๐๕.๑ ล้านบาท สาขาสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม ๑,๖๕๕.๓ ล้านบาท สาขาการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพฯ ๒๖๑.๓ ล้านบาท

งบประมาณด้านบริการสังคมได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๗.๑ (จาก ๓๗,๙๒๘.๖ เป็น ๔๘,๒๐๑.๖ ล้านบาท) โดยเพิ่มในสาขาการพัฒนากลุ่มเป้าหมายพิเศษร้อยละ ๕๖.๙ (จากเดิม ๑,๐๕๓.๑ เป็น ๑,๖๕๒.๕ ล้านบาท) เพื่อใช้ในแผนงานดังเช่น แผนงานพัฒนาเด็กและเยาวชน (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๑๕๘.๑) แผนงานบริหารและพัฒนาแรงงาน (เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๓๙.๐) และเพิ่มในสาขาการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อมและบริการพื้นฐานร้อยละ ๒๙.๕ (จาก ๙,๘๐๕.๒ เป็น ๑๒,๖๙๘.๑ ล้านบาท)

งบประมาณด้านการพาณิชย์และการท่องเที่ยว ก็ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕.๕ (จาก ๕,๖๗๐.๘ เป็น ๗,๐๕๘.๕ ล้านบาท)

ทั้งหมดนี้เป็นกรรการยกตัวอย่างการจัดสรรให้แก่แผนงานในด้านต่าง ๆ โดยเน้นเฉพาะแผนงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นที่สังเกตได้ทั้งในเชิงจำนวนเต็มและในเชิงสัดส่วน

เมื่อวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อแก้ปัญหาหลัก "การขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน" ที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี ก็ปรากฏว่างบประมาณด้านการคมนาคมขนส่งและการสื่อสารสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ได้รับเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ถึงร้อยละ ๕๖ โดยเพิ่มขึ้นจากเดิม ๓๑,๐๕๓.๕ ล้านบาท เป็นเงิน ๔๘,๔๓๐.๕ ล้านบาท เงินจำนวนที่เพิ่มขึ้นนี้ ได้เพิ่มให้แก่สาขาคมนาคมขนส่งทางบกเป็นหลัก ซึ่งเป็นเงินถึง ๔๖,๕๐๖.๘ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ โดยเพิ่มเป็นร้อยละ ๖๓.๙ ของงบประมาณในปีที่แล้ว (๒๘,๔๓๐.๕ ล้านบาท)

และเมื่อวิเคราะห์ลงไปถึงระดับแผนงานแล้ว ก็ปรากฏว่า แผนงานต่อไปนี้ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชวนให้สังเกต คือ

- (๑) แผนงานสร้างทางหลวงพิเศษ ได้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ถึงร้อยละ ๖๘.๕
- (๒) แผนงานสร้างทางหลวงแผ่นดิน ได้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ถึงร้อยละ ๖๗.๑
- (๓) แผนงานสร้างทางหลวงจังหวัด ได้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ถึงร้อยละ ๒๕.๙

งบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรเพื่อการตอบสนองนโยบายหลักสองประการของรัฐบาล (นโยบายการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค และนโยบายการลดอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน) เมื่อพิจารณารวมกันแล้ว คิดเป็นจำนวนงบประมาณถึงร้อยละ ๕๘.๙ ของงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรไว้สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๓๖

และเมื่อผนวกกับงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้แก่ "แผนงานการพัฒนาชนบท" ที่ได้นำเสนอไปแล้ว ซึ่งได้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๓๕ อีกร้อยละ ๒๕.๙ คือเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงินจาก ๓๖,๒๙๖.๖ ล้านบาท เป็น ๔๕,๓๘๘.๕ ล้านบาทในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ก็อาจสรุปในเบื้องต้นได้ว่า งบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปี ๒๕๓๖ นี้ เป็นงบประมาณที่พยายามตอบสนองนโยบายของรัฐบาลมาก

การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายโดยเน้นการพิจารณาที่วงเงินจัดสรรให้ก็มีประโยชน์ในระดับหนึ่ง เพราะช่วยให้เห็นภาพว่า กิจกรรมชนิดนั้น ๆ ได้รับความสนใจจากรัฐบาลมากน้อยเพียงใด และมีการเพิ่มปริมาณงาน (บริการ) ที่ทางราชการจัดหาให้แก่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ และพื้นที่ต่าง ๆ มากขึ้นหรือไม่ แต่ประโยชน์เพียงเท่านั้นก็ไม่สามารถ

ให้ข้อสรุปที่หนักแน่นแต่อย่างใดว่า การตอบสนองนโยบายของรัฐบาล (แม้ในกรณีที่ยอมรับว่า อยู่ในทิศทางที่ถูกต้องแล้ว) เป็นการตอบสนองที่มีประสิทธิภาพผลจริงหรืออย่างน้อยเพียงใด การใช้จ่ายงบประมาณมากขึ้น อาจไม่ได้อะไรเพิ่มขึ้นในเชิงผลลัพธ์ที่ต้องการ ทั้งนี้เพราะ การใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นไม่ได้มุ่งไปที่การผลิตผลงานให้มากขึ้นประการหนึ่ง (โดยมองในแง่ดีว่า ผลงานที่เกิดจากกิจกรรมดังกล่าว เป็นผลงานที่ดีที่ต้องการ) แต่การใช้จ่ายเงินงบประมาณมากขึ้น อาจเป็นการผลาญงบประมาณมากขึ้นจากเดิม เพราะกิจกรรมที่ดูเฟิน ๆ แล้วก็ เป็นกิจกรรม ที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาล (เนื่องจากการใช้จ่ายค่าที่ใกล้เคียงกันหรือล้นกัน) แต่กลับเป็น กิจกรรมที่ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีผลผลิตและผลลัพธ์ที่ไม่สอดคล้องกับผลที่นโยบายนั้น ๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นเลย อันเป็นการใช้จ่ายงบประมาณทั้งหมดอย่างสูญเปล่า หรือเป็นกิจกรรม ที่สามารถทำได้ดีกว่าด้วยวิธีการอื่น ที่ไม่ใช่วิธีการที่ใช้กันอยู่ปัจจุบัน หรือมีกิจกรรมอื่นที่ดีกว่า ซึ่งจะให้ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ต้องการได้ในปริมาณและคุณภาพที่มากกว่า (ด้วยงบประมาณ รายจ่ายในจำนวนเท่าเดิม) อันเป็นการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่มีความสูญเปล่าระดับหนึ่ง แม้ว่าไม่ใช่ทั้งหมดก็ตาม

ข้อสรุปในลักษณะที่เจาะลึกถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการ ใช้จ่ายในระดับแผนงาน/งาน/โครงการเช่นที่กล่าวถึงนี้ ไม่อาจกระทำได้อย่างเป็นกิจจะ ลักษณะ เนื่องจากวิธีการนำเสนอรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายในเอกสารงบประมาณและ วิธีการจัดทางงบประมาณ นโยบายหลัก ๆ ของรัฐบาลไม่ได้มีการพิจารณาในลักษณะแผนงาน (PROGRAM) ใหญ่เป็นการเฉพาะเป็นนโยบาย ๆ ไป โดยระบุออกมาอย่างชัดเจนว่านโยบาย หลักนั้น ๆ (เช่น นโยบาย "การกระจายรายได้" หรือ "นโยบายการกระจายความเจริญ ไปสู่ภูมิภาค" เป็นต้น) รัฐบาลต้องการให้ผลอะไรเกิดขึ้นบ้าง (ซึ่งจะมีผลทั้งในรูปของผลลัพธ์ และในรูปของผลผลิตที่ต้องการ) แล้วรัฐบาลมีแนวทางหรือมาตรการหรือกลยุทธ์อะไรบ้าง ในการที่จะทำให้ผลดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด แต่ละมาตรการหรือกลยุทธ์ ที่เลือกใช้นั้น มีแผนงานที่จะต้องดำเนินการอะไรบ้าง และแต่ละแผนงานที่เสนอมุ่งจะดำเนินการ มุ่งงาน/โครงการอะไรซึ่งรัฐบาลจะดำเนินการในรอบปีงบประมาณนั้น ๆ (เช่น ในปี ๒๕๓๖) และได้จัดสรรเงินงบประมาณให้เป็นจำนวนเท่าใด (ถ้าพิจารณาในเชิง "เป้าหมาย" ของ แผนงาน/งาน/โครงการ) ผลผลิตและผลลัพธ์ของแผนงาน/งาน/โครงการมีความสัมพันธ์กับ ผลที่นโยบายหลักนั้น ๆ ต้องการให้บังเกิดขึ้นอย่างไร

ความพยายามจัดระบบการทำงานงบประมาณในลักษณะนี้ เป็นการสร้างข้อสันเทษที่บุคคลอื่น (ประชาชนและสมาชิกวุฒิสภา) จะสามารถประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของการจัดสรรงบประมาณทำให้คุณภาพองการวิพากษ์วิจารณ์ดีขึ้นด้วย และเป็นการบังคับให้การวิเคราะห์และอนุมัติงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ ตลอดจนการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการมีคุณภาพสูงขึ้นด้วย

แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า การนำเสนอรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายในลักษณะข้างต้นไม่อาจกระทำได้ วิธีการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายในปัจจุบัน ไม่ได้ตั้งอยู่บนฐานของ "แผนงาน" อย่างแท้จริง และรัฐบาลเองเมื่อกำหนดนโยบายหลัก ๆ ออกไป ก็ไม่ได้ลงไปในเรื่องละเอียดว่า การตอบสนองนโยบายรัฐบาลนั้น ๆ รัฐบาลมีจุดมุ่งหมายอะไรบ้าง จะใช้ยุทธศาสตร์อะไร มีแผนงานอะไรบ้าง งาน/โครงการในแผนงานต่าง ๆ ที่รัฐบาลสนับสนุนมีอะไรบ้าง จะใช้เงินเท่าใด และหวังผลที่ต้องการภายในกี่ปี ปีละเท่าไร ฯลฯ สิ่งที่รัฐบาลทำในปัจจุบัน ก็คือ ข้อความเพียงประโยค/สองประโยคเท่านั้นสำหรับนโยบายหนึ่ง ๆ กิจกรรมที่จะทำ แนวทางที่ควรจะใช้เป็นเรื่องที่ข้าราชการประจำ/หน่วยงานราชการจะคิดค้นกันเองและสรุปกันเอง การเชื่อมโยงระหว่างงาน/โครงการที่ส่วนราชการทำ/เสนอทำ ก็ใช้วิธีคาดเดาแบบผิวเผินว่ากิจกรรมนั้น ๆ ควรจัดเป็นกิจกรรมที่ได้ตอบสนองนโยบายใดของรัฐบาลได้บ้าง และนี่ก็คือที่มาของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้จัดสรรให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล ดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอไปแล้วในข้างต้น

๑.๓ สภาพปัญหาในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๓๖

เมื่อพิจารณาในเชิงภาพรวมระดับงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดไว้ในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ซึ่งเหลือเวลาใช้จริงประมาณ ๖ เดือนเศษนั้น จัดได้ว่าเป็นระดับงบประมาณที่เหมาะสม เมื่อวิเคราะห์จากหลัก "วินัยทางการคลัง" ภายใต้งบประมาณของภาพรวมทางด้านเศรษฐกิจที่รัฐบาลย้ําเรื่องการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจในอัตราที่เหมาะสม ซึ่งเกิดขึ้นได้โดยไม่เสี่ยงต่อการขาดเสถียรภาพทางการเงิน วงเงินที่จะขาดดุลก็ไม่มากนัก และไม่น่าจะเกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อที่เกินอัตราที่ได้ตั้งเป้าเอาไว้เมื่อพิจารณาภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่ดำรงอยู่ในขณะนี้

แม้เมื่อพิจารณารายละเอียดลงไปถึงระดับแผนงาน อันเป็นส่วนประกอบของงบประมาณรายจ่ายรวมทั้งจัดสรรไว้ใช้สำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ แนวการจัดสรรงบประมาณก็ไม่ได้ผิดไปจากแนวทางที่ควรจะต้องเกิดขึ้น เมื่อวิเคราะห์ในบริบทของสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม แนวทางนี้ปรากฏในรูปของการเน้นนโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และการกระจายรายได้และโอกาสไปสู่ชนบท ตลอดจนนโยบายการลดอุปสรรคที่เกิดจากข้อจำกัดของสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน

ประเด็นที่พึงย้ําจากการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายสำหรับปี ๒๕๓๖ คือ การเพิ่มงบประมาณรายจ่ายเพื่อการตอบสนองนโยบายหลัก ๆ ข้างต้น ไม่ใช่ปรากฏการณ์ใหม่ ไม่มีการจัดสรรลักษณะเด่น ๆ ที่สื่อการหักเหหรือปรับมุมของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีแต่ประการใด กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นโยบายหลัก ๆ ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ก็ไม่แตกต่างไปจากนโยบายหลัก ๆ ของรัฐบาลชุดก่อน ๆ แม้ว่าจะใช้ประโยคเรียกขานนโยบายแตกต่างกันไป ข้อสรุปนี้สามารถเห็นได้ชัดเจนจากรายที่ ๑๐ ภาคผนวก ๑

กล่าวในอีกลักษณะหนึ่ง การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแนวทางที่ปรากฏในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ไม่แตกต่างไปจากแนวการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในปีก่อน ๆ อัตราการเพิ่มของงบประมาณรายจ่ายสำหรับ "ด้าน" และในระดับ "แผนงาน" อาจแตกต่างกันไปบ้างระหว่างปี แต่สาระสำคัญของกิจกรรม ทั้งในแง่ของคุณภาพและปริมาณ ก็ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นที่น่าชวนสังเกตระหว่างนี้ (ดูตารางที่ ๑๐ ภาคผนวก ๑)

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแนวทางเดียวกันนี้เกิดขึ้นเป็นเวลานานกว่าทศวรรษ ในขณะที่เดียวกันปัญหาที่นำไปสู่การจัดสรรในลักษณะนี้ ก็ยังคงดำรงอยู่เสมอมา ย่อมให้นัยบางประการสำหรับประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน นั่นคือ การใช้จ่ายงบประมาณจำนวนหลายหมื่นหลายแสนล้านบาทในด้านต่าง ๆ นั้น ไม่มีผลสัมฤทธิ์ในระดับที่พึงจะเป็น เพราะสภาพปัญหาในปีถัดมา ก็ไม่แตกต่างไปจากปีก่อนหน้านั้นตลอดเวลาที่ผ่านมา

สภาพการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายสำหรับกิจกรรมด้านต่าง ๆ โดยเน้นการพิจารณาลักษณะเชิงเศรษฐกิจของรายจ่าย เช่น ระดับ "งบพัฒนา" และระดับ "รายจ่ายลงทุน" ก็สื่อนัยกันอย่างเดียวกัน นั่นคือ เมื่อวิเคราะห์สัดส่วนของงบพัฒนา อันเป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงาน/โครงการต่าง ๆ ที่จัดเป็นกิจกรรมอันมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยให้ดีขึ้น เปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายรวมของด้านต่าง ๆ (ผลบวกของงบพัฒนาและงบปรกติ) แล้ว ปรากฏว่า งบพัฒนาสำหรับด้านต่าง ๆ มีสัดส่วนที่สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมในด้านนั้น ๆ สำหรับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ สัดส่วนของงบพัฒนาต่องบประมาณรวมของด้านนั้น ๆ ก็สูง และสูงขึ้น กิจกรรมด้านการศึกษาก็เช่นกัน แม้จะอยู่ในระดับที่ลดลงในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ อย่างเห็นได้ชัดเจน แต่ก็สูงขึ้นเรื่อย ๆ หลังจากปีนั้น (ดูตารางที่ ๑๑ ภาคผนวก ๑) กิจกรรมด้านสาธารณสุขและบริการสังคม ก็มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงคล้ายกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ แม้ว่าสัดส่วนของงบพัฒนาจะต่ำกว่า แต่ก็เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมากในระยะ ๕ ปีหลังสุดในตารางที่ ๑๑ ภาคผนวก ๑

เมื่อวิเคราะห์สัดส่วนของ "รายจ่ายลงทุน" ซึ่งแตกต่างไปจาก "งบพัฒนา" แนวการจัดสรรในภาพกว้างก็มีลักษณะที่คาดเดาได้ แต่ไม่เด่นเป็นพิเศษ นั่นคือ สำหรับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ งบรายจ่ายลงทุน (เป็นรายจ่ายที่ใช้สำหรับการซื้อครุภัณฑ์ ที่ดินและการก่อสร้าง) ก็มีสัดส่วนที่สูง เนื่องจากกิจกรรมทางด้านนี้มีลักษณะแบบใช้ทุนมาก (CAPITAL INTENSIVE) ส่วนกิจกรรมด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุขและบริการสังคม รายจ่ายลงทุนก็มีสัดส่วนต่ำ เนื่องจากกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมแบบใช้แรงงานสูง (LABOR INTENSIVE) โดยเปรียบเทียบความชัดเจนในเชิงนี้ ก็เห็นได้ชัดจากกิจกรรมด้านการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบภายในและการบริหารทั่วไป (ดูตารางที่ ๑๒ ภาคผนวก ๑)

อาจมีการกล่าวว่า สัดส่วนรายจ่ายการลงทุนสูงนั้นเป็นสิ่งที่ดี และต้องการเห็นสัดส่วนที่สูงกว่านี้ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งก็ไม่ผิดเมื่อพิจารณาในลักษณะกว้าง แต่ประเด็นที่ต้องการสื่อด้วยข้อมูลชุดนี้ คือ แม้กำหนดว่ารายจ่ายลงทุนเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม เพราะธรรมชาติของกิจกรรมด้านนั้น ๆ แต่ผลผลิตภาพ (PRODUCTIVITY) ของแรงงาน (นั่นคือ ข้าราชการ เป็นส่วนใหญ่) ที่มีอยู่ตามกระทรวง ทบวง กรม ผู้มีหน้าที่ทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เหล่านี้ ยังไม่สูงนัก รัฐบาลมีงบประมาณรายจ่ายส่วนที่เป็นรายจ่ายในหมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และค่าจ้างชั่วคราว (ซึ่งประกอบกันเป็นเงินส่วนใหญ่ของงบ "รายจ่ายประจำ") เป็นสัดส่วนที่สูงสำหรับกิจกรรมในแต่ละด้าน (ดูตารางที่ ๑๓ ภาคผนวก ๑) แต่ปัญหาที่รัฐบาลต้องการขจัดหรือความต้องการของประชาชนที่รัฐบาลต้องรับผิดชอบสนองนั้น ๆ ก็ไม่ได้เบาบางลงจากเดิมหรือถูกขจัดให้หมดไปแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่จำนวนเงินที่จัดสรรให้แก่กิจกรรมต่าง ๆ

โดยมีเจตจำนงสำคัญเพื่อการตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการแก้ปัญหาและการจัดหาบริการที่ประชาชนต้องการ ก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และในทิศทางเดิม ความไม่สัมฤทธิ์ผลของกิจกรรมที่ดำเนินการไปเป็นผลโดยตรงจากผลิตภาพของข้าราชการเป็นสำคัญ

การยังคงจัดสรรงบประมาณในรายจ่ายในแนวทางเดิม ทั้ง ๆ ที่การใช้จ่ายงบประมาณไม่ได้บังเกิดผลในระดับที่น่าพึงพอใจ มีสาเหตุหลักที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องของกระบวนการจัดท้าวิเคราะห์และอนุมัติงบประมาณ

ปัญหาของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ปีงบประมาณ ๒๕๓๖ และปีก่อน ๆ ที่ไม่ไปไกลย้อนไปในอดีต) ไม่ได้อยู่ที่การกำหนดวงเงินงบประมาณที่พึงใช้จ่ายสำหรับปีนั้น ๆ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายระหว่างกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ไม่มีปัญหามากนัก เมื่อพิจารณาจากทิศทางที่จัดสรรในปีที่ผ่านมา ๆ มา นั่นคือ ทิศทางการเพิ่มขึ้น/ลดลงของงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรให้แก่แผนงาน/งาน/โครงการต่าง ๆ ก็พอสรุปได้ ว่าไม่ผิดไปจากสภาพที่พึงคาดหวัง เมื่อพิจารณาจากสาระของนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล

จุดบกพร่องที่เป็นปัญหาประการหนึ่งก็คือ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา กล่าวคือ ในปัจจุบันจุดบอดที่สำคัญของประเทศไทยอยู่ที่กิจกรรมด้านการศึกษาทุกระดับ (โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษา) และการพัฒนาองค์ความรู้ กลับได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้นในอัตราเพิ่มที่ไม่สอดคล้องกับความรุนแรงของปัญหา แม้ว่าจำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ก็ตาม และอาจสรุปได้ด้วยว่า การไม่ยอมจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้นอย่างมากแก่กิจกรรมด้านการศึกษา เป็นจุดอ่อนประการหลักของการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๓๖

นอกจากนี้ปัญหาหลักของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศไทยกลับอยู่ที่การจัดท้าวิเคราะห์และการอนุมัติงบประมาณ กระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณไม่สามารถหยุดยั้งและระงับแผนงาน/งาน/โครงการที่ไม่สมควรดำเนินการเพราะกิจกรรมเหล่านั้นไม่ช่วยอำนวยความสะดวกบังเกิดผลผลิตและผลลัพธ์ที่สามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่กำกับกิจกรรมนั้น ๆ แต่ก็ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อไป ในกรณีที่เป็นแผนงาน/งาน/โครงการที่เคยทำมาแล้ว หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ในกรณีที่เป็นแผนงาน/งาน/โครงการใหม่กระบวนการจัดสรรงบประมาณไม่สามารถเพิ่มงบประมาณให้แก่แผนงาน/งาน/โครงการทั้งเก่าและใหม่ที่มีผลผลิตและผลลัพธ์ที่สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่กำกับกิจกรรมนั้น ๆ เนื่องจากงบประมาณเหลืออยู่ในจำนวนจำกัด เพราะไม่สามารถยกเลิกกิจกรรมที่ทำอยู่แล้วทั้ง ๆ ที่ขาดทั้งประสิทธิผลและดำเนินการอย่างขาดประสิทธิภาพ จากกรณีดังกล่าวสามารถให้ข้อสังเกตได้ว่า การจัดสรรงบประมาณให้แก่กิจกรรมด้านการศึกษา

เพิ่มขึ้นอย่างมาก ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นจะไม่บังเกิดผลเชิงบวกต่อคุณภาพของการศึกษา ถ้าหากระบบการศึกษาไทยยังคงดำเนินการภายใต้ระบบงาน/โครงการต่าง ๆ ในทุกระดับ การศึกษาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และภายใต้วิธีการวิเคราะห์และการอนุมัติงบประมาณ ลักษณะเดิมสำหรับกิจกรรมด้านการศึกษา

๑.๘ การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี ๒๕๓๖ และการชอกันเงินไว้เบิก

เหลือในปี

๑.๘.๑ การใช้จ่ายเงินงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

จากการที่การพิจารณาว่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ของรัฐสภาได้ล่าช้าไปมาก โดยได้ผ่านกระบวนการพิจารณาจากรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๓๖ จึงเป็นผลทำให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีเวลาใช้จ่ายเงินงบประมาณ เพียงในระยะเวลา ๖ เดือน ๙ วัน เท่านั้น

๑.๘.๑.๑ ในการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติในปี ๒๕๓๖

เพียง ๗ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ (วันสิ้นปีงบประมาณ) จำนวน ๕๖๐,๐๐๐ ล้านบาท พบว่าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้วทั้งสิ้น ๕๕๗,๘๒๕.๘ ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไปแล้วทั้งสิ้น ๕๕๘,๕๕๐.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ กันเงินไว้เบิกเหลือมีกรณีมีหนี้ผูกพันและกรณีไม่มีหนี้ผูกพันรวมเป็นเงิน ๘๓,๒๑๕.๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ และคงเหลือเป็นเงิน ๑๘,๒๘๓.๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๒ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ แยกเป็น

	เบิกจ่ายแล้ว (ล้านบาท)	ชอกันเงินไว้ (ล้านบาท)	เงินคงเหลือ (ล้านบาท)
ส่วนกลาง	๒๐๒,๘๗๗.๕	๓๘,๗๘๓.๑	๑๗,๘๘๑.๘
ส่วนภูมิภาค	๓๓๕,๘๒๕.๘		
รัฐวิสาหกิจและเงินทุน	๒๑,๒๓๗.๖	๕,๕๓๒.๗	๓๖๑.๙

จากการเปรียบเทียบการเบิกจ่ายจริง เพียง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ (สิ้นปีงบประมาณ) สรุปได้ ดังนี้

(๑) กระทรวงที่เบิกจ่ายเงินงบประมาณได้สูงสุด คือ กระทรวงการคลังเบิกจ่ายแล้วทั้งสิ้น ๖๕,๓๖๑.๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐ ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น

(๒) กระทรวงที่เบิกจ่ายเงินงบประมาณได้ต่ำสุด คือ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เบิกจ่ายแล้วทั้งสิ้น ๓,๒๕๐.๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒ ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น

(๓) หน่วยงานที่ยังไม่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ คือ องค์การสวนยางได้รับจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น ๑๘.๘ ล้านบาท เป็นค่าก่อสร้างโรงงาน ค่าซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์และค่าซื้อเครื่องตรวจวัดสิ่งแปลกปลอม โดยเพิ่งได้รับอนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงบประมาณ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๖ และได้จัดทำสัญญาแล้ว จึงขอเงินไว้เบิกเหลือมปีกรณีมีหนี้ผูกพันทั้งหมด

(๔) สำหรับการเบิกจ่ายจริงและเงินงวดที่ได้รับอนุมัติของทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยแยกเป็นรายกระทรวงและรายการ กรุณาดูรายละเอียดในภาคผนวก ๒

๑.๔.๑.๒ การใช้จ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือปีและเงินที่ขอขยายเวลาเบิกจ่ายเงินของปีก่อน ๆ ที่นำมาจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

นอกจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ต้องมีภาระในการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ แล้ว ยังต้องมีภาระในการใช้จ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือปีของงบประมาณปี ๒๕๓๕ และเงินที่ขอขยายเวลาเบิกจ่ายเงินของปีงบประมาณ ๒๕๓๔ อีก ๘๕,๔๔๘.๓ ล้านบาท ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลพบว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เพียง ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๖ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีการเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือปีและเงินที่ขอขยายเวลาเบิกจ่ายเงินของปีงบประมาณก่อนเป็นเงิน ๕๔,๓๘๕.๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓ ของเงินกันไว้เบิกเหลือปีและเงินที่ขอขยายเวลาเบิกจ่ายเงิน ซึ่งหากพิจารณาดูให้ดีจะเห็นได้ว่า การขอเงินกันไว้เบิกเหลือปีและการใช้จ่ายเงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ จะมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีเป็นลำดับ

โดยสรุปแล้วในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ มีเงินงบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายทั้งหมด ๖๔๘,๘๔๘.๓ ล้านบาท กล่าวคือ เงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปี ๒๕๓๖ จำนวน ๕๖๐,๐๐๐ ล้านบาท เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีและเงินที่ขอ ชยายเวลาเบิกจ่ายเงินของปีก่อน ๆ ที่นำมาจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ จำนวน ๘๘,๘๔๘.๓ ล้านบาท (ดังมีรายละเอียดปรากฏตามตารางแสดงการใช้จ่ายเงินงบประมาณของปี ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖ ในภาคผนวก ๓)

จากกรณีดังกล่าวการใช้จ่ายของภาครัฐบาลมีความสำคัญมากต่อ การกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์มวลรวม (AGGREGATE DEMAND) ของประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้เกิด การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น (GROSS DOMESTIC PRODUCTS) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของการใช้จ่ายของภาครัฐบาลและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เบื้องต้น ในรูปตัวทวีคูณ (MULTIPLIER) ของการใช้จ่ายภาครัฐบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ ถึง ๒๕๓๕ แล้วพบว่า ตัวทวีคูณของการใช้จ่ายภาครัฐบาลมีค่าเท่ากับ ๙.๐๒ (ดูภาคผนวก ๔) ซึ่งหมายความว่า หากการใช้จ่ายภาครัฐบาลเปลี่ยนแปลงไป ๑ หน่วย จะมีผลให้ผลิตภัณฑ์ มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นเปลี่ยนแปลง ๙.๐๒ หน่วย ในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น การที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีการใช้จ่ายเงินงบ งบประมาณต่ำกว่าวงเงินงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายทั้งหมดในปีงบประมาณถึง ๕๓,๓๕๖.๔ ล้านบาท ซึ่งตัวเลขจำนวนดังกล่าวนี้ คำนวณจากเงินงบประมาณปี ๒๕๓๖ ที่ไม่ได้ใช้ + (งบประมาณ ที่กันไว้ต่อไป - การใช้จ่ายจากเงินกันฯ) = ๑๘,๒๕๓.๗ + (๘๘,๘๔๘.๓ - ๕๙,๓๘๕.๑) จะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นเพิ่มขึ้นน้อยกว่าที่ควรจะเป็นประมาณ ๓๙๑,๐๗๙.๒ ล้านบาท ซึ่งย่อมมีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (ดูรายละเอียด ปรากฏตามตารางแสดงการใช้จ่ายงบประมาณของปี ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖ ในภาคผนวก ๓)

๑.๔.๒ การขออนุมัติกันเงินงบประมาณ ๒๕๓๖ ไว้เบิกเหลื่อมปี

สำหรับในเรื่องนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเรื่อง "มาตรการเสริมสร้าง วิทยทางการคลังและการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี" โดยให้กระทรวงการคลังใช้อำนาจในการ พิจารณาอนุมัติการกันเงินซึ่งกระทรวงการคลังไม่มีนโยบายให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ กันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน และการกันเงินกรณีมีหนี้ผูกพันก็จะอนุมัติให้กันเงินและ ชยายเวลาเบิกจ่ายเงินรวมกันได้ไม่เกิน ๑ ปีงบประมาณเท่านั้น ตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ค่วนที่ ๓๖๐๒/ว๔๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๖ และในการขออนุมัติ กันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ส่วนราชการจะต้องส่งเรื่องถึงกระทรวงการคลังหรือกรมบัญชีกลาง ภายในวันทำการสุดท้ายของปีงบประมาณ

สำหรับการขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือมปีประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ นั้น สามารถสรุปตัวเลขการขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือมปีได้เป็นสองระยะด้วยกัน ดังนี้

๑.๕.๒.๑ ระยะที่หนึ่ง เพียง ๗ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖

(วันสิ้นปีงบประมาณ) ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือมปี รวมทั้งสิ้น ๘๓,๒๑๕.๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๓๖ (ดูรายละเอียดการขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือมปีประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ภาคผนวก ๕) โดยแยกเป็น

การกันเงินกรณีมีหนี้ผูกพัน	๖๘,๓๖๓.๓	ล้านบาท
การกันเงินกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน	๑๔,๘๕๒.๕	ล้านบาท
รวม	<u>๘๓,๒๑๕.๘</u>	ล้านบาท

การกันเงินกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน ซึ่งมีอยู่จำนวนทั้งสิ้น ๑๔,๘๕๒.๕ ล้านบาท หรือ ร้อยละ ๓.๕ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น เป็นภาระที่ส่วนราชการจำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินการก่อกำหนดผูกพัน ให้ทันภายในระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน มิฉะนั้นเงินงบประมาณนั้นจะต้องพับไป ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๒/ว๑๖๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๓๖ เรื่อง มาตรการเสริมสร้างวินัยทางการคลัง และการกันเงินไว้เบิกเหลือมปี

๑.๕.๒.๒ ระยะที่สอง เพียง ๗ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๗

เงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๖ (ข้อมูลล่าสุด) ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือมปี รวมทั้งสิ้น ๙๗,๓๐๙.๗๗ ล้านบาท และได้มีการเบิกจ่ายไปแล้วทั้งสิ้น ๕๒,๖๐๘.๐ ล้านบาท คงเหลือที่ยังไม่เบิกจ่าย ๔๕,๗๐๑.๗๗ ล้านบาท

ทั้งนี้ เนื่องจากตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๖๓ กำหนดไว้ว่า "ส่วนราชการใดได้ก่อกำหนดผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ โดยสิ่งซื้อสิ่งจ้าง หรือการเช่าทรัพย์สินครั้งหนึ่งรายการหนึ่งเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ถ้าเห็นว่าการเบิกเงินไปชำระหนี้ผูกพันไม่ทันสิ้นปีงบประมาณ ก็ขอให้ขอกันเงินไว้เบิกเหลือมปีได้อีกหกเดือน ปฏิทินนับจากวันสิ้นปี หรือภายในระยะเวลาที่ได้รับความสะดวกกับกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่ไม่ได้ก่อกำหนดผูกพัน แต่มีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินนั้นต่อไปอีกให้เจ้ากระทรวงเจ้าสังกัดขอทักความตกลงกับกระทรวงการคลัง เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้ว ก็ให้ขอกันเงินไว้เบิกเหลือมปีตามวรรคแรกได้"

นอกจากนี้ในการใช้จ่ายเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๖ นี้ ทางกระทรวงการคลังโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้อนุมัติให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ สามารถเบิกเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ไว้เบิกเหลือในปี กรณีไม่มีหนี้ผูกพันได้ทุกรายการ เป็นกรณีพิเศษถึงสิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๓๗

ข้อสังเกต สำหรับการกันเงินไว้เบิกเหลือในปี

(๑) มีการขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือในปีกรณีมีหนี้ผูกพัน โดยทำสัญญาในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณ (ระหว่างวันที่ ๑๕-๓๐ กันยายน ๒๕๓๖) เป็นจำนวน ๑๒,๙๙๐.๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒ ของการกันเงินกรณีมีหนี้ผูกพันทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่พร้อมในการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ ทำให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่กระจายในระหว่างปี แต่กระจุกตัวในตอนใกล้สิ้นปีงบประมาณ จึงเป็นผลให้ต้องเร่งรีบทำสัญญาในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณ ซึ่งอาจเป็นผลเสียแก่ทางราชการได้

(๒) จากข้อมูลเกี่ยวกับการขออนุมัติกันเงินของส่วนราชการ พบว่ามีทั้งกรณีที่ส่วนราชการได้รับเงินประจำงวดมานานแล้ว แต่ยังมีกรดำเนินการล่าช้าหรือยังไม่ได้ดำเนินการทำให้ต้องขอกันเงินนั้นไว้เบิกเหลือในปี และกรณีสำนักงานงบประมาณเพิ่งจะอนุมัติเงินประจำงวดให้ระหว่างวันที่ ๒๗-๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ ทำให้ส่วนราชการไม่สามารถใช้จ่ายเงินได้นั้น จึงต้องขอกันเงินไว้เบิกเหลือในปี คือ

(๒.๑) เพิ่งได้รับอนุมัติเงินประจำงวดในระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖ สำหรับราชการส่วนกลางเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘๒๕.๖ ล้านบาท

(๒.๒) ได้รับอนุมัติเงินประจำงวด ก่อนวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๖ แต่เพิ่งทำสัญญาจัดซื้อและจัดจ้าง สำหรับราชการส่วนกลางที่มีวงเงินขอกันไว้ตั้งแต่รายละเอียด ๕ ล้านบาทขึ้นไป เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๖,๕๐๐ ล้านบาท

๒. การติดตามการใช้งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ของ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ

ในส่วนนี้คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ
การใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ รวมจำนวน ๒๒ เรื่อง ทั้งนี้
โดยยึดนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นกรอบ
ในการพิจารณาศึกษาและติดตามการใช้งบประมาณตามแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ
ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจบางหน่วยงาน อันได้แก่

(๑) การประเมินความก้าวหน้าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินของ
ส่วนราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ และการปรับปรุงวิธีการตรวจสอบของสำนักงาน
ตรวจเงินแผ่นดินเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการตรวจสอบเพิ่มเติม

(๒) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ
กระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนพัฒนาการศึกษา
การศาสนาและวัฒนธรรม ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณของกระทรวง
ศึกษาธิการในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๓) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ
กรมอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนงานจัดการศึกษาระดับ
อาชีวศึกษา แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ตลอดจนข้อขัดข้องใน
การเบิกจ่ายงบประมาณของกรมอาชีวศึกษาในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๔) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ
กรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนพัฒนาแรงงานใน
ส่วนที่เกี่ยวกับงานแรงงานในต่างประเทศ งานจัดหาแรงงาน งานพัฒนาฝีมือแรงงาน
และโครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณ
ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๕) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ
กรมชลประทานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณตาม
แผนงานบริหารการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร แผนงานแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
แผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน และแผนงานบริการสาธารณสุข ตลอดจนข้อ
ขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมชลประทานในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๖) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ กรมส่งเสริมการเกษตรให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณ ตามแผนงานส่งเสริมการกลีกรรรม แผนงานผลิตและขยายพันธุ์พืช แผนงานสถาบัน เกษตรกร และแผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิก จ่ายงบประมาณของกรมส่งเสริมการเกษตรในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๗) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ กรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนงานก่อสร้างทางและ สะพานในกรุงเทพมหานครและรอบนอก แผนงานบริหารการศึกษา แผนงานวางผังเมือง และบริการพื้นฐาน และแผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการและแนวทาง ในการควบคุมอาคารตามพระราชบัญญัติอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเฉพาะในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนข้อขัดข้อง ในการเบิกจ่ายงบประมาณของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๘) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ กรมโยธาธิการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณตาม แผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน แผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนงานรักษา ความปลอดภัยสาธารณะ แผนงานก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นและชนบท แผนงานบำรุงรักษา ทางและสะพาน แผนงานก่อสร้างทางและสะพานในกรุงเทพมหานครและรอบนอก และ แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางบก รวมทั้งมาตรการและแนวทางในการควบคุม อาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดย เฉพาะในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโยธาธิการ ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิก จ่ายงบประมาณของกรมโยธาธิการในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๙) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของ กระทรวงยุติธรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนงานบริหารด้านกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารทั่วไป งานตุลาการ งานช่วยเหลือทางกฎหมายแก่จำเลยในคดีอาญา งานศาลเยาวชนและครอบครัว งานศาลแรงงาน งานศูนย์บริการข้อมูล รวมทั้งโครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการต่าง ๆ ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณ ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๐) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนงานบริหารงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนงานป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุดในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๑) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของการปราบปรามการฉ้อโกงให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนงานชำระหนี้เงินกู้ ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณของการปราบปรามการฉ้อโกงในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๒) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ แผนงานชำระหนี้เงินกู้ แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๓) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการลงทุนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) อาทิ โครงการขยายบริการโทรศัพท์เร่งด่วน โครงการขยายข่ายเชื่อมโยงระหว่างองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยกับการสื่อสารแห่งประเทศไทย โครงการขยายบริการโทรศัพท์ในเขตนครหลวง ๒ ล้านหมายเลข และโครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๔) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของการสื่อสารแห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการลงทุนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) อาทิ โครงการจัดตั้งชุมสายโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ระบบ SPC ๒ โครงการพัฒนากิจการโทรคมนาคมในเขตพื้นที่เฉพาะ (TELEPORT) แหลมฉบังและมาบตาพุด โครงการร่วมลงทุนในระบบเคเบิลใต้น้ำไทย-กัมพูชา (SEA - ME - WE ๒) และโครงการจัดตั้งระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม (INMARSAT) ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณของการสื่อสารแห่งประเทศไทยในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๕) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของกรมไปรษณีย์โทรเลขให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบริหารการสื่อสารโทรคมนาคม และแผนงานรักษาความมั่นคงภายใน ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของกรมไปรษณีย์โทรเลขในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๖) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบริหารการสาธารณสุข และแผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านการสาธารณสุข ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๗) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบริหารการอุตสาหกรรม แผนงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม และแผนงานควบคุมมลพิษ ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๘) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษา แผนงานจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๑๙) การกำหนดแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ และงบประมาณของกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาทิ การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน แผนงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน และแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนข้อขัดข้องในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๓๖

(๒๐) การติดตามผลการประเมินความก้าวหน้าในการใช้จ่ายงบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการใช้จ่ายเงินงบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็นในค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาจังหวัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒๑) บทบาทและภารกิจหลักของกองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัย แห่งชาติ (กรป. กลาง) กองบัญชาการทหารสูงสุด ต่อการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของ ประเทศตามโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม โครงการพัฒนา แหล่งน้ำขนาดเล็ก และโครงการช่วยเหลือประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ

(๒๒) บทบาทอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนาจการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ที่มีต่อการแก้ไขสถานการณ์ความมั่นคงของประเทศในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดน ภาคใต้ และแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนงาน งาน/โครงการ ดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๖/๒๕๓๗ ตลอดจนศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคข้อขัดข้องในด้าน ต่าง ๆ

หลังจากที่คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาศึกษาและติดตามการใช้งบประมาณ ตามแผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจบางหน่วยงาน รวม จำนวน ๒๒ เรื่อง ดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นสมควรนำผลการ พิจารณาศึกษาและติดตามการใช้งบประมาณ จำนวน ๕ เรื่อง จากเรื่องที่ได้พิจารณาศึกษา ทั้งหมด ๒๒ เรื่อง มาเป็นกรณีตัวอย่าง สำหรับการติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ไว้ในรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ในครั้งนี้ ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับระยะเวลาในการปฏิบัติงานตามภารกิจตามที่คณะกรรมการ วิสามัญฯ ได้รับมอบหมายจากวุฒิสภา อันประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

- ๒.๑ การติดตามการใช้งบประมาณตามนโยบายการตรวจสอบการรับจ่ายเงิน ของแผ่นดินและการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน)
- ๒.๒ การติดตามการใช้งบประมาณตามนโยบายปรับปรุงและเร่งรัดการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมแก่ประชาชน (กระทรวงยุติธรรม)
- ๒.๓ การติดตามการใช้งบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร
- ๒.๔ การติดตามการใช้งบประมาณตามนโยบายส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของ กองทัพให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (กองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัย แห่งชาติ กองบัญชาการทหารสูงสุด)
- ๒.๕ การติดตามการใช้งบประมาณตามนโยบายเร่งรัดการผลิตและพัฒนาบุคลากร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทบวงมหาวิทยาลัย)

ในเรื่องการติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้หยิบยกเป็นกรณีตัวอย่าง ทั้ง ๕ เรื่องดังกล่าวนี้ ในแต่ละเรื่องได้แบ่งการเสนอออกเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้คือ

ข้อเท็จจริง สภาพปัญหา ข้อพิจารณา ตลอดจนข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

๒.๑ การติดตามการใช้งบประมาณตามนโยบายการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินและการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน)

๒.๑.๑ ข้อเท็จจริง

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๘ ปัจจุบันเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งได้กำหนดให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ตรวจสอบหน่วยรับตรวจจำนวนมาก ประกอบด้วยหน่วยงานของราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานอื่นของรัฐและหน่วยงานอื่นใดที่มีกฎหมายกำหนด หรือที่นายกรัฐมนตรีสั่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๓๕-๒๕๓๖ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีอัตรากำลังเท่ากันทั้ง ๓ ปี คือ ๒,๒๐๙ อัตรา และมีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้นตามลำดับดังนี้ ๒๕๕.๒๐ ล้านบาท, ๓๕๕.๙๕ ล้านบาท, และ ๔๕๙.๕๕ ล้านบาท รวมทั้งมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอก

๒.๑.๒ สภาพปัญหา

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต้องตรวจสอบรายจ่ายของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ (๕๒๐,๐๐๐ ล้านบาท) รายจ่ายของหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น (๒๐,๔๗๑ ล้านบาท) และงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ (๒๖๕,๒๖๕ ล้านบาท) ซึ่งมีวงเงินรวมกันสูงถึง ๑,๒๔๕,๗๓๕ ล้านบาท และตามพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ตรวจสอบหน่วยรับตรวจจำนวนมากทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ในขณะที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีอัตรากำลังข้าราชการทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายตรวจสอบ รวมกันเพียง ๒,๒๐๙ อัตรา จึงสามารถตรวจสอบหน่วยรับตรวจได้เพียงประมาณร้อยละ ๑๐ ของหน่วยรับตรวจทั้งสิ้นเท่านั้น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจึงได้ขอให้มีการเพิ่มอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบ เพื่อให้การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินเป็นไปอย่างทั่วถึงและรัดกุมยิ่งขึ้น

๒.๑.๓ ข้อพิจารณา

นอกจากสภาพปัญหาการขาดแคลนในด้านอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในการทำหน้าที่ตรวจสอบหน่วยรับตรวจที่มีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจและอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่จะต้องทำการตรวจสอบตามกฎหมายที่ได้มีอัตราส่วนเพิ่มในทิศทางที่สูงขึ้นในแต่ละปีงบประมาณแล้ว จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ยังพบว่า

๒.๑.๓.๑ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินยังมีปัญหาในเรื่องแนวความคิดของเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญยังมีแนวความคิดไม่สอดคล้องกับแนวความคิดใหม่ ซึ่งเน้นเรื่องการตรวจสอบประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ

๒.๑.๓.๒ ในด้านระบบการควบคุมภายในและระบบการประเมินผลภายในของหน่วยรับตรวจในปัจจุบันยังไม่เอื้ออำนวยต่อการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเท่าที่ควร

๒.๑.๓.๓ ปัญหาในด้านเครื่องมือเครื่องใช้ที่สำคัญยังมีจำนวนไม่เพียงพอกับความจำเป็นในการปฏิบัติงาน

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ได้ส่งผลให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการตรวจสอบและคุณภาพของงานตรวจสอบ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานนโยบายของรัฐบาลในการที่จะพัฒนาองค์กรและบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกำกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการหรือหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยเท่าที่ควร

ดังนั้น จึงมีข้อพิจารณาว่ารัฐบาลควรสนับสนุนอย่างไรจึงจะช่วยให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินสามารถปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งควรมีมาตรการอื่นอย่างไรเพื่อช่วยให้การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๔ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

๒.๑.๔.๑ ควรให้การสนับสนุนให้มีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้มีความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญ ที่สอดคล้องกับแนวคิดใหม่ในการตรวจสอบ

๒.๑.๘.๒ ควรให้สำนักงานประมาณตั้งงบประมาณให้เพียงพอสำหรับจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่สำคัญ เช่น เครื่องมือประมวลผล เครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะ

๒.๑.๘.๓ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเข้ามีส่วนร่วมในการวางมาตรฐานระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ และมีส่วนร่วมในการวางระบบการประเมินผลภายในของหน่วยรับตรวจอย่างจริงจัง รวมทั้งให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีบทบาทอย่างเต็มที่ในการออกแบบหรือปรับปรุงระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบ

๒.๑.๘.๔ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยต้องประเมินให้ทราบถึงประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ความประหยัด และความคุ้มค่าของการใช้เงินและทรัพย์สินอื่นหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน

๒.๑.๘.๕ ควรให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) พิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้เพียงพอกับความจำเป็น และให้สำนักงานประมาณตั้งงบประมาณสำหรับอัตราค่าจ้างเพิ่มเติมตามที่ ก.พ. กำหนด

๒.๑.๘.๖ ในด้านการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเงินราชการลับของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละปี งบประมาณในส่วนนี้ทางรัฐบาลได้ตั้งไว้เพื่อการใช้จ่ายในเรื่องนี้เป็นจำนวนมาก ดังนั้น ควรมีการกำหนดขั้นตอนให้สามารถทำการตรวจสอบการใช้จ่ายได้ ในลักษณะที่จะไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติราชการลับของส่วนราชการนั้น ๆ ทั้งนี้โดยควรถือปฏิบัติเทียบเคียง โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ มาบังคับใช้โดยอนุโลม อาทิ เมื่อกาลเวลาได้ล่วงพ้นขั้นตอนการปกปิดชั้นความลับไปแล้ว ควรให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินสามารถเข้าไปตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้ได้ ทั้งนี้เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินในส่วนนี้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

**๒.๒ การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามนโยบายปรับปรุงและเร่งรัด
การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน (กระทรวงยุติธรรม)**

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริง

กระทรวงยุติธรรมมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านธุรการของศาลในสังกัด ส่วนศาลยุติธรรมมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในงานพิจารณาพิพากษาอรรถคดี โดยเฉพาะงานของกระทรวงยุติธรรม จึงเป็นงานส่งเสริมและสนับสนุนงานของศาลให้บรรลุเป้าหมายที่รัฐได้กำหนดไว้

ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่งานทั้ง ๒ ด้านดังกล่าวนี้ ได้จัดอยู่ในงบ "บริหารทั่วไปของรัฐ" ด้าน "การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน" ในส่วน "งานตุลาการ" ซึ่งจัดสรรให้กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รับนำไปดำเนินการทั้งจำนวน โดยเป็นรายจ่ายในงานธุรการของศาลเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางส่วนเป็นรายจ่ายสำหรับกระทรวงยุติธรรมเอง

ในด้านงานธุรการของศาลที่กระทรวงยุติธรรมดำเนินการอยู่พอจะสรุปได้ ดังนี้คือ การบริหารอัตรากำลังผู้พิพากษาให้เพียงพอกับปริมาณคดีที่ศาลจะต้องพิจารณาพิพากษา รวมทั้งเงินเดือนและสวัสดิการของผู้พิพากษาทั้งหลาย ดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลต่าง ๆ ตลอดจนการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้แก่ศาล เช่น วัสดุ ครุภัณฑ์และยานพาหนะ เป็นต้น

คณะรัฐมนตรีโดย นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับกระทรวงยุติธรรมมีความตอนหนึ่งว่า คณะรัฐมนตรีจะดำเนินการ "ปรับปรุงและเร่งรัดการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยจะเน้นการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีและการบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพรวดเร็วและเป็นธรรม ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาข้าราชการตุลาการให้มีความชำนาญในอรรถคดีตามสภาพของปัญหาในทาง เศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ฯลฯ"

เป้าหมายการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยรวดเร็วนี้ นำสิ่งเกิดว่าเป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายของคณะรัฐมนตรีทุกยุคทุกสมัยตลอดมา ทั้งนี้โดยละไว้ในฐานที่เข้าใจว่าการอำนวยความสะดวกจะต้องมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมด้วย

ฉะนั้น จึงเห็นได้จากเงินงบประมาณที่รัฐบาลได้จัดสรรให้กระทรวง
ยุติธรรมมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๓๒	จำนวน	๘๖๕.๕	ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๓๓	จำนวน	๑,๐๙๘.๒	ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๓๔	จำนวน	๑,๒๓๐.๒	ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๓๕	จำนวน	๑,๓๕๓.๕	ล้านบาท
ปี พ.ศ. ๒๕๓๖	จำนวน	๑,๗๙๐.๕	ล้านบาท

๒.๒.๒ สภาพปัญหา

จากเป้าหมายเพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมโดยรวดเร็วและการจัดสรร
งบประมาณให้ในแต่ละปีงบประมาณตามจำนวนเงินที่กล่าวข้างต้น คณะกรรมการวิสามัญฯ
จึงให้ความสนใจที่ต้องพิจารณาศึกษาว่า การดำเนินการในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมดังกล่าวนี้
ได้บรรลุเป้าหมายอย่างไรหรือไม่

สถิติจำนวนคดี จำนวนผู้พิพากษาและผลงานที่ได้รับตัวเลขจาก
กระทรวงยุติธรรมปรากฏ ดังนี้

สถิติคดีจำนวนผู้พิพากษาและผลงาน

ศาลฎีกา

ปี	คดีค้างมา	คดีรับใหม่	คดีเสร็จไป	คดีค้างไป	จำนวน ผู้พิพากษา	ผลการดำเนินงาน คดี/คน/ปี (ต่อคน/เดือน)
๒๕๓๒	๒,๗๕๔	๕,๑๙๓	๕,๐๙๖	๒,๘๕๑	๕๕ (๕๕)*	๙๔.๓ (๗.๘)
๒๕๓๓	๒,๘๕๑	๖,๒๐๙	๖,๓๒๐	๒,๗๔๐	๕๕ (๕๕)*	๑๑๗.๐ (๙.๗)
๒๕๓๔	๒,๗๔๐	๘,๖๒๐	๖,๕๕๗	๔,๘๐๓	๕๕ (๕๕)*	๑๑๙.๒ (๙.๙)
๒๕๓๕	๔,๘๐๓	๖,๑๐๙	๕,๒๐๒	๖,๗๑๐	๖๕ (๖๕)*	๖๕.๖ (๕.๕)
๒๕๓๖	๖,๗๑๐	๕,๙๒๙	๕,๖๕๗	๕,๙๘๒	๖๕ (๘๐)*	๘๗.๐ (๗.๓)

หมายเหตุ () * อัตรากำลังตามงบประมาณ

ศาลอุทธรณ์

ปี	คดีค้างมา	คดีรับใหม่	คดีเสร็จไป	คดีค้างไป	จำนวน ผู้พิพากษา	ผลการดำเนินงาน คดี/คน/ปี (ต่อคน/เดือน)
๒๕๓๒	๒๔,๑๖๔	๑๘,๘๓๒	๑๒,๒๘๗	๓๐,๗๐๙	๑๕๐ (๑๕๐)*	๘๑.๙ (๖.๘)
๒๕๓๓	๓๐,๗๐๙	๑๘,๑๙๗	๓๕,๑๕๑	๑๙,๒๗๕	๒๕๕ (๒๕๖)*	๑๓๕.๕ (๑๑.๒)
๒๕๓๔	๑๙,๒๗๕	๑๘,๘๓๗	๑๓,๘๒๔	๑๓,๘๑๘	๒๕๕ (๒๕๕)*	๕๕.๕ (๔.๕)
๒๕๓๕	๑๓,๘๑๘	๑๘,๕๕๑	๑๒,๘๓๕	๑๒,๕๑๓	๒๗๕ (๒๘๗)*	๘๖.๖ (๓.๘)
๒๕๓๖	๑๒,๕๑๓	๑๘,๘๕๐	๒๒,๐๓๓	๙,๓๒๐	๒๗๘ (๓๐๑)*	๗๙.๒ (๖.๖)

ศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร

ปี	คดีค้างมา	คดีรับใหม่	คดีเสร็จไป	คดีค้างไป	จำนวน ผู้พิพากษา	ผลการดำเนินงาน คดี/คน/ปี (ต่อคน/เดือน)
๒๕๓๒	๒๗,๗๖๖	๔๕๑,๘๔๓	๔๔๗,๙๕๕	๓๑,๖๑๖	๗๒๕ (๘๖๗)*	๖๑๘.๗ (๕๑.๕)
๒๕๓๓	๓๑,๖๑๖	๔๗๖,๗๒๗	๔๖๙,๙๑๐	๓๘,๔๓๓	๗๐๑ (๘๘๕)*	๖๗๐.๓ (๕๕.๘)
๒๕๓๔	๓๘,๔๓๓	๕๕๑,๑๗๑	๕๓๑,๑๒๘	๔๘,๔๘๐	๖๕๙ (๘๙๖)*	๘๐๕.๙ (๖๗.๑)
๒๕๓๕	๔๘,๔๘๐	๕๕๕,๕๓๕	๕๓๐,๓๒๒	๖๓,๖๙๓	๗๓๙ (๑,๑๑๓)*	๗๑๗.๖ (๕๙.๘)
๒๕๓๖	๖๓,๖๙๓	๕๘๘,๒๑๐	๕๗๕,๖๒๘	๗๖,๒๗๕	๗๔๐ (๑,๐๗๘)*	๗๗๗.๘ (๖๕.๙)

หมายเหตุ ()* อัตรากำลังตามงบประมาณ

จากตัวเลขที่ได้แสดงดังกล่าวข้างต้นย่อมเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า คดีความที่ขึ้นมาสู่ศาลชั้นต้นในช่วงระหว่างปี ๒๕๓๒ ถึงปี ๒๕๓๖ เริ่มจาก ๕๕๐,๐๐๐ คดีเศษ เป็น ๕๘๘,๐๐๐ คดีเศษ โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นและกิจกรรมของประชาชนก็เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ย่อมมีคดีพิพาทในทางแพ่งพาณิชย์และอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เมื่อรวมกับคดีที่ค้างมาแต่ละปีแล้วศาลชั้นต้นมีคดีที่จะพิจารณาพิพากษาเป็นจำนวนตั้งแต่ประมาณ ๕๗๐,๐๐๐ คดีเศษ ไปถึง ๖๓๐,๐๐๐ คดีเศษ แต่ศาลชั้นต้นคงสามารถดำเนินการให้คดีเสร็จไปได้ประมาณระหว่าง ๕๕๐,๐๐๐ คดี ถึง ๕๘๐,๐๐๐ คดี จึงทำให้มีคดีค้างไปอีกระหว่างปีประมาณ ๓๑,๐๐๐ คดี ถึง ๗๗,๐๐๐ คดี ตามตัวเลขนี้ทำให้เห็นว่าคดีจะค้างไปเป็นจำนวนเพิ่มขึ้น ๆ ในลักษณะ "เป็นดินพอกหางหมู"

ในด้านอัตรากำลังผู้พิพากษาศาลชั้นต้นกระทรวงยุติธรรมได้ริบบงบประมาณเพิ่มอัตรากำลังเป็นจำนวนเกือบ ๑,๑๐๐ คน แต่มีผู้พิพากษารองตำแหน่งจริงเพียง ๗๕๐ คน ยังขาดจำนวนอยู่ ๕๐๐ คนเศษ จากตัวเลขที่แสดงและตามที่ได้สอบถามเจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรม คดีที่มาสู่ศาลชั้นต้นจนคดีเสร็จไปจะใช้ระยะเวลาประมาณ ๑-๒ ปี เพราะจะต้องทยอยทำคดีค้างจากปีเก่าไปก่อน หากคดีค้างมาเพิ่มมากขึ้น คดีที่เกิดในปีปัจจุบันก็ต้องได้รับพิจารณาที่หลัง คดีค้างจะต้องค้างพิจารณาไปอาจจะเป็น ๒-๓ ปี กระทรวงยุติธรรมจึงเร่งดำเนินการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นผู้พิพากษาศาลชั้นต้นเพื่อแก้ไขปัญหาคดีค้าง หากอัตรากำลังผู้พิพากษาศาลชั้นต้นได้รับการบรรจุเต็มตามกรอบหรือตามกรอบที่จะได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นก็น่าจะช่วยให้คดีค้างลุล่วงไป ซึ่งจะเป็นผลให้คดีไม่ต้องค้างพิจารณาไปถึง ๓ ปี

ในชั้นศาลอุทธรณ์ ในปีก่อนปี ๒๕๓๒ และในปี ๒๕๓๒ ถึง ๒๕๓๓ มีคดีค้างถึง ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ คดี เป็นผลให้คดีค้างพิจารณาอยู่ในศาลเฉลี่ยกว่า ๓ ปี กระทรวงยุติธรรมได้เพิ่มจำนวนผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์จาก ๑๕๐ คน เป็น ๒๕๕ คน ในปี ๒๕๓๓ และ ๒๗๘ คน ในปี ๒๕๓๖ แล้วแยกศาลอุทธรณ์เดิมที่มีอยู่ศาลเดียวออกเป็น ๕ ศาล เป็นผลให้คดีที่เคยค้างลดลงเหลือต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ คดี อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงผลงานเมื่อเพิ่มจำนวนผู้พิพากษาลแล้วกลับปรากฏว่าผลการทำงานเฉลี่ยแต่ละคนตกต่ำลง คือในปี ๒๕๓๒ เฉลี่ยได้คนละ ๖-๑๑ คดีต่อเดือน ในปี ๒๕๓๔-๒๕๓๕ และ ๒๕๓๖ กลับได้เพียง ๔-๓ และ ๒ คดีต่อเดือนตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากวิกฤติการณ์ในวงการตุลาการเมื่อปี ๒๕๓๕ ก็อาจเป็นไปได้ หากผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์มีขวัญและกำลังใจดี คงจะทำให้คดีเสร็จไปมากกว่านี้อย่างแน่นอน และจะทำให้คดีไม่ต้องค้างในศาลนี้เกินกว่า ๒ ปี

ในชั้นศาลฎีกา คดีค้างไปแต่ละปีคงเป็นจุดที่น่าวิเคราะห์ คือในปี ๒๕๓๒ ค้าง ๒,๘๐๐ เรื่องเศษ เพิ่มขึ้นตามลำดับทุกปี จนถึงปี ๒๕๓๖ มีคดีค้างถึง ๖,๘๐๐ เรื่องเศษ ทั้ง ๆ ที่คดีรับใหม่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยประมาณ ๖,๐๐๐-๗,๐๐๐ เรื่องต่อปีเท่านั้น การที่มีคดีค้างปีต่อปีในลักษณะเช่นนี้ ย่อมจะเป็นผลทำให้คดีมาค้างอยู่ในระหว่างการพิพากษาของศาลฎีกาหลายปีเพราะจะต้องทยอยทำตามลำดับก่อน-หลัง

ตามที่ได้สอบถามเจ้าหน้าที่กระทรวงยุติธรรมแล้วได้ความว่าคดีค้างในศาลฎีกามีระยะเวลาเฉลี่ยประมาณ ๗-๘ ปี ในด้านผู้พิพากษาศาลฎีกามีจำนวน ๕๘ คนในปี ๒๕๓๒ เพิ่มขึ้นเป็น ๖๕ คนในปี ๒๕๓๖ (มีกรอบอัตราใหม่ที่สามารถรับได้เพิ่มถึง ๘๐ อัตรา แต่ยังไม่ได้บุคคลครองอีก ๑๕ อัตรา) ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งเต็มอัตรา ก็มีเหตุผลน่าเชื่อได้ว่าคดีน่าจะเสร็จไปเป็นจำนวนมากกว่านี้ และไม่ค้างไปมากเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากพิจารณาว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ๑ คน ทำคดีได้เฉลี่ยเดือนละ ๗-๘ เรื่อง ๑๕ คนก็จะได้ ๑๒๐ เรื่องต่อเดือน ปีละประมาณ ๒,๘๐๐ เรื่อง คดีที่ค้างในปี ๒๕๓๗ จำนวน ๖,๘๘๒ เรื่องหักด้วย ๒,๘๐๐ เรื่อง ก็คงเหลือคดีค้างไปประมาณ ๔,๐๘๒ เรื่อง ซึ่งก็ยิ่งสูงกว่าในปี ๒๕๓๒ และ ๒๕๓๓ เข้าใจว่า กระทรวงยุติธรรมก็เห็นตัวเลขในลักษณะนี้จึงของบประมาณเพิ่มผู้พิพากษาศาลฎีกาในปีงบประมาณ ๒๕๓๗ อีก ๒๘ คน รวมทั้งสิ้นจะมีผู้พิพากษาศาลฎีกาเต็มกรอบอัตรา ๑๐๘ คน แต่อย่างไรก็ดีในปีงบประมาณ ๒๕๓๗ มีผู้พิพากษาศาลฎีกาครองตำแหน่งอยู่เพียง ๘๔ คนเท่านั้น ซึ่งยังขาดอยู่อีก ๑๔ คน ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคดีค้างศาลฎีกาตลอดมา คือการเพิ่มอัตรากำลังผู้พิพากษาเพื่อแก้ปัญหาคดีค้างศาล ทั้งนี้แม้จะได้มีการแก้ปัญหาเรื่อง "คอขวด" ในขั้นตอนการทำงานของศาลฎีกา และแก้ไขวิธีพิจารณาเกี่ยวกับการอุทธรณ์และฎีกาไปบ้างแล้วก็ตาม

ฉะนั้น หากรวมระยะเวลาที่คดีความของประชาชนที่ขึ้นไปสู่ศาลชั้นต้นแล้วไปศาลอุทธรณ์จนกระทั่งศาลฎีกามีคำพิพากษาลงมาจะเป็นเวลาโดยเฉลี่ยรวมกันได้ดังนี้ ศาลชั้นต้น ๒ ปี ศาลอุทธรณ์ ๓ ปี และศาลฎีกา ๘ ปี รวมจำนวนเท่ากับ ๑๓ ปี ซึ่งย่อมจะก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้มีคดีความและสังคมโดยทั่วไปเป็นอย่างมาก

๒.๒.๓ ข้อพิจารณา

๒.๒.๓.๑ การที่ประเทศไทยมีโครงสร้างศาลยุติธรรมเป็นระบบศาล ๓ ระดับ คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ซึ่งเป็นระบบอันเป็นผลมาจากการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในปี พ.ศ. ๒๔๒๕ นับถึงขณะนี้เป็นเวลาได้กว่า ๑๐๒ ปีแล้ว เมื่อดำเนินว่าจำนวนประชากรในขณะนั้นมีจำนวนไม่ถึง ๑๐ ล้านคน คดีความที่อนุญาตให้ต่อสู้กันไปถึง ๓ ศาล คงจะใช้เวลาไม่มากนัก แต่เมื่อในปัจจุบันมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นกว่า ๕๘ ล้านคน คดีความสู้กันไปถึง ๓ ศาล ต้องใช้เวลาโดยเฉลี่ยถึง ๑๐-๑๓ ปี น่าจะต้องมาวิเคราะห์กันว่ามีข้อใดประเด็นใดที่สมควรจะต้องปรับปรุงพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้เกิดความเหมาะสมกับในภาวะปัจจุบัน

๒.๒.๓.๒ วิธีพิจารณาอรรถคดีของศาลยุติธรรมของประเทศไทยนั้น อาจจะสรุปความในประเด็นเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความหรือระบบของศาลทั้ง ๓ ชั้น ได้ดังนี้

(๑) เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว คู่ความฝ่ายที่แพ้คดีมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ได้ เสมอ เว้นแต่ เป็นคดี เข้าประเภทข้อยก เว้นต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ (ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือตามบทบัญญัติกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี)

(๒) เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษาคดีแล้ว คู่ความที่แพ้คดีในชั้นอุทธรณ์มีสิทธิยื่นฎีกาต่อศาลฎีกาได้ เสมอ เว้นแต่จะ เข้าข้อยก เว้นต้องห้ามมิให้ฎีกา (ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือตามบทบัญญัติกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี)

วิธีพิจารณาและพิพากษาคดีของเราถือหลักว่า คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาได้ เสมอในทางปฏิบัติจึงมีคดีที่คู่ความอุทธรณ์และฎีกาไปสู่ศาลสูงทั้งปวง เป็นจำนวนมาก คดีที่ไม่มีการอุทธรณ์หรือฎีกาส่วนใหญ่นั้นมีเหตุผลมาจากการขาดกำลังทรัพย์ของคู่ความมากกว่าคดีที่ต้องห้ามโดยข้อยกกฎหมาย อย่างไรก็ตามก็มีคดีบางประเภทคือ คดีในศาลแรงงานและศาลภาษีอากรที่ได้เริ่มนำความคิดใหม่ ๆ มาใช้โดยไม่อนุญาตให้สู้คดีกันเป็น ๓ ระดับ แต่ให้คดีเสร็จเด็ดขาดในศาลชั้นต้นเป็นหลักและให้สิทธิอุทธรณ์ไปศาลสูงได้ เพียงระดับเดียว เฉพาะในคดีบางลักษณะ

๒.๒.๓.๓ เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่นแล้ว พบว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีประชากรประมาณ ๒๕๖ ล้านคนเศษ มีผู้พิพากษาศาลสูงสุดของประเทศเพียง ๙ คน ประเทศญี่ปุ่นมีประชากรประมาณ ๑๒๔ ล้านคนเศษ มีผู้พิพากษาศาลสูงสุดเพียง ๑๕ คน แตกต่างจากของประเทศไทยอย่างมากสมควรจะต้องวิเคราะห์ดูว่า เพราะเหตุใดในประเทศทั้งสองจึงเป็นเช่นนั้น

ประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยหลายมลรัฐ แต่ละมลรัฐมีระบบศาลเป็นของตนเอง ในระดับสหรัฐหรือประเทศก็คงมีศาลชั้นต้นของสหรัฐ ศาลอุทธรณ์ของสหรัฐ และศาลสูงสุดของสหรัฐ ดูจะคล้าย ๆ กับมีระบบศาล ๓ ชั้นเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ถือหลักว่าคดีทั้งหลายจะเสร็จเด็ดขาดที่ศาลชั้นต้นเป็นหลักมีคดีบางประเภท ซึ่งก็มีจำนวนน้อยที่อนุญาตให้อุทธรณ์ไปถึงศาลอุทธรณ์และสิ้นสุดที่ศาลอุทธรณ์ ส่วนคดีที่จะไปสู่ศาลสูงสุด จะต้องเป็นคดีที่มีความสำคัญมากและอยู่ในอำนาจของศาลสูงสุดที่จะพิจารณาว่าควรรับไว้พิจารณาหรือไม่ ฉะนั้นคดีที่มาสู่ศาลสหรัฐส่วนใหญ่จึงเสร็จสิ้นในศาลชั้นต้นซึ่งไม่เสียเวลามากนัก

สำหรับประเทศญี่ปุ่น ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ระบบศาลยุติธรรมคล้ายคลึงกับของประเทศไทยเราในปัจจุบัน กล่าวคือนับแต่สมัยจักรพรรดิเมจิที่ปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเป็นต้นมาคล้าย ๆ กับการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินของไทยเราในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พิพากษาศาลสูงสุดของประเทศญี่ปุ่น จึงมีจำนวนเกือบ ๑๐๐ คน เมื่อประเทศญี่ปุ่นถูกยึดครองโดยกองทัพพันธมิตร ที่ปรึกษาด้านการเมืองของพลเอก แมคคาร์เธอร์ ผู้บัญชาการกองทัพพันธมิตรได้ให้คำปรึกษาว่า หากระบบศาลของประเทศญี่ปุ่นจะให้คงอยู่ในลักษณะนั้น ต่อไปจะเกิดผลเสียหายแก่เศรษฐกิจและสังคมของประเทศญี่ปุ่นอย่างมาก พลเอก แมคคาร์เธอร์ จึงดำเนินการให้ประเทศญี่ปุ่นเปลี่ยนระบบศาลของตนให้เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยสรุปก็คือ การดำเนินการให้ศาลชั้นต้นมีความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและก่อให้เกิดความเชื่อถือจากประชาชนแล้วให้คดีความสิ้นสุดในศาลชั้นต้นเป็นหลัก จะอนุญาตให้อุทธรณ์ได้ในบางคดีและสิ้นสุด คดีที่จะขึ้นไปสู่ศาลสูงสุดจะต้องได้รับอนุมัติจากศาลสูงสุดก่อน เฉพาะคดีที่มีความสำคัญยิ่งเท่านั้น

๒.๒.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ

เมื่อพิจารณาตัวเลขเงินงบประมาณที่จัดสรรให้กระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๓ ถึงปี ๒๕๓๖ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็คงเห็นได้ว่าเป็นจำนวนเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบกับงานด้านอื่นที่รัฐจัดสรรงบประมาณให้ แต่หากจะพิจารณาในแง่ที่ว่าเมื่อรัฐบาลวางเป้าหมายในอันที่จะเร่งรัดการพิจารณาคดี โดยดำเนินการตามแนวทางเดิม ๆ ตลอดมาก็ยังไม่อาจบรรลุเป้าหมายได้ดังที่ได้วิเคราะห์มาโดยลำดับแล้วข้างต้น ซึ่งหากไม่มีการทบทวนพิจารณาหาแนวทางใหม่แล้ว ก็มีเหตุผลทำให้น่าเชื่อว่า จะมีผู้พิพากษาศาลฎีกามากกว่า ๑๐๐ คน ในเวลาอันใกล้นี้ทั้ง ๆ ที่จำนวนประชากรของประเทศมีเพียง ๕๘ ล้านคนเศษเท่านั้น และคดีความของประชาชนก็จะต้องค้างดำเนินการอยู่ในศาล ๓ ชั้น ต่อไปอีกเป็นเวลาหลายปี ผลเสียหายแก่เศรษฐกิจและสังคมของประเทศย่อมจะตามมาอย่างมากมาย

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ จึงได้พิจารณาเห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่ทางการหรือรัฐบาลจะต้องรับบททวนแนวทางแก้ไขปัญหาเสียใหม่ มิฉะนั้นแล้ว การใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินตามแนวทางที่เป็นอยู่ในขณะนี้จะไม่ช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง ย่อมจะไม่คุ้มค่าและยังเป็นการสิ้นเปลืองเสียเปล่าไปอีกด้วย

พร้อมกันนี้ คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ใ้ขอตั้งข้อสังเกตไว้เพื่อประกอบการพิจารณาว่า หากทางการจะดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ ดังกล่าวข้างต้น ทางการควรจะพิจารณาดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ด้วย

๒.๒.๔.๑ ถ้าผลการทบทวนเห็นว่า จะต้องมีการปรับโครงสร้างระบบศาลเสียใหม่และกำหนดวิธีพิจารณาความเกี่ยวกับการอุทธรณ์ - ฎีกาให้เป็นไปตามโครงสร้างใหม่นั้นแล้วก็ต้องวางแผนพัฒนาคุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพในศาลชั้นต้นให้มีความเข้มแข็ง และให้เป็นที่ยอมรับได้อย่างสูงในหมู่ประชาชนทั่วไป ซึ่งจะทำให้แนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะนี้มีความเป็นไปได้สูง

๒.๒.๔.๒ การบริหารงานบุคคลด้านข้าราชการตุลาการจะต้องมีแนวคิดใหม่ กล่าวคือ ผู้พิพากษาทั้งหลายจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศาลชั้นต้นเป็นเวลานาน หรือเกือบตลอดอายุราชการ เพราะในระยะยาว เมื่อคดีความขึ้นไปสู่ศาลสูงน้อยลง ความจำเป็นที่จะต้องโยกย้ายผู้พิพากษาจากศาลล่าง ขึ้นไปศาลสูงจึงไม่มี ซึ่งต่างจากแนวทางบริหารงานบุคคลในปัจจุบัน

๒.๒.๔.๓ การทำความเข้าใจกับผู้พิพากษาทั้งหลายในปัจจุบันให้เกิดความร่วมมือก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อจะยังให้เกิดผลดีแก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม

๒.๒.๔.๔ การบำรุงขวัญและกำลังใจ รวมทั้งเงินเดือนและสวัสดิการสำหรับผู้พิพากษาโดยทั่วไปก็ยังมีความจำเป็นในลำดับแรกที่จะต้องทำ เพื่อให้ผู้พิพากษาสามารถรักษาความเที่ยงธรรมในการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

๒.๓ การติดตามการใช้งบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒.๓.๑ ข้อเท็จจริง

๒.๓.๑.๑ ความเป็นมา

งบประมาณที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการจัดสรรจากฝ่ายบริหาร ซึ่งเรียกกันสั้น ๆ ว่า งบ ส.ส. ได้มีวิวัฒนาการตลอดมา โดยแต่เดิมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับงบประมาณตามโครงการนี้คนละ ๓ ล้านบาทต่อปี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้เพิ่มขึ้นเป็น คนละ ๕ ล้านบาทต่อปี งบประมาณจำนวน ๕ ล้านบาทนี้ เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินงานโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอโครงการการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้ผ่านทางสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอไปยังสำนักงบประมาณต่อไป

นอกจากนี้ ในการพิจารณาชั้นแปรรูปคดีร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ สภาผู้แทนราษฎรยังได้แปรรูปคดีเพิ่มงบประมาณในลักษณะดังกล่าวนี้ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีก คนละ ๕ ล้านบาท โดยได้กำหนดวงเงินงบประมาณในส่วนนี้ไว้ในค่าใช้จ่ายงบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอโครงการการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนหลังนี้ ผ่านส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อเสนอไปยังสำนักงบประมาณตามระเบียบสำนักงบประมาณต่อไป

ดังนั้น เมื่อรวมยอดงบประมาณรายจ่ายในสองส่วนดังกล่าวนี้เข้าด้วยกันแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคนจะมีงบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษฯ คนละ ๑๐ ล้านบาทในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖

๒.๓.๑.๒ การขออนุมัติโครงการพัฒนาพิเศษฯ

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ งบประมาณรายการค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งไว้จำนวน ๕ ล้านบาทต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน (ในส่วน ๕ ล้านบาทแรก) และการที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะพิจารณาอนุมัติโครงการตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอมานั้น ต้องเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินงานโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยโครงการต่าง ๆ ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ ต้องมีลักษณะงานและเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว

๒.๓.๑.๓ จำนวนงบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๖

การใช้งบประมาณตามโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๖ มีดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้งบประมาณเพื่องานตามโครงการพัฒนา
รวมทั้งสิ้น ๘๖๖,๑๙๖,๗๖๗ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ใช้งบประมาณเพื่องานตามโครงการพัฒนา
รวมทั้งสิ้น ๘๘๙,๘๖๓,๙๗๖ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ใช้งบประมาณเพื่องานตามโครงการพัฒนา
รวมทั้งสิ้น ๑,๐๗๑,๘๕๙,๐๑๘ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ใช้งบประมาณเพื่องานตามโครงการพัฒนา
รวมทั้งสิ้น ๑,๘๒๗,๙๙๒,๙๘๘ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้งบประมาณเพื่องานตามโครงการพัฒนา
รวมทั้งสิ้น ๙๘๖,๙๖๗,๒๗๘ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐบาลมิได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้
เนื่องจากอยู่ในสมัยของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ใช้งบประมาณเพื่องานตามโครงการพัฒนา
รวมทั้งสิ้น ๑,๗๙๘,๘๒๖,๙๙๓ บาท

หมายเหตุ สำหรับตัวเลขการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้ของปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นค่าใช้จ่ายในส่วน ๕ ล้านบาทแรกเท่านั้นซึ่งยังไม่รวมค่าใช้จ่ายในส่วน ๕ ล้านบาท หลังจากการแปรญัตติของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ดังที่ได้กล่าวแล้วใน ข้อ (๒.๓.๑.๑)

๒.๓.๑.๔ วิธีการใช้งบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษฯ

วิธีการใช้งบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีดังนี้

(๑) ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจัดทำโครงการตามแบบ พ.สส.๑ ภายในวงเงินงบประมาณที่รัฐบาลกำหนดในแต่ละปีงบประมาณ แล้วส่งไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีภายใน ๙๐ วัน นับจากวันที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแจ้งให้ทราบ

(๒) โครงการที่เสนอนอกจากจะต้องเป็นไปตามแบบและวงเงินตามวงเงินงบประมาณที่รัฐบาลกำหนดในแต่ละปีงบประมาณแล้ว ต้องไม่ผูกพันให้ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินเพิ่มเติม หรือนำไปสมทบกับโครงการที่มีงบประมาณแผ่นดินอยู่แล้ว และส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรเงินให้ ต้องมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการดังกล่าวได้ ทั้งต้องมีลักษณะงานและเป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๒.๑) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาชีพ หรือรายได้ของประชาชน
- (๒.๒) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (๒.๓) ก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารสาธารณะ ถนน และทางเดิน
- (๒.๔) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนาจริยธรรม หรือการสาธารณสุข
- (๒.๕) ส่งเสริมการศาสนาที่ไม่ขัดต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของประชาชน แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของวงเงินงบประมาณที่รัฐบาลกำหนดให้เสนอได้

เฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอโครงการต่าง ๆ และใช้งบประมาณส่วนนี้ไปทั้งสิ้นเป็นเงิน ๑,๗๔๘,๘๒๖,๙๙๓ บาท ซึ่งแบ่งเป็น

- (๑) ด้านการศึกษา เป็นจำนวนเงิน ๒๕๑,๐๑๘,๘๕๙ บาท
- (๒) ด้านสาธารณสุข เป็นจำนวนเงิน ๕๑,๑๗๑,๑๐๖ บาท
- (๓) ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและสาธารณสุขอุปโภค เป็นจำนวนเงิน ๑,๑๓๑,๗๑๒,๐๘๗ บาท
- (๔) ด้านการศาสนา เป็นเงิน ๑๕๕,๘๑๕,๓๗๑ บาท
- (๕) ด้านอื่น ๆ เป็นเงิน ๒๑๕,๑๐๙,๕๗๐ บาท

จะเห็นได้ว่า โครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ใช้งบประมาณตามโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นไปเพื่อแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ การก่อสร้าง ปรับปรุงอาคารสาธารณะ ถนน เป็นหลักลำดับต่อมา เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน

๒.๓.๒ สภาพปัญหา

การจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ก่อให้เกิดปัญหาสำคัญอย่างน้อย ๒ ประการ คือ

ประการแรก ในทางวิชาการถือได้ว่าเป็นการซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของทางรัฐบาลที่มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการอยู่แล้ว เนื่องจากฝ่ายนิติบัญญัติหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปทำหน้าที่ในลักษณะเป็นฝ่ายบริหาร ซึ่งตามหลักการแบ่งแยกและถ่วงดุลอำนาจ (check and balance) ตามระบอบประชาธิปไตยนั้น ฝ่ายนิติบัญญัติมีบทบาทหน้าที่ในการตรากฎหมาย และควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำงบประมาณไปใช้จ่ายได้โดยตรง ผลที่ตามมาจากปัญหาการซ้ำซ้อนนี้ก็คือ การสิ้นเปลืองงบประมาณที่ใช้จ่ายไปในงานที่ซ้ำซ้อนและอาจไม่ได้ผลคุ้มค่าทั้งยังเป็นการเบียดบังเงินงบประมาณด้านอื่นที่จำเป็นมาอีกด้วย

ประการที่สอง อาจเป็นปัญหาการใช้เงินงบประมาณผิดวัตถุประสงค์ กล่าวคือ งบประมาณจากโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนในจังหวัดหรือในท้องถิ่นโดยส่วนรวม แต่เนื่องจากการอนุมัติงบประมาณจำนวนนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคนเป็นอย่างมาก ซึ่งการใช้ดุลยพินิจบางครั้งอาจก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากกว่าเกิดประโยชน์แก่ประชาชนส่วนรวมในท้องถิ่นในแง่การหาคะแนนนิยม

๒.๓.๓ ข้อพิจารณา

เนื่องจากการใช้จ่ายงบประมาณของโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ จำนวน ๑๐ ล้านบาท (เมื่อรวมงบประมาณส่วนละ ๕ ล้านบาทสองส่วนเข้าด้วยกัน) ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน ได้ก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนและปัญหาการใช้เงินงบประมาณผิดวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้วนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีข้อพิจารณาว่า ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการพัฒนาพิเศษฯ นี้อย่างไร จึงจะช่วยให้การใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการพัฒนาพิเศษฯ นี้เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักการหรือหากจำเป็นก็ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓.๔ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า

๒.๓.๔.๑ หากพิจารณาตามหลักการแห่งการแบ่งแยกอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารแล้ว ควรยกเลิกงบประมาณตามโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสีย และควรมุ่งงบประมาณในส่วนนี้ไปดำเนินการตามวิธีการจัดทำงบประมาณตามปกติ ซึ่งจะมีขั้นตอนการพิจารณาที่ถูกต้อง อาทิ โดยการกระจายงบประมาณไปให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดำเนินการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นต้น

๒.๓.๔.๒ หากในขณะนี้ยังไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ ตามข้อที่ ๒.๓.๔.๑ คณะกรรมการวิสามัญฯ ใคร่ขอเสนอแนะแนวทางในการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามโครงการพัฒนาพิเศษ ดังนี้

(๑) ควรปรับเปลี่ยนโครงสร้างและวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยควรเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาและจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตั้งแต่เริ่มต้น

(๒) การใช้จ่ายเงินตามโครงการพัฒนาพิเศษ ควรหลีกเลี่ยงการใช้ดุลยพินิจส่วนตัว แต่ควรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดของแต่ละจังหวัดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติโครงการในแต่ละโครงการ

(๓) หากเป็นไปได้ควรลดจำนวนงบประมาณของโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสร้างระเบียบการใช้จ่ายเงินให้รัดกุมยิ่งขึ้น พร้อมกับสร้างระบบติดตามและประเมินผลโดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ ซึ่งรวมทั้งการให้คณะกรรมการโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล แล้วเสนอรายงานต่อนายกรัฐมนตรี

(๔) ควรเร่งรัดการอนุมัติและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้นำไปดำเนินการตามโครงการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

(๕) ในอนาคตหากสภาตำบลได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ควรจะได้รับการกระจายอำนาจและผลักดันงบประมาณในส่วนนี้ไปให้กับท้องถิ่นดังกล่าวโดยตรง

๒.๔ การติดตามการใช้งบประมาณตามนโยบายส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์ของ กองทัพให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัย แห่งชาติ กองบัญชาการทหารสูงสุด)

๒.๔.๑ ข้อเท็จจริง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๘ หมวด ๕ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๑ ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐและผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งกำลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือการสงคราม และการป้องกันมิให้เกิดสงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อปราบหรือป้องกัน กบฏและการจลาจล เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐและเพื่อการพัฒนาประเทศ ประกอบกับ นโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์ของกองทัพให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ และนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวทำให้ กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติได้เข้ามามีบทบาทหน้าที่วางแผนอำนวยการ ประสานงาน และดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันการแทรกซึมบ่อนทำลายความมั่นคงของชาติ ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยาของประเทศในท้องถิ่นทุรกันดารและในพื้นที่กำหนด รวมทั้งมีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนากำลังพลทางทหารเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและปฏิบัติการกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมาย

งบประมาณที่ กรป. กลาง ได้รับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๕-๒๕๓๖ ได้มีจำนวนลดลงตามลำดับ กล่าวคือในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ได้รับจำนวน ๑,๐๓๘,๘๑๐,๐๐๐ บาท ส่วนปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ได้รับจำนวน ๗๖๒,๘๘๘,๓๓๘ บาท

๒.๔.๒ สภาพปัญหา

กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป. กลาง) กองบัญชาการทหารสูงสุด มีขีดความสามารถและบทบาทหน้าที่ทางด้านการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นทุรกันดาร เช่น การสร้างเส้นทางคมนาคม การส่งเสริมการเกษตรและ สหกรณ์ การพัฒนาแหล่งน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การแก้ไขปัญห การขาดแคลนน้ำ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ การฟื้นฟูสภาวะแวดล้อม ตลอดจนการ รักษาความมั่นคงของรัฐและรักษาผลประโยชน์ของชาติ เช่น ป้องกันมิให้ประชาชนในท้องถิ่น ทุรกันดารถูกกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่แอบแฝงมาในรูปของนักพัฒนาชักจูงไปในทางที่เป็นผลเสียต่อ ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติด้วย อย่างไรก็ตาม แม้ตามค่าถลงนโยบายของ

คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๕ ได้ระบุว่า จะ "ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของ กองทัพให้ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจทั้ง ทางบกและทางทะเล" ก็ตาม แต่ขีดความสามารถและบทบาทหน้าที่ของ กรป. กลาง ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากรัฐบาลเท่าที่ควรดังจะพิจารณาเห็นได้จากงบประมาณของงานด้านพัฒนาที่ กรป. กลาง ได้รับการจัดสรรมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจของ กรป. กลาง ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามบทบาท อำนาจ และหน้าที่ที่มีอยู่ จึงทำให้ กรป. กลาง ไม่อาจนำเอาศักยภาพและขีดความสามารถที่มีอยู่ทั้งทางด้านกำลังคนและเครื่องจักรกล ไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่

๒.๕.๓ ข้อพิจารณา

กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป. กลาง) มีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานพัฒนาตามที่ได้รับมอบหมาย ข้อพิจารณา จึงมีว่า หากรัฐบาล และ/หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสนับสนุน กรป. กลาง ควรจะ ดำเนินการอย่างไรเพื่อให้ กรป. กลาง ยังคงดำรงไว้ซึ่งศักยภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในอันที่จะ เป็นกลไกหนึ่งของรัฐบาลที่จะเข้าไปพัฒนายกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของ ประชาชนในพื้นที่ทุรกันดารในแต่ละภูมิภาคของประเทศให้ดีขึ้น พร้อมกับการกระจายความเจริญ ออกสู่ภูมิภาคและชนบทในขณะเดียวกัน

๒.๕.๔ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า

๒.๕.๔.๑ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของทหารด้านการพัฒนาประเทศไว้ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) เพื่อเป็นแนวทางใน การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่ กรป. กลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในด้านการพัฒนา ประเทศหน่วยงานหนึ่งของกองทัพ

๒.๕.๔.๒ ควรจัดแบ่งงาน และกำหนดขอบข่ายหน้าที่ของ หน่วยงานที่ปฏิบัติงานพัฒนาในชนบทให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น กรป. กลาง ให้ปฏิบัติงานใน เขตพื้นที่ทุรกันดารที่หน่วยงานอื่นไม่พร้อมที่จะเข้าไปดำเนินการหรือในพื้นที่ตามแนวชายแดน หรือในพื้นที่ล่อแหลม รวมทั้งในพื้นที่ใด ๆ ที่มีผลทางด้านยุทธศาสตร์ เช่น การตัดถนนตาม แนวชายแดนที่จะมีผลต่อความมั่นคงของชาติ

๒.๕.๕.๓ รัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายสนับสนุนทหารทั้งสามเหล่าทัพ และตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันหน้าที่ของทหารส่วนหนึ่งก็คือการพัฒนา ดังนั้น รัฐบาลจึงควร ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๒.๕.๕.๔ การรักษาความมั่นคงของรัฐและรักษาผลประโยชน์ ของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นทุรกันดาร เป็นบทบาทหลักประการหนึ่งของ กรป. กลาง ดังนั้น ควรสนับสนุนด้านงบประมาณให้ กรป. กลางได้นำไปใช้เพื่อป้องกันมิให้ ประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดารถูกกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่แอบแฝงมาในรูปของนักพัฒนาชักจูงไป ในทางที่เป็นผลเสียต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติด้วย

๒.๕.๕.๕ ควรมีหน่วยงานที่เป็นตัวกลาง เช่น สำนักงานเพื่อ ความมั่งคั่งและมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี คอยช่วยประสานหน่วยงาน พัฒนาที่เน้นความมั่งคั่งกับหน่วยงานพัฒนาที่เน้นความมั่นคง ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนามี ประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๕.๕.๖ แม้รัฐบาลจะมีนโยบายในด้านการพัฒนาประเทศลด งบประมาณของหน่วยงานกองทัพหรือทหารหลายหน่วยงาน แต่ทหารก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป โดยใช้งบประมาณที่มีอยู่จากหน่วยงานต่าง ๆ ของทหารมาใช้ ผลที่ตามมาก็คือ ผลงานและ ประสิทธิภาพของหน่วยงานที่ถูกลดงบประมาณ หรืองบประมาณถูกดึงไปนั้นไม่ก้าวหน้า เพียงแค่ ทรงตัวไปเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานกองทัพหรือทหารมีประสิทธิภาพ จึงควรพิจารณาให้รอบคอบก่อนลดหรือตัดทอนงบประมาณ

๒.๕.๕.๗ ควรเปิดโอกาสให้ กรป. กลาง ได้เข้าไปมีบทบาท ในการสร้างเส้นทางคมนาคม หรือการพัฒนาด้านอื่น ๆ ตามโครงการพัฒนาพิเศษตาม ข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และโครงการพัฒนาจังหวัดของส่วนราชการหรือ รัฐวิสาหกิจตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒.๕ การติดตามการใช้งบประมาณตามนโยบายเร่งรัดการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทบวงมหาวิทยาลัย)

๒.๕.๑ ข้อเท็จจริง

๒.๕.๑.๑ ความเป็นมา

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้ความต้องการบุคลากรสาขาวิศวกรรมศาสตร์มีเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลชุดปัจจุบันได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ที่จะดำเนินการ "เร่งรัดให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง" ดังนั้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทบวงมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงมีบทบาทหน้าที่หลักในการผลิตบุคลากรสาขาดังกล่าว

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยที่ทางราชการได้จัดตั้งขึ้นในส่วนภูมิภาคตามโครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งมีนโยบายขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาออกจากเมืองหลวง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ผลิตนักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สาขาวิศวกรรมศาสตร์ อันเป็นสาขาที่ขาดแคลน การเร่งรัดผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ได้เกิดขึ้นตาม "โครงการเร่งรัดการผลิตบัณฑิตทางด้านวิศวกรรมศาสตร์และปิโตรเคมี" ของทบวงมหาวิทยาลัย กล่าวคือให้เพิ่มการรับนักศึกษาปีละประมาณ ๑,๓๐๖ คน ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๒-๒๕๓๕ รวม ๓ รุ่น (นักศึกษารุ่นสุดท้ายของโครงการจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๓๘) จากนั้นให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเป็นโครงการปกติ ตามโครงการเร่งรัดฯ นี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต้องรับนักศึกษาเข้าศึกษาปีละ ๑๓๕ คน และผลการดำเนินงานปรากฏว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๕ จำนวนนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับเข้าศึกษามีดังนี้

ปี	จำนวนนักศึกษาที่รับตามโครงการฯ (คน)
๒๕๓๒	๑๓๑
๒๕๓๓	๑๘๕
๒๕๓๔	๑๓๔
๒๕๓๕	๕๙๐

สำหรับในส่วนของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการเร่งรัดฯ ตั้งแต่
ปีงบประมาณ ๒๕๓๒-๒๕๓๖ มีดังนี้คือ

ปีงบประมาณ	วงเงิน (บาท)
๒๕๓๒	๓๑,๐๐๖,๓๘๐
๒๕๓๓	๖๙,๘๓๙,๐๐๐
๒๕๓๔	๑๗๕,๘๒๖,๐๐๐
๒๕๓๕	๑๓๙,๘๗๕,๐๐๐
๒๕๓๖	๑๐๒,๙๕๙,๐๐๐

ส่วนแนวทางในการจัดสรรงบประมาณตามโครงการเร่งรัดฯ คือสถาบันที่ผลิต
บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์รวมทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ
ให้ในอัตราหัวละ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี ซึ่งจำแนกเป็น

- ๑) ค่าเงินเดือนบุคลากร หัวละ ๕,๐๐๐ บาท
- ๒) งบดำเนินการ หัวละ ๑๙,๐๐๐ บาท
- ๓) งบลงทุน หัวละ ๑๗,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เก็บค่าบำรุงพิเศษจากนักศึกษาคณะ
วิศวกรรมศาสตร์ คนละจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อ ภาคการศึกษา

๒.๕.๑.๒ จำนวนนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๓๕ และ ๒๕๓๖ มีดังนี้

ปีการศึกษา ๒๕๓๕

ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
๑,๖๘๒	-	๔๘	-	๑,๗๓๐

ปีการศึกษา ๒๕๓๖

ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
๑,๘๙๒	-	๗๐	-	๑,๙๖๒

๒.๕.๑.๓ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๕ มีดังนี้

ปีการศึกษา ๒๕๓๔

ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
๒๑๙	-	๕	-	๒๒๔

ปีการศึกษา ๒๕๓๕

ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
๒๒๙	-	๖	-	๒๓๕

๒.๕.๑.๔ จำนวนบุคลากรคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๓๕ และ ๒๕๓๖

ปีการศึกษา ๒๕๓๕

อาจารย์	ช่วยวิชาการ	ธุรการ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	รวม
๑๐๕	๒๖	๕๕	๖๑	๓๔	๒๗๑

ปีการศึกษา ๒๕๓๖

อาจารย์	ช่วยวิชาการ	ธุรการ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	รวม
๑๑๒	๒๗	๕๓	๖๑	๒๙	๒๘๒

๒.๕.๑.๕ จำนวนงบประมาณของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ ๒๕๓๕ และ ๒๕๓๖

ปีงบประมาณ ๒๕๓๕

งบประมาณแผ่นดิน	งบประมาณเงินรายได้	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๕๑.๙๕	๑๓.๙๐	๖๕.๘๕

ปีงบประมาณ ๒๕๓๖

งบประมาณแผ่นดิน	งบประมาณเงินรายได้	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)
๖๑.๖๙	๒๐.๒๘	๘๑.๙๗

จากข้อมูลตัวเลขงบประมาณรายจ่ายในการผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ที่คณะกรรมการวิสามัญ ได้รับจากทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่รัฐบาลจัดสรรให้ในอัตราหัวละ ๘๐,๐๐๐ บาทต่อปีนั้น พบว่ายังไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ กล่าวคือหากจะให้เพียงพอแล้วจะต้องใช้จ่ายอยู่ในอัตราเฉลี่ยหัวละ ๘๐,๐๐๐ บาทต่อปี

๒.๕.๒ สภาพปัญหา

ในช่วงที่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ปัญหาความต้องการบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ได้เกิดขึ้นอย่างมากและต่อเนื่อง ในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่จะต้องพึ่งพาเทคโนโลยีขั้นสูงของประเทศ รัฐบาลชุดปัจจุบัน จึงได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้กำหนดไว้ในนโยบายที่ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ในการที่จะเร่งรัดการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และได้มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐและทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ผลิตนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะเห็นว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีศักยภาพที่กระทำได้ กอปรกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีบทบาทหน้าที่ที่มีความสามารถ มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างมาก อย่างไรก็ตาม นโยบายเร่งรัดการผลิตและพัฒนาบุคลากรฯ ของรัฐบาลที่มอบหมายให้แก่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้น ไม่อาจบังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรผ่านทบวงมหาวิทยาลัยให้แก่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการดังกล่าว

ตัวอย่างการผลิตบัณฑิตสาขาคณะวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ นั้น ย่อมได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพทำนองเดียวกันกับของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในส่วนภูมิภาคที่มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตสาขานี้ในลักษณะเดียวกันตามที่ได้กล่าวมาแล้วโดยลำดับในเบื้องต้น

๒.๕.๓ ข้อพิจารณา

รัฐบาลมีนโยบายและมอบหมายให้ทบวงมหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์เพิ่มขึ้น แต่รัฐบาลไม่ได้จัดสรรงบประมาณในการผลิตบัณฑิตดังกล่าวให้แก่มหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง มีข้อพิจารณาว่า

ประการแรก ในปีงบประมาณ ๒๕๓๖ งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อผลิตบัณฑิตตามโครงการเร่งรัดฯ นั้น สอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบุคลากรสาขาวิศวกรรมศาสตร์ของรัฐบาลที่กำหนดไว้หรือไม่

ประการที่สอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่สามารถผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ได้ตามนโยบายของรัฐบาลหรือไม่ หากไม่ เพราะเหตุใด

ประการที่สาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีวิธีการจัดหาทุน หรือมีมาตรการอื่นเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ให้ได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการที่ได้วางไว้หรือไม่ อย่างไร

๓.๕.๔ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

๓.๕.๔.๑ งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้กับทบวงมหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์นั้นยังไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย การผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ของรัฐบาลตามที่ได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์จำเป็นต้องให้รัฐบาล จักต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ

๓.๕.๔.๒ นโยบายการผลิตบัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์ของ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลตามมติคณะรัฐมนตรีนั้นไม่อาจจะบรรลุ เป้าหมายได้ เนื่องจากขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาทบทวนการจัดสรรเงินงบประมาณสนับสนุนให้กับมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๓.๕.๔.๓ ควรสนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการผลิต บัณฑิตสาขาวิศวกรรมศาสตร์เพิ่มมากขึ้น โดยรัฐบาลจักต้องกำหนดมาตรการเพื่อรักษามาตรฐาน ด้านคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในการกำกับควบคุมดูแลทางด้านปริมาณและคุณภาพอย่าง รัดกุม

๓.๕.๔.๔ ผู้บริหารของคณะวิศวกรรมศาสตร์ของแต่ละมหาวิทยาลัย ควรมีความสามารถพิเศษในการจัดหาทุนการศึกษาทั้งจากในและนอกประเทศ ทั้งนี้โดยผู้บริหาร ระดับสูงของมหาวิทยาลัยทุกระดับควรให้การสนับสนุนโดยการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และ เอกชนอย่างมีขั้นตอนต่อเนื่อง

**๓. สรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ
คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ**

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาการติดตามการใช้งบประมาณ
แผ่นดินประจำปี ๒๕๓๖ และการติดตามการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๓๖ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ โดยยึดนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อ
รัฐสภา เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นกรอบในการพิจารณาศึกษาโดยเปรียบเทียบกับ
แผนงาน งาน/โครงการต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการ
วิสามัญฯ มีความเห็นสรุปดังนี้

๓.๑ ปัญหาการใช้จ่ายเงินงบประมาณต่ำกว่าที่ได้รับอนุมัติในงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๓๖

๓.๑.๑ ตามที่รัฐสภาได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ จำนวน ๕๖๐,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เพื่อให้รัฐบาลนำไปจัดสรรเพื่อดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาลนั้น พบว่าการใช้จ่ายเงินงบประมาณในภาพรวมของภาครัฐบาลยังต่ำกว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินรายจ่ายเพื่อการลงทุนสำหรับโครงการพัฒนาต่าง ๆ ได้ใช้จ่ายต่ำกว่าเป้าหมายมากในขณะที่รายจ่ายประจำกลับใช้จ่ายสูงกว่าวงงบประมาณที่ขอตั้งไว้แต่เดิม โดยต้องโอนมาจากรายจ่ายเพื่อการลงทุนที่เหลือ ทำให้การลงทุนของประเทศไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือทิศทางตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้วางไว้

เพียง ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๗ ปรากฏว่ามีเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘๘,๗๐๑.๗๗ ล้านบาท โดยสามารถจำแนกรายละเอียดได้เป็นสองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเงินกันไว้เบิกเหลือมปีงบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายจำนวน ๓๖,๗๘๖.๖๐ ล้านบาท และส่วนที่สองเงินงบประมาณที่พบไป ๗,๙๑๕.๑๗ ล้านบาท การใช้จ่ายของภาครัฐบาล ย่อมมีความสำคัญต่อการเพิ่มอุปสงค์มวลรวม (AGGREGATE DEMAND) ของประเทศและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น (GROSS DOMESTIC PRODUCTS) ดังนั้น การที่รัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณต่ำกว่าวงงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ ย่อมทำให้การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศน้อยกว่าที่ควร อาทิ รัฐบาลได้ตั้งความหวังจากการใช้งบประมาณแบบขาดดุล และการจัดสรรงบประมาณแบบขาดดุล และการจัดสรรงบประมาณตามแนวนโยบายด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวประมาณ ร้อยละ ๘.๒ แต่จากรายงานของทางธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจในปี ๒๕๓๖ อยู่ในอัตราร้อยละ ๗.๘ เท่านั้น

๓.๑.๒ โดยหลักการเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะต้องใช้จ่ายให้หมดภายในปีงบประมาณนั้น ๆ แต่ในทางปฏิบัติ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พบว่า ส่วนราชการส่วนใหญ่มักจะใช้จ่ายไม่หมด ทั้งนี้เพราะสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก

๓.๑.๒.๑ มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบและกำหนดคุณลักษณะหรือรายละเอียดเฉพาะที่ไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เอื้ออำนวยให้สามารถว่าจ้างเอกชนออกแบบไว้ล่วงหน้าหรือไม่ มีศูนย์ข้อมูลที่จะทำให้ง่ายต่อการกำหนดลักษณะหรือรายละเอียดเฉพาะได้ในเวลาอันควร

๓.๑.๒.๒ หาสถานที่ก่อสร้างตามโครงการไม่ได้

๓.๑.๒.๓ ไม่สามารถบรรจุกฎการได้ครบถ้วนทำให้มีเงินเดือน
เหลือจ่าย

๓.๑.๒.๔ เนื่องจากไม่จัดให้มีการวางแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง
ไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นเครื่องมือและแนวทางในการควบคุมการใช้จ่ายเงิน สำหรับทั้งผู้ปฏิบัติ
และผู้บริหาร

**๓.๑.๓ จากกรณีปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ เห็นควร
กำหนดมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาคือ**

๓.๑.๓.๑ ควรให้ทุกส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง
ประจำปีงบประมาณที่มีการกระจายเงินตลอดปี เพื่อไม่ให้เกิดการกระจุกตัวของการใช้จ่ายเงิน
ในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณ และเพื่อให้ผู้บริหารสามารถควบคุมติดตามและเร่งรัดการจัดซื้อ
จัดจ้างให้เป็นไปตามแผนเมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคจะได้แก้ไขได้ทันที่ ทั้งนี้ เพื่อให้การเบิก
จ่ายเงินงบประมาณสามารถเสร็จสิ้นได้ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

๓.๑.๓.๒ ควรให้สำนักงานประมาณพิจารณาอนุมัติเงินประจำงวด
ให้แก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามแผนงาน งาน/โครงการ รายการและวงเงินงบประมาณ
ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเอกสารรายละเอียดประกอบเพียง
ครั้งเดียว เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการรออนุมัติเงินประจำงวด ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคในการ
ปฏิบัติตามแผนจัดซื้อจัดจ้างที่กำหนดไว้

๓.๑.๓.๓ ควรให้ส่วนราชการดำเนินการติดตามและประเมินผล
ความสำเร็จของทุกโครงการเปรียบเทียบกับเป้าหมายและเงินที่ใช้จ่ายจริงกับเงินงบ
ประมาณที่ได้รับ และเมื่อปีงบประมาณล่วงเลยไป ๖ เดือน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและสำนัก
งบประมาณควรร่วมกันวิเคราะห์โครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ทั้งหมด หากปรากฏว่าโครงการ
ใดควรรุติการดำเนินการก็ให้สำนักงานประมาณพิจารณาระงับการจัดสรรงบประมาณเสีย

๓.๑.๓.๔ ควรให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่ไม่สามารถใช้จ่าย
เงินงบประมาณหรือก่องหนูกพันงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ได้ทัน
ภายในปีงบประมาณ อันเป็นผลทำให้มีเงินงบประมาณเหลือจ่ายจำนวนมาก ต้องทำคำชี้แจงต่อ
หน่วยบังคับบัญชาตามลำดับ และให้กระทรวงรวบรวมคำชี้แจงดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
เพื่อพิจารณาสั่งการ

๓.๑.๓.๕ ควรให้นำเรื่องความสามารถในการเร่งรัดการใช้จ่าย
เงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างที่กำหนดอย่างถูกต้อง มาเป็นเกณฑ์
ในการพิจารณาว่าเห็นชอบเป็นกรณีพิเศษประจำปีด้วย

**๓.๒ ปัญหาการขอเงินไว้เบิกเหลื่อมปีและการขอขยายระยะเวลาการใช้
งบประมาณ รวมทั้งการขอโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖**

๓.๒.๑ จากการติดตามการใช้งบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ คณะกรรมาธิการวิสามัญ พบว่าในแต่ละปีงบประมาณที่ผ่านมา ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ไม่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณได้ทันตามระยะเวลาปีงบประมาณ ต้องกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ซึ่งในบางปีงบประมาณที่ขอกันไว้มีจำนวนมากถึง ๕-๖ หมื่นล้านบาท หรือมากกว่าร้อยละ ๑๕ ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติในปีนั้น และต้องใช้เวลาค่อยมาอีก ๒ ปี จึงจะใช้จ่ายเงินที่ขอกันไว้เหล่านั้นหมด อันแสดงให้เห็นว่าเงินงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติให้ใช้จ่ายใน ๑ ปีงบประมาณ แต่ส่วนราชการอาจต้องใช้เวลากว่า ๓ ปีงบประมาณ ในการใช้จ่าย

นอกจากนี้ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการให้กันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีไว้ ได้แล้ว ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจหลายแห่งก็ยังไม่สามารถดำเนินการก่อหนี้ผูกพันได้ และ ยังขอขยายระยะเวลาโดยไม่มีหนี้ผูกพันออกไปอีก แสดงให้เห็นถึงความไม่พร้อมและขาดวินัย ทางการคลังของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ เพียง ๗ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๖ (ข้อมูลล่าสุด) ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้ขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีเป็นจำนวนเงิน รวมทั้งสิ้น ๔๗,๓๐๔.๗๗ ล้านบาท และได้มีการเบิกจ่ายไปแล้วทั้งสิ้น ๕๒,๖๐๘.๐ ล้านบาท คงเหลือที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย ๘๔,๗๐๑.๗๗ ล้านบาท

๓.๒.๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ยังพบว่า ในระยะใกล้สิ้นปีงบประมาณ ทุกส่วนราชการมักมีงบประมาณที่ยังมิได้ใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก อันส่งผลให้มีการเร่งรัดการ ใช้จ่ายเงินหรือต้องขอโอนเปลี่ยนแปลงรายการในระยะใกล้สิ้นปีงบประมาณ เนื่องจากบ งบประมาณหรือแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดไว้เดิมเกิดความผิดพลาดต้องโอนเงินเหลือจ่ายจาก บางส่วนมาใช้จ่ายในงานนอกแผนหรืองานที่ตั้งงบประมาณไว้น้อยไป และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ ทำให้การใช้จ่ายเงินของภาครัฐบาล ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นไปโดยไม่ประหยัดเกิด ความหละหลวมด้านการควบคุม และบางกรณีงบประมาณถูกใช้จ่ายไปโดยอาจไม่มีความจำเป็น อย่างแท้จริงก็ได้

คณะกรรมาธิการวิสามัญ เห็นว่า กรณีการขอเงินไว้เบิกเหลื่อมปี โดยไม่มีหนี้ผูกพันและยังไม่สามารถก่อหนี้ผูกพันได้นั้น มีสาเหตุสำคัญเกิดจากปัญหาเกี่ยวกับ เรื่องการออกแบบ กำหนดคุณลักษณะหรือรายละเอียดเฉพาะที่ยังไม่แล้วเสร็จ และปัญหา เรื่องหาสถานที่ดำเนินการไม่ได้ โดยส่วนใหญ่ได้ขอขยายเวลาออกไปอีก ซึ่งส่วนราชการและ

รัฐวิสาหกิจเชื่อว่าจะได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไม่รีบเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของการไม่สามารถกอบกู้หนี้ผูกพันได้ภายในกำหนดเท่าที่ควร เพราะคาดหวังว่าจะสามารถขอขยายเวลาออกไปได้อีก

ดังนั้น จึงเห็นควรให้กระทรวงการคลังซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เข้มงวดกวัดขันในเรื่องการอนุมัติให้ขยายเวลาเบิกจ่ายเงินออกไปอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขอขยายเวลาโดยยังไม่มีหนี้ผูกพันเพื่อเป็นเครื่องมือเร่งรัดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ดำเนินการใช้จ่ายเงินที่ชอกันไว้ให้เสร็จภายในกำหนด และเป็นการเสริมสร้างวินัยทางการคลังให้แก่ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง

ส่วนมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพิ่มเติมในกรณีอื่น ๆ นอกเหนือจากแนวทางที่ได้กล่าวมาโดยลำดับข้างต้นนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ เห็นควรนำข้อกำหนด มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาตามข้อที่ ๓.๑.๓ ในหัวข้อที่ ๓.๑ มาบังคับใช้กับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

๓.๓ การปรับปรุงกระบวนการหรือระบบงบประมาณแผ่นดิน

จากการพิจารณาศึกษาและติดตามการใช้งบประมาณของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พบว่า ปัญหาหลักสำคัญของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศไทย อยู่ที่การจัดทำ การวิเคราะห์และการอนุมัติงบประมาณ กระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถหยุดยั้งและระงับ แผนงาน งาน/โครงการที่ไม่สมควรดำเนินการ เพราะกิจกรรมเหล่านี้ไม่ช่วยอำนวยความสะดวกและผลลัพธ์ที่สามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่กำกับกิจกรรมนั้น ๆ แต่ก็ยังได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อไป ในกรณีที่เป็นแผนงาน งาน/โครงการที่เคยทำมาแล้ว หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณไว้ในกรณีที่เป็น แผนงาน งาน/โครงการใหม่กระบวนการจัดสรรงบประมาณไม่สามารถเพิ่มงบประมาณให้แก่ แผนงาน งาน/โครงการทั้งเก่าและใหม่ที่มีผลผลิตและผลลัพธ์ที่สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่กำกับกิจกรรมนั้น ๆ เนื่องจากงบประมาณมีอยู่ในจำนวนจำกัด เพราะไม่สามารถยกเลิกกิจกรรมที่ทำอยู่แล้ว ทั้ง ๆ ที่ขาดทั้งประสิทธิผลและการดำเนินการอย่างขาดประสิทธิภาพ

การที่สภาพการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นเช่นนี้ เนื่องจากลักษณะการจัดสรรงบประมาณคงยึดหลักคิดที่ว่า งบประมาณของกระทรวงหนึ่ง ๆ หรือกรมหนึ่ง ๆ ควรเพิ่มขึ้นจากเดิมในอัตราส่วนเท่าใด อันเป็นลักษณะของ "การงบประมาณแบบเพิ่มเสริม" (INCREMENTAL BUDGETING) มากกว่าที่จะเป็นลักษณะของ "การงบประมาณแบบแผนงาน" (PROGRAM BUDGETING) หรือระบบ PPBS. (PLANNING-PROGRAMMING-BUDGETING SYSTEM) แม้ว่าในเชิงประวัติศาสตร์ประเทศไทยจะได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดทำงานงบประมาณจากแบบราชการ (LINE-ITEM) มาเป็นแบบแผนงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่ได้รับความสำเร็จเท่าที่ควร

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนากระบวนการหรือระบบงบประมาณแผ่นดินเป็นไปในลักษณะที่ก้าวหน้าตามระบบ "งบประมาณแบบแผนงาน" (PPBS.) อย่างแท้จริง ทั้งนี้ โดยยึดหลักการที่ว่า งบประมาณของรัฐบาลที่มีอยู่อย่างจำกัด การตอบสนองนโยบายทุกนโยบายของรัฐบาลโดยผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทุกกิจกรรมพร้อมกันย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ดังนั้นรัฐบาลจะต้องมีการกำหนดความสำคัญก่อนหลัง (PRIORITY) โดยรายจ่ายที่ได้กำหนดขั้นนั้น จะต้องเป็นรายจ่ายที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพและความเป็นธรรม โดยอาศัยกระบวนการงบประมาณแผ่นดินที่มีคุณภาพสามารถนำเสนอรายจ่ายรัฐที่ควรแก่การพิจารณาอนุมัติ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ที่สามารถประเมินผลได้ และกระบวนการดังกล่าวสามารถระงับการจัดสรรงบประมาณ และการดำเนินการต่าง ๆ ที่ไม่ได้ผลหรือลดขนาดของกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่แล้ว เมื่อจำเป็นหรือเมื่อพิสูจน์ได้แล้วว่ามีกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสมกว่าทั้งในแง่ประสิทธิผล ประสิทธิภาพและความเป็นธรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ จึงเห็นควรกำหนดมาตรการและแนวทางในการจัดระบบกิจกรรมเพื่อประกันประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณแบบแผนงานโดยลำดับ ดังนี้

๓.๓.๑ ควรมีการปรับปรุง "ระบบการวิเคราะห์เชิงผลผลิตและผลลัพธ์"

(OUTPUT ANALYSIS) โดยการวิเคราะห์ค่าของงบประมาณ (ที่มาในรูปของแผนงาน งาน/โครงการ) เพื่ออนุมัติงบประมาณที่เน้นการวิเคราะห์ที่ผลผลิต (วัตถุประสงค์) และผลลัพธ์ (จุดหมาย) ที่มุ่งหวังจาก แผนงาน งาน/โครงการ โดยกำหนดเป็นรูปธรรม เป้าหมายและดัชนีที่ใช้วัด เพื่อสามารถประเมินได้เฉียบคมยิ่งขึ้นว่า แผนงาน งาน/โครงการใดที่ควรได้รับการจัดสรรงบประมาณ ควรสนับสนุน แผนงาน งาน/โครงการอะไรบ้าง และระบบข้อมูลที่สามารถใช้เป็นฐานในการติดตามการประเมินผลและตรวจสอบผลการทำงาน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงบประมาณ

๓.๓.๒ ควรมีการปรับปรุง "ระบบการติดตามผล" (MONITORING)

โดยการติดตามผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานในรูปของกิจกรรมที่ทำและงบประมาณที่ใช้ โดยมีการเปรียบเทียบกับตารางการทำงานและการใช้งบประมาณที่ได้กำหนดล่วงหน้า เพื่อสามารถเร่งรัดการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน ตลอดจนการขจัดปัญหาที่เกิดขึ้น ในระหว่างดำเนินงานให้บังเกิดผลตามที่มุ่งหวังและตามกำหนดการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและรัฐสภา

๓.๓.๓ ควรมีการปรับปรุง "ระบบการประเมิน" (EVALUATION)

โดยการวิเคราะห์ประเมินผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการดำเนินงานตามแผนงาน งาน/โครงการ โดยเปรียบเทียบกับผลต่าง ๆ ที่ได้ตั้งความหวังไว้เพื่อสามารถสรุปได้ว่า ผลผลิตและผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่ได้คาดหวังจากการอนุมัติ แผนงาน งาน/โครงการ และงบประมาณ ได้บังเกิดขึ้นจริง บังเกิดขึ้นในระดับใดและบังเกิดขึ้นเพราะปัจจัยอะไร (กรณีสำเร็จ) หรือไม่สัมฤทธิ์ผลเนื่องจากสาเหตุอะไร ทำให้ได้ข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในการพิจารณาอนุมัติ งบประมาณ แผนงาน งาน/โครงการ ในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ สำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและรัฐสภา

๓.๓.๔ ควรมีการปรับปรุง "ระบบการตรวจสอบความถูกต้อง" (FINANCIAL AUDITING) ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยการตรวจสอบกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ว่าเป็นไปตามขั้นตอนและรูปแบบที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร เพื่อสามารถกำหนดผู้ที่ตั้งใจจะทุจริตในการใช้เงินแผ่นดินและเป็นการป้องกันผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ให้ดำเนินการในลักษณะที่จะเป็นการปฏิบัติงานที่ทุจริตทำให้รัฐสามารถออมเงินแผ่นดินจำนวนหนึ่งได้จากการใช้ที่ผิดกฎระเบียบทางการเงิน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๓.๕ ควรมีการปรับปรุง "ระบบการตรวจสอบการทำงาน" (PERFORMANCE AUDITING) โดยการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานว่าเป็นไปตามความคาดหวังของรัฐบาลและของประชาชนที่จัดตั้งหน่วยงานนั้น และจัดสรรทรัพยากรให้แก่หน่วยงานดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร เพื่อตรวจสอบว่า การจัดตั้งหน่วยงานลักษณะนั้นและการกำหนดกิจกรรมและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของทางราชการมากน้อยเพียงใด จุดบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตรงไหน และความสำเร็จของการปฏิบัติงานมีปัจจัยเกื้อหนุนอะไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงหน่วยงานดังกล่าวให้สามารถปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของการจัดตั้ง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๖ ควรมีการปรับปรุง "ระบบวิธีการเผยแพร่" (PUBLICITY) โดยการนำผลการติดตาม การประเมินผล การตรวจสอบความถูกต้อง และการตรวจสอบการทำงานออกเผยแพร่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดประโยชน์ในรูปของการปรับเปลี่ยนและปรับปรุง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงขึ้น และเพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับหลักเล็งแผนงาน งาน/โครงการบางประเภท และสำหรับสนับสนุนให้มีการดำเนินงาน แผนงาน งาน/โครงการประเภทที่สร้างสรรค์ประโยชน์ตามความคาดหวังและเป็นการสร้างภาวะกดดันให้มีการใช้งบประมาณแผ่นดินในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและต่อประเทศอย่างแท้จริง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๓.๓ ควรมีการปรับปรุง "ระบบการยืนยันความรับผิดชอบ" (ACCOUNTABILITY) โดยการทำให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานได้รับความดีความชอบ เมื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามความคาดหวังและได้รับการลงโทษ เมื่อปฏิบัติอย่างขาดประสิทธิภาพ ไร้ประสิทธิผล ไม่เป็นไปตามคาดหวัง เพื่อให้เกิดการตระหนัก ในหมู่ผู้รับผิดชอบว่า การทำงานที่มีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อ แผ่นดินแล้วยังเป็นประโยชน์ต่อตนเองในรูปของความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่และชื่อเสียง ในทางที่ดี และสภาพตรงกันข้ามจะเกิดขึ้นต่อผู้ที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติงานราชการอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ องค์กรที่ทำหน้าที่ในด้านการบริหารบุคคลของ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ อาทิ ก.พ., ก.ค., ก.ต., ก.อ., ก.ตร. ฯลฯ หรือ คณะกรรมการบริหารของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตลอดจนคณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

๓.๕ บทบาทของสภาผู้แทนราษฎรกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณในแต่ละปีงบประมาณที่ผ่านมาของสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพิจารณารายละเอียดในวาระที่สองขึ้นกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณฯ สภาผู้แทนราษฎร โดยส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญมุ่งไปที่การดูแลรายละเอียดในเชิงรายการของงบประมาณมากกว่าที่จะให้ความสนใจในภาพกว้าง อันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ของกิจกรรมและผลที่นโยบายรัฐบาลต้องการให้บังเกิดขึ้น จึงทำให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจและสำนักงานงบประมาณไม่มีเหตุจูงใจพิเศษที่ต้องจัดเตรียมค่าใช้จ่ายในเชิงเหตุเชิงผลของงบประมาณรายจ่ายสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ และนโยบายของรัฐบาลที่กิจกรรมนั้น ๆ ต้องการตอบสนอง เมื่อไม่จำเป็นต้องจัดเตรียมแล้วแรงจูงใจที่จะผลักดันให้มีการวิเคราะห์งบประมาณในเชิงเหตุเชิงผลที่เข้มขันก็ไม่มีเช่นกัน จึงทำให้คุณภาพของการจัดสรรและการใช้งบประมาณรายจ่าย ขาดประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และความเป็นธรรม

จากการที่คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาให้ความสำคัญในเชิงรายการของงบประมาณมากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ของกิจกรรมและผลที่นโยบายรัฐบาลต้องการให้บังเกิดขึ้น แม้ส่วนหนึ่งจะเป็นไปเพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินในรายการที่ไม่เหมาะสม ไม่ให้การใช้จ่ายสำหรับรายการหนึ่ง ๆ สูงเกินกว่าเหตุก็ตาม

แต่ในระยะ ๓-๕ ปีงบประมาณที่ผ่านมาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎรมีลักษณะการพิจารณาบางประการที่สะท้อนให้เห็นถึงการมุ่งหาจุดอ่อนของกิจกรรม หรือรายการงบประมาณที่สามารถตัดทอนได้ เพื่อนำเงินงบประมาณในส่วนที่ตัดทอนนี้ไปแปรปฏิบัติเพิ่มโดยผ่านส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเพื่อนำไปใช้จ่ายสำหรับโครงการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่เขตเลือกตั้งของตน รวมทั้งทำให้เกิดโครงการพัฒนาพิเศษตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโครงการต่าง ๆ ขึ้น โดยมีทั้งงบประมาณรายจ่ายในส่วนที่ตั้งไว้เป็นปกติ และในส่วนที่ตั้งไว้ในงบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น ซึ่งยังงบประมาณเพื่อการพัฒนาจังหวัดที่ต้องการมีปริมาณสูงมากเท่าใด ความพยายามที่ต้องการตัดทอนงบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลได้จัดสรรไว้แล้วก็ต้องทวีขึ้นเป็นสัดส่วนกัน การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวนี้ย่อมมีผลกระทบต่อการใช้จ่ายงบประมาณตามนโยบายของรัฐบาลและอาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้เมื่อพิจารณาในระดับของกิจกรรมที่ควรทำเพื่อตอบสนองนโยบายในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล

คณะกรรมการวิสามัญฯ เห็นควรกำหนดมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหา
เป็นดังนี้

๓.๕.๑ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณในวาระที่สองขึ้นกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร ในการพิจารณารายละเอียด
คณะกรรมการวิสามัญฯ ควรพิจารณาให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์
ของกิจกรรมและผลที่นโยบายรัฐบาลต้องการให้บังเกิดขึ้นมากกว่าการพิจารณารายละเอียด
ในเชิงรายการของงบประมาณดังที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยยึดหลัก "การงบประมาณ
แบบแผนงาน" (PLANNING-PROGRAMMING-BUDGETING SYSTEM) ตามสรุปข้อสังเกต
และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ ในข้อที่ ๓.๓ เป็นหลัก ทั้งนี้ เพื่อให้การควบคุม
การบริหารราชการแผ่นดินของสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุมัติร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพและความ
เป็นธรรมยิ่งขึ้น

๓.๕.๒ เห็นควรให้มีการแก้ไขบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๕๖ วรรคห้า ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ว่าด้วยการแปรญัตติ
เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการใดในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรจากหลักการเดิมที่ว่า "สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติ
เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการใดมิได้" โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็นหลักการใหม่ว่า
"สภาผู้แทนราษฎรจะให้ความเห็นชอบการแปรญัตติใดที่เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการใด
มิได้ เว้นแต่เป็นรายการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว"

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาศัยช่องว่าง
ตามบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ในการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการใด
ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ อันทำให้ส่งผลกระทบต่อการใช้
จ่ายเงินงบประมาณในภาพรวมของภาครัฐบาล

๓.๕ การจัดทำงบประมาณในลักษณะแสดงภาพงบประมาณหลายปี

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้เป็นการตอบสนองนโยบายหลักของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาอย่างจริงจัง อันเกี่ยวพันกับการดำเนินกิจกรรม (แผนงาน งาน/โครงการ) หลายชนิด ซึ่งบางกิจกรรมจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการหลายปีติดต่อกันจึงจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

การจัดทำแผนงาน งาน/โครงการเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้นควรปรากฏเป็นภาพแสดงของกิจกรรมชุด (PACKAGE) ซึ่งอาจกระทำได้โดยกระจายการดำเนินงานพร้อม ๆ กัน ต่างปีกัน เวลาสิ้นสุดแตกต่างกัน ดังนั้นงบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้จ่ายทั้งหมดและในช่วงปีต่าง ๆ โดยรัฐบาลมีนโยบายหลัก ๆ หลายนโยบายและแต่ละนโยบายมีกิจกรรมชุดในลักษณะดังกล่าวแล้ว งบประมาณที่เกิดขึ้นก็คือ งบประมาณที่พึงใช้จ่ายที่กระจายไปหลายปี พร้อมด้วยแผนงาน งาน/โครงการ ที่จะต้องดำเนินการในแต่ละช่วงปีงบประมาณต่าง ๆ อันเป็นการแสดงภาพของงบประมาณรายจ่ายหลายปี (MULTI-YEAR BUDGET)

การจัดทำงบประมาณในลักษณะแสดงภาพงบประมาณหลายปี ย่อมมีประโยชน์ในการที่จะสามารถทำให้ทราบว่า รัฐบาลได้มีวัตถุประสงค์ดำเนินการตอบสนองนโยบายหลัก ๆ อย่างต่อเนื่องอย่างไร และใช้จ่ายงบประมาณมากน้อยเพียงใดในช่วงหลายปีที่เลือกนำเสนอ อาทิ ในระยะเวลา ๓ ปี หรือ ๕ ปี และเมื่อรวมกิจกรรมที่ได้ตอบสนองนโยบายเดิมของรัฐบาลแล้วก็เท่ากับทำให้ประชาชนได้รับทราบว่า ในช่วงระยะเวลา ๓ ปี หรือ ๕ ปี ข้างหน้า รัฐบาลจะใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นจำนวนเท่าใดในแต่ละปี และจะทำกิจกรรมอะไรบ้าง นอกจากนั้นแล้ว การแสดงภาพงบประมาณหลายปียังช่วยกำหนดนโยบายด้านรายได้ การกอบกู้หนี้สาธารณะและกำหนดดุลงบประมาณของประเทศในอนาคตอีกด้วย

อนึ่ง การแสดงภาพของงบประมาณรายจ่ายหลายปี ในกรณีเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่า รัฐบาลมีความผูกพันที่จะต้องจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้อ้างไว้อย่างแน่นอน หรือ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้รับคำมั่นสัญญาว่า จะได้รับงบประมาณตามที่แสดงภาพเอาไว้เสมอไป การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงบประมาณรายจ่ายในอนาคตเกิดขึ้นได้เสมอ ทั้งนี้เพราะย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การแสดงภาพของงบประมาณรายจ่ายหลายปี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นภาวะการใช้จ่ายที่ภาครัฐบาลคาดว่าจะเกิดขึ้นในปีถัด ๆ ไป และเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ด้านรายได้และหนี้สาธารณะ

๓.๖ นอกจากข้อสังเกตและข้อเสนอแนะทั้งห้าประการดังกล่าวแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ใคว่ขอเสนอข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการที่ได้ศึกษาและติดตามการใช้งบประมาณใน ๕ กรณีตัวอย่างในหัวข้อที่ ๒ เป็นการเพิ่มเติมดังนี้

๓.๖.๑ ในกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดการผลิตบุคลากรเพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศในโครงการต่าง ๆ แต่ตามความเป็นจริงที่ปรากฏรัฐบาลก็ได้จัดสรรงบประมาณให้ได้อย่างเพียงพอตั้งเช่น กรณีของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้น ซึ่งอาจตั้งเป็นข้อสังเกตได้ว่ากรณีทำนองเดียวกันนี้ย่อมจะเกิดขึ้นกับหน่วยงานอื่น ๆ ในลักษณะเช่นเดียวกัน สมควรที่รัฐบาลจะได้ให้ความสำคัญต่อการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ให้มากยิ่งขึ้น

๓.๖.๒ ในกรณีที่รัฐบาลกำหนดภาวะความรับผิดชอบและมีนโยบายเร่งรัดที่จะพัฒนาในพื้นที่ชนบทห่างไกลหรือท้องถื่นทุรกันดารให้แก่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่ตามสภาพความจริงรัฐบาลก็ยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณให้ได้อย่างเพียงพออันก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาล

๓.๖.๓ ในกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดการบริหารงานเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนโดยรวดเร็ว เช่น กรณีของการเร่งรัดการพิจารณาคดีในศาลยุติธรรมนั้น แม้ว่ารัฐบาลในระยะที่ผ่านมาจะได้อนุมัติอัตรากำลังผู้พิพากษาหรือผู้ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่ได้มีการประเมินผลงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้เพียงใดหรือไม่ ในกรณีที่การจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้เพิ่มให้ทุกปี เช่นนี้อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐที่ไม่ได้มีการประเมินผลเช่นเดียวกัน จึงสมควรจะได้มีการทบทวนและประเมินผลอย่างจริงจัง หากแนวทางเดิมที่ได้เคยปฏิบัติมาไม่ได้ผลก็สมควรที่จะมีการพิจารณาทบทวนกำหนดแนวทางแก้ไขโดยการชลอหรือยกเลิกโครงการเสีย

๓.๖.๔ ในกรณีที่หน่วยงานใดแสดงความประสงค์ในลักษณะเรียกร้องขออัตรากำลังเพิ่มขึ้น ในกรณีนี้ควรมีมาตรการในการพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพเสียก่อนที่จะมีการอนุมัติเพิ่มอัตรากำลังให้ ทั้งนี้โดยควรคำนึงถึงการเพิ่มประสิทธิภาพของบุคคลมากกว่าการที่จะมุ่งเพิ่มอัตรากำลังเพียงอย่างเดียว

คณะกรรมการวิสามัญเพื่อติดตามการใช้งบประมาณประจำปี ๒๕๓๖
จึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญฯ พร้อมด้วยสรุป
ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญฯ รวมทั้งภาคผนวกมาเพื่อวุฒิสภา
ได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาเห็นชอบด้วย ก็ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อ
ดำเนินการต่อไป



(นายวิชัย โภสุวรรณจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญฯ

๕. ภาคผนวก

๕.๑ ภาคผนวก ๑

**ตารางแสดงรายละเอียดโครงสร้างงบประมาณ
ในด้านต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖**

ตารางที่ 1

โครงสร้างงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2536

โครงสร้างงบประมาณ	ปีงบประมาณ 2535		ปีงบประมาณ 2536	
	จำนวน	+ / - (%)	จำนวน	+ / - (%)
1. วงเงินงบประมาณรายจ่าย (สัดส่วนต่อ GDP)	460,400.0 (17.6)	18.8	560,000.0 (18.9)	21.6
- รายจ่ายประจำ (สัดส่วนต่องบประมาณ)	301,818.2 (65.5)	15.2	350,503.0 (62.6)	16.1
- รายจ่ายลงทุน (สัดส่วนต่องบประมาณ)	130,652.6 (28.4)	23.7	172,164.5 (30.7)	31.8
- รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ (สัดส่วนต่องบประมาณ)	27,929.2 (6.1)	40.2	37,332.5 (6.7)	33.7
2. รายรับ	460,400.0	18.8	560,000.0	21.6
- รายได้	460,400.0	18.8	534,400.0	16.1
- เงินกู้	-	-	25,600.0	-
3. ผลิตภัณฑ์รวมของประเทศ (GDP)	2,620,000.0	11.5	2,970,000.0	13.4

แหล่งที่มา : สำนักงานประมาณ งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2536

ตารางที่ 2
งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามโครงสร้างแผนงาน
ประจำปีงบประมาณ 2534-2536

(ล้านบาท)

ปีงบประมาณ โครงสร้างแผนงาน	2534		2535		2536	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านการเกษตร	36,231.3	9.3	45,512.0	9.9	57,849.8	10.3
2. ด้านการอุตสาหกรรมและ เหมืองแร่	1,498.7	0.4	1,631.6	0.4	2,032.2	0.4
3. ด้านการคมนาคมขนส่งและ สื่อสาร	24,276.1	6.3	31,043.5	6.7	48,430.4	8.6
4. ด้านการพาณิชย์และท่องเที่ยว	3,001.1	0.8	5,670.8	1.2	7,058.4	1.3
5. ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงาน และสิ่งแวดล้อม	3,086.2	0.8	6,655.0	1.4	8,845.6	1.6
6. ด้านการศึกษา	75,967.9	19.6	86,576.9	18.8	109,869.7	19.6
7. ด้านการสาธารณสุข	22,705.9	5.8	27,731.7	6.0	36,407.4	6.5
8. ด้านการบริการสังคม	31,263.5	8.1	38,771.0	8.4	48,201.6	8.6
9. ด้านการรักษาความมั่นคง แห่งชาติ	68,883.9	17.8	77,363.0	16.8	89,066.4	15.9
10. ด้านการรักษาความสงบ เรียบร้อยภายใน	17,310.4	4.5	19,686.9	4.3	25,334.0	4.5
11. ด้านการบริหารงานทั่วไปของรัฐ	47,951.5	12.4	61,404.7	13.3	64,354.7	11.5
12. ด้านการชำระหนี้เงินกู้	55,323.5	14.3	58,352.3	12.7	62,549.8	11.2
รวม	387,550.0	100.0	460,400.0	100.0	560,000.0	100.0

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ เอกสารงบประมาณฉบับที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2536

(๔)

ตารางที่ 3
งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามส่วนราชการ

(ล้านบาท)

ส่วนราชการ	ปีงบประมาณ				อัตราเพิ่ม (+) /ลด (-) จาก 2536
	2535	ร้อยละ ของ 2535	2536	ร้อยละ ของ 2536	
1. งบกลาง	54,443.6	11.83	52,487.2	9.37	-2.9
2. สำนักนายกรัฐมนตรี	4,471.9	0.97	6,407.9	1.14	43.3
3. กระทรวงกลาโหม	69,273.0	15.05	78,941.8	14.10	14.0
4. กระทรวงการคลัง	62,199.2	13.51	66,869.0	11.94	7.5
5. กระทรวงการต่างประเทศ	2,745.5	0.60	3,061.8	0.55	11.5
6. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	35,449.5	7.70	45,680.1	8.16	28.9
7. กระทรวงคมนาคม	26,140.3	5.68	36,220.2	6.47	38.6
8. กระทรวงพาณิชย์	2,952.0	0.64	6,364.9	0.60	14.0
9. กระทรวงมหาดไทย	61,096.5	13.27	82,409.5	14.72	34.9
10. กระทรวงยุติธรรม	1,353.5	0.29	1,791.5	0.32	32.4
11. กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ	6,699.7	1.46	8,118.0	1.45	21.2
12. กระทรวงศึกษาธิการ	69,738.3	15.15	88,041.4	15.72	26.2
13. กระทรวงสาธารณสุข	24,640.4	5.35	31,786.3	5.68	29.0
14. กระทรวงอุตสาหกรรม	2,398.8	0.52	3,397.9	0.61	41.6
15. ทบวงมหาวิทยาลัย	15,481.2	3.36	19,943.8	3.56	28.8
16. ส่วนราชการไม่สังกัดฯ	2,224.0	0.48	3,201.6	0.57	44.0
17. รัฐวิสาหกิจ	10,610.9	2.30	19,615.4	3.50	84.9
18. กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน	8,481.7	1.84	8,661.7	1.55	2.1
	460,400.0	100.00	560,000.0	100.01	21.6

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2536

(๕)

ตารางที่ 4

งบประมาณรายจ่ายเพื่อตอบสนองนโยบายพิเศษของรัฐบาล

(ล้านบาท)

นโยบาย	จำนวน	ร้อยละของ 114,059.0 ล้าน	ร้อยละของงบประมาณ ทั้งหมด 560,000 ล้าน
- นโยบายการเมือง การบริหาร การต่างประเทศ และความมั่นคง	4,313.3	3.78	0.77
- นโยบายเศรษฐกิจ	40,689.4	35.68	7.27
- นโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และชนบท	23,103.7	20.26	4.13
- นโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร	10,086.7	8.84	1.80
- นโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,026.9	0.96	0.20
- นโยบายทางสังคม	34,769.0	30.48	6.21
รวม	114,059.0	100.00	20.38

แหล่งที่มา : สำนักงานประมาณ งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2536

(๖)

ตารางที่ 5
การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ

(ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าย	วงเงินสูงสุดที่กู้ได้ตาม พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ*	เงินกู้เพื่อชดเชยการ ขาดดุลงบประมาณ
2527	192,000.0	45,130.2	30,000
2528	213,000.0	53,173.3	35,000
	(209,000.0)	(52,373.3)	
2529	218,000.0	54,666.6	33,000
	(211,650.0)	(50,301.4)	
2530	227,500.0	57,900.0	42,000
2531	243,500.0	62,586.1	44,000
2532	285,500.0	74,168.6	23,000
2533	335,000.0	87,332.5	25,000
	(336,507.5)	(87,634.0)	
2534	387,500.0	93,436.2	-
2535	460,400.0	114,430.2	*
2536	560,000.0	141,866.0	25,600

หมายเหตุ : *การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณในแต่ละปี ต้องไม่เกิน

1. ร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี กับอีก
2. ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนต้นเงินกู้
3. ตัวเลขในวงเล็บปี 2528,2529 เป็นตัวเลขงบประมาณรายจ่ายหลังการปรับลดและปี 2533 เป็นตัวเลขรวมงบประมาณเพิ่มเติมแล้ว

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2536

ตารางที่ 6

ยอดหนี้คงค้างของภาครัฐบาลและเอกชน ณ สิ้นปี พ.ศ. 2525-2535

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

สิ้นปีปฏิทิน	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535 ¹
รายการ											
หนี้ภาครัฐบาล	6,363	7,118	7,633	9,275	10,574	12,270	12,088	11,519	11,177	12,006	12,987
หนี้ภาคเอกชน	3,765	4,051	5,206	5,221	5,015	4,543	5,290	7,321	13,550	20,586	23,354
รวม หนี้ภาครัฐบาล และเอกชน	10,128	11,169	12,839	14,496	15,589	16,813	17,378	18,840	24,727	32,592	36,341
GDP (Current)	35,652	39,568	40,559	37,570	40,544	45,705	56,375	68,308	78,885	96,500	116,078
สัดส่วนหนี้ภาครัฐบาล และเอกชนต่อ GDP (ร้อยละ)	28.41	28.23	31.66	38.59	38.45	36.79	30.83	27.58	31.35	33.77	31.31
- หนี้ภาครัฐบาล ต่อ GDP	17.85	17.99	8.82	24.69	26.08	26.85	21.44	16.86	14.17	12.44	11.19
- หนี้ภาคเอกชน ต่อ GDP	10.56	10.24	12.84	13.90	12.37	9.94	9.38	10.72	17.18	21.33	20.12

หมายเหตุ : ¹เป็นตัวเลข ณ สิ้นปีงบประมาณ 2535

แหล่งที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ตารางที่ 7
ภาระหนี้และ Debt Service Ratio ณ สิ้นปี พ.ศ. 2525-2535

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	สิ้นปีปฏิทิน	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535 ¹
1. ภาระหนี้ภาครัฐบาล		869	952	1,065	1,109	1,280	1,661	1,643	1,558	1,541	1,540	1,575
2. ภาระหนี้ภาคเอกชน		792	889	1,055	1,164	1,182	1,201	1,117	1,252	1,259	2,037	2,096
3. รวม ภาระหนี้ภาครัฐบาลและภาคเอกชน		1,661	1,841	2,120	2,273	2,462	2,661	2,760	2,810	2,800	3,577	3,671
4. Debt Service Ratio (ร้อยละ)		18.1	20.5	20.7	22.7	20.6	17.3	12.9	10.6	10.6	9.8	8.9
4.1 ภาครัฐบาล		9.5	10.6	10.4	11.1	10.7	9.5	7.7	5.9	5.8	4.2	3.8
4.2 ภาคเอกชน		8.6	9.9	0.3	11.6	9.9	7.8	5.2	4.7	4.8	5.6	5.1

หมายเหตุ : เป็นตัวเลข ณ สิ้นปีงบประมาณ 2535

แหล่งที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๕)

ตารางที่ 8
ฐานะการคลังของรัฐบาล

(ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2531	2532	2533	2534	2535
รายการ					
รายได้	245,577.0	308,910.9	395,074.3	465,169.3	497,933.9
รายจ่าย	240,195.1	267,307.3	315,677.0	360,997.3	455,594.7
ดุลเงินงบประมาณ	+5,381.9	+41,603.6	+79,397.3	+104,172.0	+52,339.2
ดุลเงินนอกงบประมาณ	-37,826.3	-14,889.0	-5,333.7	-53,552.2	-8,743.5
ดุลเงินสด	-32,444.4	+26,714.6	+74,063.6	+50,619.8	+43,595.7
ชดเชยการขาดดุล					
- เงินกู้	42,660.0	12,980.8	25,000.0	-	-
- เงินคงคลัง	-10,215.6	-39,695.4	-99,063.6	-50,619.8	-43,595.7
ฐานะเงินคงคลังสิ้นปีงบประมาณ	21,319.7	61,015.1	132,679.4	183,299.2	226,894.9

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2536

ตารางที่ ๑

งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามสาขาและแผนงานภายในกรอบโครงสร้างแผนงาน
ประจำปีงบประมาณ 2535-2536

ล้านบาท

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ	
	2535	2536
1. ด้านการเกษตร	45,512.6	57,849.8
1.1 สาขาการบริหารด้านการเกษตร	6,807.8	7,069.6
1.1.1 แผนงานบริหารด้านการเกษตร	477.6	586.5
1.1.2 แผนงานสนับสนุนการบริหารงานและบริการด้านการเกษตร	330.2	483.1
1.1.3 แผนงานส่งเสริมการเกษตร	6,000.0	6,000.0
1.2 สาขาการกสิกรรม	9,475.1	13,341.6
1.2.1 แผนงานบริหารการกสิกรรม	1,657.3	1,868.1
1.2.2 แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน	2,670.1	3,838.1
1.2.3 แผนงานวิจัยการกสิกรรม	1,530.9	1,845.7
1.2.4 แผนงานส่งเสริมการกสิกรรม	1,392.3	2,027.7
1.2.5 แผนงานผลิตและขยายพันธุ์พืช	536.6	698.7
1.2.6 แผนงานสถาบันเกษตรกร	961.5	1,636.2
1.2.7 แผนงานสินเชื่อการเกษตร	726.4	1,477.1
1.3 สาขาการปศุสัตว์	1,990.7	2,729.5
1.3.1 แผนงานบริหารการปศุสัตว์	580.7	7 .4
1.3.2 แผนงานวิจัยการปศุสัตว์	104.6	114.2
1.3.3 แผนงานส่งเสริมปศุสัตว์	242.7	236.6
1.3.4 แผนงานป้องกันกำจัดโรคสัตว์	343.5	473.8
1.3.5 แผนงานพัฒนาการผลิตด้านการปศุสัตว์	719.2	1,173.5
1.4 สาขาการประมง	2,464.3	2,686.5
1.4.1 แผนงานบริหารการประมง	317.8	378.5
1.4.2 แผนงานวิจัยการประมง	532.2	607.4
1.4.3 แผนงานส่งเสริมการประมง	687.8	909.2
1.4.4 แผนงานอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	226.2	278.0
1.4.5 แผนงานพัฒนาการผลิตด้านการประมง	700.3	513.4
1.5 สาขาการป่าไม้	3,458.1	5,120.2
1.5.1 แผนงานบริหารการป่าไม้	676.4	972.2
1.5.2 แผนงานวิจัยการป่าไม้	152.1	260.5
1.5.3 แผนงานอนุรักษ์ป่าไม้	2,629.6	3,887.5

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ	
	2535	2536
1.6 สาขาการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	21,316.6	26,902.4
1.6.1 แผนงานบริหารการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	4,910.0	7,951.5
1.6.2 แผนงานแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	16,406.6	18,950.9
2. ด้านการอุตสาหกรรมและเหมืองแร่	1,631.6	2,032.2
2.1 สาขาการอุตสาหกรรม	1,116.1	1,395.8
2.1.1 แผนงานบริหารการอุตสาหกรรม	455.9	575.9
2.1.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม	310.4	238.3
2.1.3 แผนงานส่งเสริมการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค	313.7	195.6
2.1.4 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร	36.1	386.0
2.2 สาขาการทรัพยากรธรณี	515.5	636.4
2.2.1 แผนงานบริหารการทรัพยากรธรณี	338.4	405.4
2.2.2 แผนงานสำรวจธรณีวิทยาพื้นฐานศักยภาพแหล่งแร่	90.4	125.0
2.2.3 แผนส่งเสริมและพัฒนาการผลิตแร่	86.7	106.0
3. ด้านการคมนาคมขนส่ง และสื่อสาร	31,043.5	48,430.4
3.1 สาขาการบริหารด้านการคมนาคมขนส่ง และสื่อสาร	116.7	116.0
3.1.1 แผนงานบริหารด้านการคมนาคมขนส่ง และสื่อสาร	116.7	116.0
3.2 สาขาการคมนาคมขนส่งทางบก	28,322.3	46,406.8
3.2.1 แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางบก	4,077.8	7,510.1
3.2.2 แผนงานก่อสร้างทางหลวงพิเศษ	1,763.0	2,900.1
3.2.3 แผนงานก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน	5,940.2	9,928.3
3.2.4 แผนงานก่อสร้างทางหลวงจังหวัด	5,255.9	6,615.4
3.2.5 แผนงานก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นและชนบท	1,729.1	1,965.2
3.2.6 แผนงานก่อสร้างทางและสะพานในกรุงเทพมหานครและรอบนอก	2,004.8	3,097.2
3.2.7 แผนงานบำรุงรักษาทางและสะพาน	5,346.6	6,344.9
3.2.8 แผนงานพัฒนากิจการรถไฟ	2,204.9	2,559.6
3.2.9 แผนงานระบบขนส่งมวลชน	-	5,486.0
3.3 สาขาการคมนาคมขนส่งทางน้ำ	790.6	875.9
3.3.1 แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางน้ำ	179.8	221.8
3.3.2 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	49.6	114.8
3.3.3 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำชายฝั่งทะเล	293.1	363.8
3.3.4 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศและการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี	268.1	175.7

ตารางที่ ๙ (ต่อ)

ล้านบาท

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ	
	2535	2536
3.4 สาขาการคมนาคมขนส่งทางอากาศ	1,736.0	848.6
3.4.1 แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางอากาศ	302.6	290.7
3.4.2 แผนงานพัฒนาท่าอากาศยาน	1,006.8	264.2
3.4.3 แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการเดินอากาศ	325.6	229.7
3.4.4 แผนงานพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการเดินอากาศ	101.0	64.0
3.5 สาขาการสื่อสารโทรคมนาคม	77.9	183.1
3.5.1 แผนงานบริหารการสื่อสารโทรคมนาคม	77.9	183.1
4. ด้านการพาณิชย์และท่องเที่ยว	5,670.8	7,058.4
4.1 สาขาการบริหารด้านการพาณิชย์	1,957.5	1,996.5
4.1.1 แผนงานบริหารด้านการพาณิชย์	1,957.5	1,996.5
4.2 สาขาการพาณิชย์ในประเทศ	1,625.4	2,475.9
4.2.1 แผนงานการพาณิชย์ในประเทศ	1,625.4	2,475.9
4.3 สาขาการพาณิชย์ต่างประเทศ	790.7	990.6
4.3.1 แผนงานการค้าต่างประเทศ	138.1	183.7
4.3.2 แผนงานการตลาดต่างประเทศ	652.6	806.9
4.4 สาขาการเพิ่มรายได้ทางการท่องเที่ยว	1,297.2	1,595.4
4.4.1 แผนงานบริหารการท่องเที่ยว	63.8	77.4
4.4.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว	1,233.4	1,518.0
5. ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงาน และสิ่งแวดล้อม	6,655.0	8,845.6
5.1 สาขาการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	2,680.9	2,504.5
5.1.1 แผนงานบริหารการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	553.8	675.7
5.1.2 แผนงานส่งเสริมสมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	281.1	455.7
5.1.3 แผนงานพัฒนาการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1,730.8	1,228.3
5.1.4 แผนงานบริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	115.2	144.8
5.2 สาขาการพัฒนาพลังงาน	1,346.6	1,165.8
5.2.1 แผนงานบริหารการพัฒนาพลังงาน	337.7	527.0
5.2.2 แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน	871.7	512.1
5.2.3 แผนงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	120.6	105.9
5.2.4 แผนงานผลิตปิโตรเลียม	16.6	20.8
5.3 สาขาการพัฒนาสิ่งแวดล้อม	2,627.5	5,175.3
5.3.1 แผนงานบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม	133.8	219.1
5.3.2 แผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	2,377.7	4,763.4
5.3.3 แผนงานควบคุมมลพิษ	116.0	192.8

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ	
	2535	2536
6. ด้านการศึกษา	86,576.9	09,869.7
6.1 สาขาการบริหารด้านการศึกษา	9,267.4	10,318.1
6.1.1 แผนงานบริหารด้านการศึกษาทั่วไป	945.1	1,164.3
6.1.2 แผนงานบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษา	2,210.6	2,511.1
6.1.3 แผนงานบริหารการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	195.1	171.7
6.1.4 แผนงานบริหารการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	94.4	116.6
6.1.5 แผนงานบริหารการศึกษาศรีวิชาเฉพาะ	22.4	28.0
6.1.6 แผนงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน	572.6	724.4
6.1.7 แผนงานบริหารด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม	96.9	105.8
6.1.8 แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	5,130.3	5,496.2
6.2 สาขาการให้บริการทางด้านการศึกษา	69,193.1	88,345.3
6.2.1 แผนงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา	430.9	734.5
6.2.2 แผนงานจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา	39,691.3	50,173.9
6.2.3 แผนงานจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	14,616.0	18,647.9
6.2.4 แผนงานจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	5,571.2	7,018.2
6.2.5 แผนงานจัดการศึกษาศรีวิชาเฉพาะ	333.2	430.4
6.2.6 แผนงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน	510.9	581.7
6.2.7 แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	7,666.8	10,226.4
6.2.8 แผนงานจัดการศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษ	372.8	532.3
6.3 สาขาการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	5,572.2	7,549.0
6.3.1 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั่วไป	555.3	638.3
6.3.2 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา	1,013.2	1,882.2
6.3.3 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	2,000.8	2,479.5
6.3.4 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	126.5	156.8
6.3.5 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน	349.3	339.6
6.3.6 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1,226.2	1,572.5
6.3.7 แผนงานส่งเสริมพลานามัย	300.9	480.1
6.4 สาขาการส่งเสริมจริยศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม	1,310.1	1,764.2
6.4.1 แผนงานส่งเสริมจริยศึกษา	102.9	123.8
6.4.2 แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	1,207.2	1,640.4
6.5 สาขาการวิจัย	426.0	637.4
6.5.1 แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา	426.0	637.4

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

ล้านบาท

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ	
	2535	2536
6.6 สาขาการบริการวิชาการแก่สังคม	459.1	779.4
6.6.1 แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม	459.1	779.4
6.7 สาขากิจการนิสิตนักศึกษา	349.0	476.3
6.7.1 แผนงานกิจการนิสิตนักศึกษา	349.0	476.3
7. ด้านการสาธารณสุข	27,238.2	36,407.4
7.1 สาขาการบริหารการสาธารณสุข	751.9	737.1
7.1.1 แผนงานบริหารการสาธารณสุข	751.9	737.1
7.2 สาขาการบริการสาธารณสุข	21,992.2	28,672.5
7.2.1 แผนงานบริการสาธารณสุข	21,104.4	27,517.3
7.2.2 แผนงานผลิตและส่งเสริมสมรรถนะบุคลากร	787.3	-
7.2.3 แผนงานพัฒนาบริการขั้นสูงตรงสาธารณสุข	82.4	-
7.2.4 แผนงานยาและชีววัตถุ	18.1	-
7.2.5 แผนงานสุขภาพจิต	-	856.1
7.2.6 แผนงานบำบัดรักษาและควบคุมการติดยาและสารเสพติด	-	254.5
7.2.7 แผนงานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยและผู้พิการ	-	44.6
7.3 สาขาการมีส่วนร่วมของประชาชนทางด้านสาธารณสุขมูลฐาน	234.9	-
7.3.1 แผนงานสาธารณสุขมูลฐาน	178.9	-
7.3.2 แผนงานสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	56.0	-
7.4 สาขาการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อควบคุมป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพ	4,064.9	-
7.4.1 แผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ	35.7	-
7.4.2 แผนงานควบคุมโรคติดต่อ	1,940.3	-
7.4.3 แผนงานโภชนาการ	109.4	-
7.4.4 แผนงานอนามัยครอบครัว	861.5	-
7.4.5 แผนงานทันตสาธารณสุข	63.9	-
7.4.6 แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	975.7	-
7.4.7 แผนงานอาชีวอนามัย	42.4	-
7.4.8 แผนงานวิจัยระบบสาธารณสุข	36.0	-
7.5 สาขาการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านสาธารณสุขมูลฐาน	-	261.3
7.5.1 แผนงานสาธารณสุขมูลฐาน	-	191.7
7.5.2 แผนงานสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	-	69.6
7.6 สาขาการควบคุมและป้องกันโรค	-	2,992.8
7.6.1 แผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ	-	369.9
7.6.2 แผนงานควบคุมโรคติดต่อ	-	2,622.9

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ล้านบาท

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ	
	2535	2536
7.7 สาขาคุ้มครองผู้บริโภคด้านการสาธารณสุข	194.3	243.9
7.7.1 แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านการสาธารณสุข	194.3	243.9
7.8 สาขาการผลิตและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร	-	805.1
7.8.1 แผนงานผลิตและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร	-	805.1
7.9 สาขาการส่งเสริมสุขภาพ	-	1,248.0
7.9.1 แผนงานอนามัยครอบครัว	-	1,034.4
7.9.2 แผนงานโภชนาการ	-	133.9
7.9.3 แผนงานทันตสาธารณสุข	-	79.7
7.10 สาขาการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม	-	1,254.3
7.10.1 แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	-	1,254.3
7.11 สาขาการพัฒนาระบบบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข	-	192.4
7.11.1 แผนงานวิจัยวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์	-	192.4
8. ด้านการบริการสังคม	37,928.6	48,201.6
8.1 สาขาสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	2,052.5	4,659.8
8.1.1 แผนงานบริหารด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	130.2	140.9
8.1.2 แผนงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	679.4	1,704.0
8.1.3 แผนงานประกันสังคม	1,242.9	2,814.9
8.2 สาขาการพัฒนาและบริการสังคม	25,017.8	29,191.3
8.2.1 แผนงานพัฒนาชนบท	24,559.6	28,525.5
8.2.2 แผนงานพัฒนานิคมและส่งเสริมอาชีพ	458.2	665.8
8.3 สาขาการพัฒนากลุ่มเป้าหมายพิเศษ	1,053.1	1,652.4
8.3.1 แผนงานพัฒนาเด็กและเยาวชน	207.0	534.2
8.3.2 แผนงานพัฒนาสตรี	33.9	32.7
8.3.3 แผนงานพัฒนาชาวเขา	219.2	261.5
8.3.4 แผนงานบริหารและพัฒนาแรงงาน	593.0	824.0
8.4 สาขาการพัฒนาเมืองสภาพแวดล้อมและบริการพื้นฐาน	9,805.2	12,698.1
8.4.1 แผนงานพัฒนาเมือง	3,238.1	5,245.6
8.4.2 แผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน	6,198.8	6,778.0
8.4.3 แผนงานส่งเสริมกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	368.3	674.5
9. ด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ	78,675.3	89,066.4
9.1 สาขาการป้องกันประเทศ	68,119.2	77,141.7
9.1.1 แผนงานบริหารทั่วไป	39,080.7	45,340.3
9.1.2 แผนงานป้องกันราชอาณาจักร	29,038.5	31,801.4

(๑๖)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ล้านบาท

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ	
	2535	2536
9.2 สาขาการรักษาความมั่นคงภายใน	7,722.8	8,733.7
9.2.1 แผนงานรักษาความมั่นคงภายใน	7,722.8	8,733.7
9.3 สาขาการดำเนินงานนโยบายเพื่อความมั่นคง	2,833.3	3,191.0
9.3.1 แผนงานดำเนินนโยบายเพื่อความมั่นคง	2,833.3	3,191.0
10. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน	19,686.9	25,334.0
10.1 สาขาการผดุงความยุติธรรม	3,922.1	4,736.4
10.1.1 แผนงานบริหารด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	3,922.1	4,736.4
10.2 สาขาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	15,764.8	20,597.6
10.2.1 แผนงานป้องกันและควบคุมอาชญากรรม	15,326.7	19,849.1
10.2.2 แผนงานรักษาความปลอดภัยสาธารณะ	438.1	748.5
11. ด้านการบริหารงานทั่วไปของรัฐ	61,428.3	64,354.7
11.1 สาขาการบริหารด้านเศรษฐกิจและสังคม	5,268.7	7,125.2
11.1.1 แผนงานบริหารด้านเศรษฐกิจและสังคม	520.0	992.0
11.1.2 แผนงานบริหารการคลังและงบประมาณ	4,748.7	6,133.2
11.2 สาขาการบริหารงานด้านอื่น	56,159.6	57,229.5
11.2.1 แผนงานบริหารงานขององค์กรแห่งรัฐ	8,011.8	10,933.5
11.2.2 แผนงานส่งเสริมการบริหารและวิชาการ	6,494.2	8,423.6
11.2.3 แผนความร่วมมือกับต่างประเทศ	269.7	442.4
11.2.4 แผนงานบริการของรัฐ	41,375.4	37,420.2
11.2.5 แผนงานคุ้มครองผู้บริโภค	8.5	9.8
12. ด้านการชำระหนี้เงินกู้	58,352.3	62,549.8
12.1 สาขาการชำระหนี้เงินกู้	58,352.3	62,549.8
12.1.1 แผนงานชำระหนี้เงินกู้	58,352.3	62,549.8
รวมทั้งสิ้น	460,400.0	560,000.0

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ เอกสารงบประมาณฉบับที่ 5 ปีงบประมาณ 2536

ตารางที่ 10 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามสาขาและแผนงานภายใต้กรอบโครงสร้างแผนงาน ประจำปีงบประมาณ

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
1. ด้านการเกษตร	17,911.2	17,301.4	16,801.0	16,504.0	17,495.9	21,327.7	29,312.9	36,231.3	45,512.6	57,849.8	
1.1 สาขาการบริหารด้านเกษตร	350.1	335.6	353.9	345.0	356.8	436.1	536.8	741.3	6,807.8	7,069.6	
1.1.1 แผนงานบริหารด้านการเกษตร	219.9	214.2	228.6	229.1	230.1	305.0	282.7	390.7	477.6	586.5	
1.1.2 แผนงานสนับสนุนการบริหารงานและบริการด้านการเกษตร	130.2	121.4	125.3	115.9	126.7	131.1	254.1	350.6	330.2	483.1	
1.1.3 แผนงานส่งเสริมการเกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	6,000.0	6,000.0	
1.2 สาขาการบริการ	4,516.6	4,326.8	4,274.5	4,185.3	4,187.1	4,989.6	6,443.9	8,460.9	9,475.1	13,341.6	
1.2.1 แผนงานบริหารการบริการ	545.9	528.5	538.2	664.3	726.5	761.6	927.6	1,196.0	1,657.3	1,845.7	
1.2.2 แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน	1,401.7	1,349.0	1,361.5	1,385.2	1,328.5	1,400.6	1,946.0	2,285.6	2,670.1	3,838.1	
1.2.3 แผนงานวิจัยการบริการ	759.3	733.2	757.6	785.7	885.6	970.5	1,119.6	1,380.8	1,530.9	1,845.7	
1.2.4 แผนงานส่งเสริมการบริการ	804.7	755.4	788.2	543.9	516.9	597.1	809.3	1,224.8	1,392.3	2,027.7	
1.2.5 แผนงานผลิตและขยายพันธุ์พืช	448.4	418.6	285.8	267.7	181.9	201.5	276.0	359.2	536.6	698.7	
1.2.6 แผนงานสถาบันเกษตรกร	478.0	464.2	532.2	530.6	546.2	558.3	658.1	826.0	961.5	1,636.2	
1.2.7 แผนงานสินเชื่อการเกษตร	78.6	77.9	11.1	7.9	1.5	500.0	707.3	1,188.5	726.4	1,427.1	
1.3 สาขาการแปรรูป	797.0	757.0	775.1	842.5	716.5	1,070.6	1,394.6	1,581.0	1,990.7	2,729.5	
1.3.1 แผนงานบริหารการแปรรูป	186.0	177.3	174.1	217.3	254.7	272.8	364.1	485.4	580.7	731.4	
1.3.2 แผนงานวิจัยการแปรรูป	33.1	31.9	38.4	45.6	37.6	39.2	52.8	61.7	104.6	114.2	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
1.3.3 แผนงานส่งเสริมปศุสัตว์	431.5	411.2	402.2	359.2	352.7	424.8	827.2	902.3	242.7	236.6	
1.3.4 แผนงานป้องกันกำจัดโรคสัตว์	146.3	136.6	160.4	220.4	71.5	333.8	150.5	131.6	343.5	473.8	
1.3.5 แผนงานพัฒนาการผลิตด้านการปศุสัตว์	-	-	-	-	-	-	-	-	719.2	1,173.5	
1.4 สาขาการประมง	706.1	658.2	676.8	671.9	731.3	828.4	1,446.4	1,946.1	2,464.3	2,686.5	
1.4.1 แผนงานบริหารการประมง	110.1	107.1	116.5	125.2	131.9	137.7	164.0	252.0	317.8	378.5	
1.4.2 แผนงานวิจัยการประมง	81.8	78.7	81.5	87.8	104.0	111.2	147.8	262.2	532.2	607.4	
1.4.3 แผนงานส่งเสริมการประมง	488.6	448.2	452.5	406.5	407.6	472.9	1,026.4	1,271.0	687.8	909.2	
1.4.4 แผนงานอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	25.6	24.2	26.3	52.4	87.8	106.6	108.2	160.9	226.2	278.0	
1.4.5 แผนงานพัฒนาการผลิตด้านการประมง	-	-	-	-	-	-	-	-	700.3	513.4	
1.5 สาขาการป่าไม้	1,371.7	1,326.1	1,338.6	1,346.1	1,384.9	1,646.5	2,581.7	3,112.3	3,458.1	5,120.2	
1.5.1 แผนงานบริหารการป่าไม้	365.9	349.9	358.3	359.1	359.9	384.2	476.8	782.8	676.4	972.2	
1.5.2 แผนงานวิจัยการป่าไม้	90.5	87.8	85.1	87.6	84.1	86.3	120.4	126.5	152.1	260.5	
1.5.3 แผนงานอนุรักษ์ป่าไม้	915.3	888.4	895.2	899.4	940.9	1,176.0	1,984.5	2,203.0	2,629.6	3,887.5	
1.6 สาขาการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	10,169.7	9,897.7	9,382.2	9,113.2	10,119.3	12,356.5	16,909.5	20,389.7	21,316.7	26,902.4	
1.6.1 แผนงานบริหารการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	2,456.1	2,394.5	2,542.0	2,645.3	2,809.5	3,202.6	4,046.0	4,465.2	4,910.0	7,951.5	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
1.6.2 แผนงานแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	7,713.6	7,503.2	6,840.2	6,467.9	7,309.8	9,153.9	12,863.5	15,924.5	16,406.6	18,950.9	
2. ด้านการอุตสาหกรรมและเหมืองแร่	534.3	507.4	722.2	686.9	703.3	913.9	1,225.4	1,498.7	1,631.6	2,032.2	
2.1 สาขาการอุตสาหกรรม	256.8	245.4	460.0	423.3	448.2	500.5	816.6	1,008.1	1,116.1	1,395.8	
2.1.1 แผนงานบริหารการอุตสาหกรรม	137.1	133.4	151.8	180.4	238.7	312.7	330.2	398.9	455.9	575.9	
2.1.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม	89.5	85.0	87.9	97.9	117.4	148.0	195.0	221.6	310.4	238.3	
2.1.3 แผนงานส่งเสริมการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค	0.6	0.6	192.8	121.3	57.6	12.0	260.3	354.3	313.7	195.6	
2.1.4 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	36.1	386.0	
2.1.5 แผนงานส่งเสริมอุตสาหกรรมหลักและอุตสาหกรรมพื้นฐาน	29.6	26.4	27.4	23.7	34.5	27.8	31.1	33.3	-	-	
2.2 สาขาการทรัพยากรธรณี	277.5	262.1	262.2	263.6	255.1	413.4	408.8	490.6	515.5	636.4	
2.2.1 แผนงานบริหารการทรัพยากรธรณี	120.4	117.8	119.8	131.8	128.0	276.3	266.1	331.9	338.4	405.4	
2.2.2 แผนงานสำรวจธรณีวิทยาพื้นฐานศักยภาพแหล่งแร่	-	-	-	-	-	-	-	-	90.4	125.0	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
2.2.3 แผนส่งเสริมและพัฒนา การผลิตแร่	-	-	-	-	-	-	-	-	86.7	106.0	
2.2.4 แผนงานสำรวจธรณีวิทยา พื้นฐาน	49.2	46.2	62.9	64.6	51.5	55.7	50.4	43.2	-	-	
2.2.5 แผนงานสำรวจชั้น รายละเอียดเพื่อพัฒนา แหล่งแร่	64.0	55.0	39.9	27.7	34.2	32.6	35.1	36.8	-	-	
2.2.6 แผนงานสนับสนุนและ พัฒนาการผลิตแร่	43.9	43.1	39.6	39.5	41.3	48.8	57.2	78.7	-	-	
3. ด้านการคมนาคมขนส่ง และสื่อสาร	11,679.0	10,698.6	10,525.6	10,373.7	12,064.7	14,810.0	20,344.4	24,276.1	31,043.5	48,430.4	
3.1 สาขาการบริหารด้านการคมนาคม ขนส่งและสื่อสาร	32.0	31.3	47.6	37.9	45.0	46.7	63.9	65.1	116.7	116.0	
3.1.1 แผนงานบริหารด้านการ คมนาคมขนส่ง และสื่อสาร	32.0	31.3	47.6	37.9	45.0	46.7	63.9	65.1	116.7	116.0	
3.2 สาขาการคมนาคมขนส่งทางบก	10,500.5	9,794.6	9,691.0	9,521.2	11,040.7	13,314.6	18,368.4	22,129.1	28,322.3	46,406.8	
3.2.1 แผนงานบริหารการ คมนาคมขนส่งทางบก	1,871.6	1,838.2	1,842.9	1,962.2	2,186.8	2,424.6	2,862.5	3,463.7	4,077.8	7,510.1	
3.2.2 แผนงานก่อสร้างทางหลวง พิเศษ	309.8	234.8	149.1	195.7	276.5	523.2	730.8	951.3	1,763.0	2,900.1	
3.2.3 แผนงานก่อสร้างทางหลวง แผ่นดิน	1,895.3	1,783.6	1,559.8	1,454.1	1,731.6	2,464.0	3,364.8	4,352.6	5,940.2	9,928.3	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คำ/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
3.2.4 แผนงานก่อสร้างทางหลวงจังหวัด	2,587.4	2,270.1	2,475.3	2,101.9	2,576.7	3,317.8	5,036.3	4,984.7	5,255.9	6,615.4	
3.2.5 แผนงานก่อสร้างทางหลวงท้องถิ่นและชนบท	761.0	712.9	744.3	281.3	297.2	519.7	1,179.7	1,093.5	1,729.1	1,965.2	
3.2.6 แผนงานก่อสร้างทางและสะพานใน กทม. และรอบนอก	428.8	335.4	322.3	274.2	419.5	289.5	665.1	1,935.3	2,004.8	3,097.2	
3.2.7 แผนงานบำรุงรักษาทางและสะพาน	2,646.6	2,619.6	2,519.6	2,546.0	2,841.7	2,822.8	3,535.0	4,136.0	5,346.6	6,344.9	
3.2.8 แผนงานพัฒนากิจการรถไฟ	-	-	77.7	705.8	710.7	953.0	994.2	1,212.0	2,204.9	2,559.6	
3.2.9 แผนงานระบบขนส่งมวลชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,486.0	
3.3 สาขาการคมนาคมขนส่งทางน้ำ	672.3	448.7	463.9	461.3	473.1	648.2	561.7	904.9	790.6	875.9	
3.3.1 แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางน้ำ	86.9	79.1	78.9	81.3	106.2	119.2	219.6	183.1	179.8	221.6	
3.3.2 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำภายในประเทศ	204.5	134.8	144.2	131.4	96.1	25.8	61.4	44.6	49.6	114.8	
3.3.3 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำชายฝั่งทะเล	31.3	111.3	118.1	95.5	97.8	120.8	177.6	238.9	293.1	363.8	
3.3.4 แผนงานพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางน้ำระหว่างประเทศและการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี	249.6	123.5	122.7	153.1	173.0	382.4	103.1	438.3	268.1	175.7	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(๒๒)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
3.4 สาขากรมคมนาคมขนส่งทางอากาศ	432.8	385.4	276.3	307.5	438.1	747.4	1,298.6	1,108.9	1,736.0	848.6	
3.4.1 แผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางอากาศ	101.5	97.1	98.5	106.7	112.2	110.1	155.0	236.2	302.6	290.7	
3.4.2 แผนงานพัฒนาท่าอากาศยาน	228.2	187.7	68.4	94.6	172.9	391.1	472.2	487.2	1,006.8	264.2	
3.4.3 แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการเดินอากาศ	67.5	66.3	71.1	71.2	120.2	204.3	573.7	282.9	325.6	229.7	
3.4.4 แผนงานพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจการเดินอากาศ	35.6	34.3	38.3	35.0	32.8	41.9	97.7	102.6	101.0	64.0	
3.5 สาขาการสื่อสารโทรคมนาคม	41.4	38.4	46.8	45.8	67.8	53.1	51.8	68.1	77.9	183.1	
3.5.1 แผนงานบริหารการสื่อสารโทรคมนาคม	41.4	38.4	46.8	45.8	67.8	53.1	51.8	68.1	77.9	183.1	
4. ด้านพาณิชย์และท่องเที่ยว	700.3	687.7	780.3	989.5	1,201.0	1,392.7	2,673.4	3,001.1	5,670.8	7,058.4	
4.1 สาขาการบริหารด้านการพาณิชย์	208.2	204.1	219.4	218.1	231.5	258.2	338.9	441.6	1,957.5	1,996.5	
4.1.1 แผนงานบริหารด้านการพาณิชย์	208.2	204.1	219.4	218.1	231.5	258.2	338.9	441.6	1,957.5	1,996.5	
4.2 สาขาพาณิชย์ในประเทศ	63.9	62.5	65.7	91.6	110.1	126.2	96.0	920.9	1,625.4	2,475.9	
4.2.1 แผนงานการพาณิชย์ในประเทศ	63.9	62.5	65.7	91.6	110.1	126.2	96.0	920.9	1,625.4	2,475.9	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(บาท)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
4.3 สาขาการพาณิชย์ต่างประเทศ	209.0	204.5	262.1	295.4	355.7	375.1	450.7	597.6	790.7	990.6	
4.3.1 แผนงานการค้าต่างประเทศ	57.1	55.9	60.1	63.5	73.0	74.5	97.5	116.6	138.1	183.7	
4.3.2 แผนงานการตลาดต่างประเทศ	151.9	148.6	202.0	231.9	282.7	300.6	353.2	481.0	652.6	806.9	
4.4 สาขาการเพิ่มรายได้ทางการท่องเที่ยว	219.3	216.6	233.1	384.4	503.7	633.2	923.7	1,041.0	1,297.2	1,595.4	
4.4.1 แผนงานบริหารการท่องเที่ยว	22.8	22.4	23.5	25.1	28.8	29.0	35.2	51.7	63.8	77.4	
4.4.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว	196.5	194.2	209.6	359.3	474.9	604.2	888.5	989.3	1,233.4	1,518.0	
5. ด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	959.0	918.9	975.3	810.6	957.5	1,264.3	3,079.3	3,086.2	6,655.0	8,845.6	
5.1 สาขาการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	293.8	287.9	298.1	346.1	413.9	569.7	895.9	1,100.2	2,680.9	2,504.5	
5.1.1 แผนงานบริหารการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	108.0	105.6	95.4	104.8	128.4	156.9	318.3	479.8	553.8	675.7	
5.1.2 แผนงานส่งเสริมสมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	69.7	68.4	78.9	84.0	86.9	120.5	126.8	173.4	281.1	455.7	
5.1.3 แผนงานพัฒนาการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	116.1	113.9	123.8	157.3	198.6	292.3	450.8	447.0	1,730.8	1,228.3	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
5.1.4 แผนงานบริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	-	-	-	-	-	115.2	144.8	
5.2 สาขาการพัฒนาพลังงาน	595.8	582.8	605.4	368.7	440.6	489.5	1,797.9	1,319.3	1,346.6	1,165.8	
5.2.1 แผนงานบริหารการพัฒนาพลังงาน	46.6	46.2	49.9	117.9	133.8	139.4	178.1	250.9	337.7	527.0	
5.2.2 แผนงานพัฒนาพลังงานทดแทน	523.3	493.0	526.3	204.7	233.0	251.6	1,480.4	956.7	871.7	512.1	
5.2.3 แผนงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	16.7	16.6	20.7	36.4	63.0	86.3	123.3	95.7	120.6	105.9	
5.2.4 แผนงานผลิตปิโตรเลียม	9.2	8.9	8.6	9.6	10.8	12.2	16.1	16.0	16.6	20.8	
5.3 สาขาการพัฒนาลิขสิทธิ์	69.4	66.2	71.9	95.8	103.0	205.1	385.5	666.7	2,627.5	5,175.3	
5.3.1 แผนงานบริหารการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์	20.0	19.7	21.4	22.8	26.9	31.8	57.4	121.3	133.8	219.1	
5.3.2 แผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งประดิษฐ์	20.4	20.0	25.2	48.6	40.9	133.2	268.1	377.7	2,377.7	4,763.4	
5.3.3 แผนงานควบคุมผลิตภัณฑ์	25.3	24.1	23.0	23.0	33.4	36.7	58.8	162.1	116.0	192.8	
5.3.4 แผนงานศึกษาการกระจายตัวของประชากรและการตั้งถิ่นฐาน	3.7	2.4	2.4	1.4	1.8	3.4	1.2	5.6	-	-	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
6. ด้านการศึกษา	41,395.5	40,077.6	41,012.4	42,771.9	45,388.8	48,843.4	60,729.8	75,967.9	86,576.9	109,869.7	
6.1 สาขาการบริหารด้านการศึกษา	2,949.4	2,846.0	2,897.6	3,047.4	3,510.4	4,291.3	5,990.7	13,534.8	-9,267.4	10,318.1	
6.1.1 แผนงานบริหารด้านการศึกษาก้าวไป	352.6	343.5	360.9	387.2	418.2	503.2	692.1	824.0	945.1	1,164.3	
6.1.2 แผนงานบริหารการศึกษา ระดับประถมศึกษา	840.3	832.9	828.3	877.6	1,005.7	1,174.5	1,674.8	5,624.5	2,210.6	2,511.1	
6.1.3 แผนงานบริหารการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา	74.7	74.3	73.9	86.9	87.4	130.7	166.1	1,337.8	195.1	171.7	
6.1.4 แผนงานบริหารการศึกษา ระดับอาชีวศึกษา	63.0	56.5	70.2	41.0	47.4	52.9	63.8	363.1	94.4	116.6	
6.1.5 แผนงานบริหารการศึกษาคณะวิชาเฉพาะ	29.7	28.7	27.5	10.5	10.6	14.2	16.2	44.4	22.4	28.0	
6.1.6 แผนงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน	265.6	253.5	265.4	289.4	306.4	333.9	424.5	521.8	572.6	724.4	
6.1.7 แผนงานบริหารด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	39.4	36.7	38.9	43.7	51.0	71.9	82.0	102.8	96.9	105.8	
6.1.8 แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	1,284.1	1,219.9	1,232.5	1,311.1	1,583.7	2,010.0	2,871.2	4,716.4	5,130.0	5,496.2	
6.2 สาขาการให้บริการทางด้านการศึกษา	34,289.8	33,300.7	33,979.1	35,469.3	37,684.5	40,101.0	49,425.5	55,447.7	69,193.1	88,345.3	
6.2.1 แผนงานจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา	10.0	10.0	10.0	12.0	10.0	10.0	88.9	121.9	430.9	734.5	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(๕)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ									
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536
6.2.2 แผนงานจัดการศึกษา ระดับประถมศึกษา	21,785.6	21,130.6	21,679.8	22,777.2	24,127.6	25,163.3	30,948.0	33,481.6	39,691.3	0,173.9
6.2.3 แผนงานจัดการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา	6,487.3	6,404.1	6,511.5	6,779.0	7,343.2	7,974.2	9,761.1	11,335.0	14,616.0	18,647.9
6.2.4 แผนงานจัดการศึกษาระดับ อาชีวศึกษา	2,657.8	2,535.2	2,412.5	2,513.1	2,651.6	2,857.8	3,597.9	4,213.2	5,571.2	7,018.2
6.2.5 แผนงานจัดการศึกษาระดับ วิชาชีพ	861.9	842.0	834.9	207.6	209.4	178.9	203.3	267.3	333.2	430.4
6.2.6 แผนงานจัดการศึกษานอก โรงเรียน	245.0	239.9	240.5	212.9	200.8	240.1	243.7	334.3	510.9	581.7
6.2.7 แผนงานบริหารการศึกษา ระดับอุดมศึกษา	2,242.2	2,138.9	2,289.9	2,967.5	3,141.9	3,473.8	4,327.0	5,365.1	7,666.8	10,226.4
6.2.8 แผนงานจัดการศึกษา สงเคราะห์และการศึกษา พิเศษ	-	-	-	-	-	202.9	255.6	329.2	372.8	532.3
6.3 สาขาการปรับปรุงคุณภาพ การศึกษา	2,412.6	2,276.7	2,479.8	2,563.8	2,446.5	2,592.7	3,813.5	4,587.8	5,572.2	7,549.0
6.3.1 แผนงานปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาทั่วไป	213.4	203.9	206.0	221.1	226.2	255.7	309.5	406.1	555.3	638.3
6.3.2 แผนงานปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาระดับ ประถมศึกษา	502.9	498.2	592.5	671.4	457.1	434.7	617.1	826.1	1,013.2	1,882.2

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
6.3.3 แผนงานปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	941.0	844.6	875.4	889.2	890.4	956.9	1,732.0	1,941.1	2,000.8	2,479.5	
6.3.4 แผนงานปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาระดับอาชีวศึกษา	125.3	121.2	155.9	96.1	90.7	88.1	102.6	103.8	126.5	156.8	
6.3.5 แผนงานปรับปรุงคุณภาพ การศึกษานอกโรงเรียน	140.2	134.4	126.9	151.8	191.4	238.1	239.4	270.6	349.3	339.6	
6.3.6 แผนงานปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา	356.0	345.9	390.8	445.9	502.2	512.7	689.3	865.4	1,226.2	1,572.5	
6.3.7 แผนงานส่งเสริมสหกรณ์	100.3	99.7	104.4	88.3	88.5	106.5	123.6	174.4	300.9	480.1	
6.3.8 แผนงานปรับปรุงคุณภาพ การศึกษานอกหลักสูตร	33.4	28.8	28.0	-	-	-	-	-	-	-	
6.4 สาขาการส่งเสริมการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม	476.4	457.5	509.0	538.5	526.8	545.9	918.6	1,273.6	1,310.1	1,764.2	
6.4.1 แผนงานส่งเสริมการศึกษา	34.7	33.7	47.0	43.3	35.1	32.3	51.4	79.9	102.9	123.8	
6.4.2 แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	441.7	423.8	462.0	495.2	491.7	513.6	867.2	1,193.7	1,207.2	1,640.4	
6.5 สาขาการวิจัย	157.8	150.9	151.7	168.6	198.5	225.3	311.4	365.0	426.0	637.4	
6.5.1 แผนงานวิจัยระดับ อุดมศึกษา	157.8	150.9	151.7	168.6	198.5	225.3	311.4	365.0	426.0	637.4	

(๕)

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปีงบประมาณ

ด้าน/สาขา/แผนงาน	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536
6.6 สาขาการบริหารการก่อสร้าง 6.6.1 แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม	1,001.0	941.8	903.4	879.9	913.5	966.0	95.5	548.3	459.1	779.4
6.7 สาขาศึกษานิเทศน์ศึกษา 6.7.1 แผนงานศึกษานิเทศน์ศึกษา	108.6	104.0	91.8	104.4	108.6	121.2	174.6	210.7	349.0	476.3
7. ด้านการสาธารณสุข 7.1 สาขาการบริหารการสาธารณสุข 7.1.1 แผนงานบริหารการสาธารณสุข	10,033.8	9,537.5	9,762.3	10,051.1	10,959.5	12,447.9	18,046.8	22,705.9	27,238.2	36,407.4
7.2 สาขาการบริการสาธารณสุข 7.2.1 แผนงานบริการสาธารณสุข 7.2.2 แผนงานผลิตและส่งเสริมสมรรถนะบุคลากร 7.2.3 แผนงานพัฒนาบริการ 7.2.4 แผนงานสาธารณสุข 7.2.5 แผนงานยาและชีววัตถุ (เภสัชกรรมแห่งชาติ) 7.2.5 แผนงานสุขภาพจิต	237.7	228.3	222.8	229.5	256.9	263.6	312.2	1,514.8	751.9	737.1
	237.7	228.3	222.8	229.5	256.9	263.6	312.2	1,514.8	751.9	737.1
	8,327.8	7,906.3	8,027.0	8,280.2	8,967.7	10,160.3	14,798.5	17,651.5	21,992.2	28,672.5
	7,919.5	7,514.5	7,634.1	7,911.6	8,572.5	9,722.8	14,208.4	17,028.3	21,104.4	27,517.3
	354.5	344.4	340.2	332.5	353.2	389.3	513.2	532.7	787.3	-
	44.0	37.7	43.9	24.6	27.6	33.9	59.3	69.8	82.4	-
	9.8	9.7	8.8	11.5	14.4	14.3	17.6	20.7	18.1	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	856.1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
7.2.6 แผนงานบำบัดรักษาและควบคุมการติดยาและสารเสพติด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	254.5	-
7.2.7 แผนงานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยและผู้พิการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.6	-
7.3 สาขาการมีส่วนร่วมของประชาชนทางด้านสาธารณสุข	98.3	95.3	95.7	97.9	117.7	115.9	161.7	196.6	234.9	-	-
7.3.1 แผนงานสาธารณสุขมูลฐาน	79.7	77.2	76.9	78.6	98.2	95.7	134.6	159.7	178.9	-	-
7.3.2 แผนงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ	18.6	18.1	18.8	19.3	19.5	20.2	27.1	36.9	56.0	-	-
7.4 สาขาการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อควบคุมป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพ	1,301.7	1,240.2	1,351.0	1,375.6	1,545.3	1,827.4	2,667.7	3,213.1	4,064.9	-	-
7.4.1 แผนงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ	-	-	-	0.7	1.6	10.2	27.3	23.4	35.7	-	-
7.4.2 แผนงานควบคุมโรคติดต่อ	329.0	310.7	691.4	699.5	810.3	918.7	1,219.3	1,392.3	1,940.3	-	-
7.4.3 แผนงานโภชนาการ	63.8	62.4	56.3	43.2	41.6	54.0	99.8	133.4	109.4	-	-
7.4.4 แผนงานอนามัยครอบครัว	387.1	366.7	393.8	418.8	445.2	508.6	649.5	740.4	861.5	-	-
7.4.5 แผนงานทันตสาธารณสุข	18.3	17.9	18.5	18.6	19.2	25.0	42.3	47.8	63.9	-	-
7.4.6 แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	199.8	191.1	185.2	172.8	201.3	280.4	587.7	813.2	975.7	-	-
7.4.7 แผนงานอาชีวอนามัย	5.4	5.3	5.7	6.3	7.8	9.3	13.5	31.2	42.4	-	-
7.4.8 แผนงานวิจัยระบบสาธารณสุข	-	-	-	15.8	18.3	21.2	28.3	31.4	36.0	-	-

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา v แผนงาน	ปีงบประมาณ											
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536		
7.9 สาขาการส่งเสริมสุขภาพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,248.0
7.9.1 แผนงานอนามัยครอบครัว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,034.4
7.9.2 แผนงานโภชนาการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	133.9
7.9.3 แผนงานทันตสาธารณสุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79.7
7.10 สาขาการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,254.3
7.10.1 แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,254.3
7.11 สาขาการพัฒนารัฐวิสาหกิจและเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	192.4
7.11.1 แผนงานวิจัยวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	192.4
8. ด้านการบริการสังคม	6,425.6	7,081.2	7,088.7	8,478.1	9,621.9	12,447.6	23,063.8	31,263.5	37,928.6	48,201.6		
8.1 สาขาสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	353.8	344.2	361.7	373.7	391.6	438.0	574.2	1,027.6	2,052.5	4,659.8		
8.1.1 แผนงานบริหารด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	49.5	48.0	47.5	49.3	52.2	60.7	92.3	175.2	130.2	140.9		
8.1.2 แผนงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	304.3	296.2	314.2	324.4	339.4	377.3	481.9	584.4	79.4	1,704.0		
8.1.3 แผนงานประกันสังคม	-	-	-	-	-	-	-	268.0	1,242.9	2,814.9		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(๗๖)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
8.2 สาขาการพัฒนาและบริการสังคม	4,929.7	5,671.9	5,802.5	6,704.8	7,462.6	9,146.1	15,924.5	21,341.8	25,017.8	29,191.3	
8.2.1 แผนงานพัฒนาชุมชน	4,590.0	5,349.8	5,510.9	6,437.9	7,186.3	8,867.2	15,607.8	20,978.2	24,559.6	28,525.5	
8.2.2 แผนงานพัฒนาสังคมและส่งเสริมอาชีพ	339.7	332.1	291.6	266.9	276.3	278.9	316.7	363.6	458.2	665.8	
8.3 สาขาการพัฒนากลุ่มเป้าหมายพิเศษ	424.2	410.5	416.2	426.7	448.0	535.8	632.5	908.8	1,053.1	1,652.4	
8.3.1 แผนงานพัฒนาเด็กและเยาวชน	50.0	47.5	54.6	46.4	46.6	66.8	81.5	177.2	207.0	534.2	
8.3.2 แผนงานพัฒนาสตรี	6.0	5.6	5.5	5.5	5.9	8.3	13.7	46.0	33.9	32.7	
8.3.3 แผนงานพัฒนาชาวเขา	121.7	118.2	116.3	124.5	118.2	125.1	149.3	183.3	219.2	261.5	
8.3.4 แผนงานบริหารและพัฒนาแรงงาน	246.5	239.2	239.7	250.3	277.3	335.6	388.0	502.3	593.0	824.0	
8.4 สาขาการพัฒนาเมือง สภาพแวดล้อมและบริการพื้นฐาน	718.0	654.6	508.3	972.9	1,319.7	2,327.7	5,232.6	7,965.3	9,805.2	12,698.1	
8.4.1 แผนงานพัฒนาเมือง	33.3	8.9	48.0	301.3	227.5	446.6	1,649.5	2,408.7	3,238.1	5,245.6	
8.4.2 แผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน	585.4	548.7	342.2	520.5	928.4	1,629.6	3,890.8	5,115.4	6,198.8	6,778.0	
8.4.3 แผนงานส่งเสริมกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	99.3	97.0	118.2	151.1	163.8	251.5	392.3	461.2	368.3	674.5	
9. ด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัย	45,641.5	44,699.6	44,619.9	44,878.3	47,063.0	50,605.5	59,515.2	68,883.9	78,675.3	89,066.4	
9.1 สาขาการป้องกันประเทศ	39,377.8	38,808.6	38,866.2	39,155.5	41,200.7	44,554.1	52,632.5	60,500.4	68,119.2	77,141.7	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
9.1.1 แผนงานบริหารทั่วไป	23,980.9	23,457.6	24,079.8	24,313.4	25,638.9	27,103.3	31,699.1	36,466.4	39,080.7	45,340.3	
9.1.2 แผนงานป้องกัน ราชอาณาจักร	15,396.8	15,351.0	14,786.4	14,842.1	15,561.8	17,450.8	20,933.4	24,034.0	29,038.5	31,801.4	
9.2 สาขาการรักษาความมั่นคงภายใน	5,295.5	4,936.4	4,685.0	4,619.4	4,658.3	4,752.5	5,320.3	6,166.2	7,722.8	8,733.7	
9.2.1 แผนงานรักษาความมั่นคง ภายใน	5,295.5	4,936.4	4,685.0	4,619.4	4,658.3	4,752.5	5,320.3	6,166.2	7,722.8	8,733.7	
9.3 สาขาการดำเนินนโยบายเพื่อ ความมั่นคง	968.2	954.6	1,068.8	1,103.4	1,203.9	1,298.9	1,562.4	2,215.3	2,833.3	3,191.0	
9.3.1 แผนงานดำเนินนโยบายเพื่อ ความมั่นคง	968.2	954.6	1,068.8	1,103.4	1,203.9	1,298.9	1,562.4	2,215.3	2,833.3	3,191.0	
10. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ภายใน	9,196.3	8,778.4	8,803.9	9,086.1	9,789.4	10,610.4	12,811.6	17,310.4	19,686.9	25,334.0	
10.1 สาขาการผลัดความยุติธรรม	1,871.9	1,778.1	1,774.6	1,809.0	1,955.7	2,280.5	2,702.8	3,213.4	3,922.1	4,736.4	
10.1.1 แผนงานบริหารด้าน กฎหมายและกระบวนการ การยุติธรรม	1,871.9	1,778.1	1,774.6	1,809.0	1,955.7	2,280.5	2,702.8	3,213.4	3,922.1	4,736.4	
10.2 สาขาความมั่นคงปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	7,324.4	7,271.8	7,029.3	7,277.1	7,833.7	8,329.9	10,108.8	14,097.0	15,764.8	20,597.6	
10.2.1 แผนงานป้องกันและ ควบคุมอาชญากรรม	7,094.3	6,822.4	6,902.9	7,145.8	7,668.1	8,164.1	9,883.7	13,726.1	15,326.7	19,849.1	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
10.2.2 แผนงานรักษาความปลอดภัยสาธารณะ	230.1	177.9	126.3	131.3	165.6	165.8	225.1	370.9	438.1	748.5	
11. ด้านการบริหารงานทั่วไปของรัฐ	24,123.5	24,011.9	23,723.4	25,272.6	28,508.3	44,335.8	34,623.2	47,951.5	61,428.3	64,354.7	
11.1 สาขาการบริหารด้านเศรษฐกิจและสังคม	2,332.5	2,237.8	2,181.5	2,420.4	2,459.5	3,014.5	4,229.2	6,423.9	5,268.7	7,125.2	
11.1.1 แผนงานบริหารด้านเศรษฐกิจและสังคม	307.4	303.5	270.6	278.0	360.0	334.3	617.7	485.8	520.0	992.0	
11.1.2 แผนงานบริหารการคลังและงบประมาณ	2,025.1	1,934.3	1,910.9	2,142.5	2,099.5	2,680.2	3,611.5	5,938.1	4,748.7	6,133.2	
11.2 สาขาการบริหารงานด้านอื่น	21,790.9	21,774.1	21,541.9	22,852.1	26,048.8	41,321.3	30,394.0	41,527.6	56,159.6	57,229.5	
11.2.1 แผนงานบริหารงานขององค์กรแห่งรัฐ	2,808.4	3,249.6	2,705.4	2,883.9	3,350.0	5,428.5	5,201.0	6,983.2	8,011.8	10,933.5	
11.2.2 แผนงานส่งเสริมการบริหารและวิชาการ	3,322.1	3,221.8	3,261.9	3,450.4	3,635.5	3,832.2	3,860.7	5,420.1	6,494.2	8,423.6	
11.2.3 แผนงานความร่วมมือกับต่างประเทศ	192.7	186.9	259.8	230.7	212.1	217.4	223.1	250.6	269.7	442.4	
11.2.4 แผนงานบริการของรัฐ	15,467.8	15,115.8	15,314.7	16,314.1	18,851.2	31,843.1	21,103.7	28,867.9	41,375.4	37,420.2	
11.2.5 แผนงานคุ้มครองผู้บริโภค	-	-	-	-	-	-	5.5	5.8	8.5	9.8	
12. ด้านการชำระหนี้เงินกู้	44,400.0	44,700.0	46,835.0	56,097.2	59,746.7	66,500.8	69,574.2	55,323.5	58,352.3	62,549.8	
12.1 สาขาการชำระหนี้เงินกู้	44,400.0	44,700.0	46,835.0	56,097.2	59,746.7	66,500.8	69,574.2	55,323.5	58,352.3	62,549.8	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้าน/สาขา/แผนงาน	ปีงบประมาณ										
	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	
12.1.1 แผนงานชำระหนี้เงินกู้	44,400.0	44,700.0	46,835.0	56,097.2	59,746.7	66,500.8	69,574.2	55,323.5	58,352.3	62,549.8	
รวมทั้งสิ้น	213,000.0	209,000.2	211,650.0	226,000.0	243,500.0	285,500.0	335,000.0	387,500.0	460,400.0	560,000.0	
13. ด้านการส่งเสริมพื้นที่ฟูการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	-	-	-	1,500.0	-	-	-	-	-	-	
13.1 สาขาการส่งเสริมพื้นที่ฟูการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	-	-	-	1,500.0	-	-	-	-	-	-	
13.1.1 แผนงานส่งเสริมพื้นที่ฟูการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	-	-	-	1,500.0	-	-	-	-	-	-	

ที่มา : สำนักงบประมาณ เอกสารงบประมาณ ประจำปีต่าง ๆ

(๑๖)

ตารางที่ 11
สัดส่วนของงบประมาณต้องงบประมาณรวมของด้านต่าง ๆ

ด้าน	ปีงบประมาณ						
	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536
เศรษฐกิจ	74.2	71.8	73.8	78.7	76.0	78.0	77.5
การศึกษา	97.2	96.9	96.5	96.0	89.2	96.2	95.7
สาธารณสุขและสังคม	59.3	57.8	58.9	63.6	68.5	72.3	77.2
การป้องกันประเทศ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.01	0.01	0.01
การรักษาความสงบภายใน	0.0	0.2	0.3	0.4	2.0	7.1	7.4
การบริหารทั่วไป	11.9	9.5	24.4	16.4	8.3	15.4	22.4

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ เอกสารงบประมาณ ประจำปีต่าง ๆ

ตารางที่ 12
สัดส่วนของงบประมาณหมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และค่าจ้างชั่วคราว
ต่อรายจ่ายทั้งหมดในด้านต่าง ๆ

ด้าน	ปีงบประมาณ					
	2531	2532	2533	2534	2535	2536
เศรษฐกิจ	23.7	20.2	18.2	13.5	13.7	14.1
การศึกษา	71.5	70.5	70.9	69.6	64.4	66.6
สาธารณสุขและสังคม	37.1	33.5	27.2	28.1	23.6	22.4
การป้องกันประเทศ	30.7	30.7	32.8	33.0	30.7	34.4
การรักษาความสงบภายใน	56.2	54.0	58.1	53.5	47.6	51.5
การบริหารทั่วไป	13.8	9.5	15.0	38.8	33.9	34.7

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ เอกสารงบประมาณ ประจำปีต่าง ๆ

(๓๗)

ตารางที่ 13

สัดส่วนของรายจ่ายลงทุนต่อรายจ่ายรวมของด้านต่าง ๆ

	ปีงบประมาณ							
	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536
เศรษฐกิจ	68.2	66.6	66.7	68.5	74.0	71.2	71.4	74.1
การศึกษา	14.9	14.0	13.1	14.0	14.8	15.8	19.5	17.1
สาธารณสุขและสังคม	16.4	15.0	15.7	18.9	26.1	27.5	32.4	36.4
การป้องกันประเทศ	0.1	3.2	6.1	8.2	10.7	11.0	8.3	4.3
การรักษาความสงบภายใน	10.6	9.9	11.0	13.1	12.3	15.4	17.5	15.4
การบริหารทั่วไป	8.4	10.7	10.1	16.3	24.2	31.5	22.1	32.3

แหล่งที่มา : สำนักงบประมาณ เอกสารงบประมาณ ประจำปีต่าง ๆ

๔.๒ ภาคผนวก ๒

รายละเอียดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปี
งบประมาณ ๒๕๓๖ ที่เบิกจ่ายตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕
ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๖

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/ทบวง/กรม	รหัส หน่วย งาน	งบประมา งที่ได้รับอนุมัติ	เงิ นงวด ที่ได้รับอนุมัติ	ยอดเบิกจ่ายทั้งสิ้น			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	คิดเป็น	คิดเป็น	คิดเป็น
								ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		(1)	(2)			(3)	(1)	(1)	(2)	
1)	สำนักนายกรัฐมนตรี		5,735.3	5,730.6	3,941.0	571.6	4,512.6	99.9	78.7	78.7
	1. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	01010	1,353.4	1,353.4	1,114.2	8.0	1,122.2	100.0	82.9	82.9
	2. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	01020	341.8	341.8	157.9	0.1	158.0	100.0	46.2	46.2
	3. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	01150	206.6	206.6	170.0	0.0	170.0	100.0	82.3	82.3
	4. สำนักงบประมาณ	01030	207.4	207.4	166.1	0.0	166.1	100.0	80.1	80.1
	5. สำนักวางแผนการคลังแห่งชาติ	01040	59.2	59.2	53.4	0.0	53.4	100.0	90.2	90.2
	6. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	01080	80.4	60.4	47.4	0.0	47.4	100.0	78.5	78.5
	7. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	01090	421.6	421.6	414.3	0.0	414.3	100.0	98.3	98.3
	8. สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก	01240	59.1	59.1	20.1	0.0	20.1	100.0	34.0	34.0
	9. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ	01250	12.2	12.2	6.8	0.0	6.8	100.0	55.7	55.7
	10. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	01060	243.5	242.7	149.0	39.7	188.7	99.7	77.5	77.8
	11. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	01110	177.8	177.7	155.8	0.0	155.8	99.9	87.6	87.7
	12. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	01070	288.2	288.1	158.0	0.2	158.2	100.0	54.9	54.9
	13. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ	01170	117.4	117.4	109.3	1.9	111.2	100.0	94.7	94.7
	14. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ	01190	66.8	66.8	64.5	0.0	64.5	100.0	96.6	96.6
	15. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	01210	212.6	212.6	188.5	12.0	200.5	100.0	94.3	94.3
	16. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน แห่งชาติ	01230	77.1	77.1	75.1	0.0	75.1	100.0	97.4	97.4
	17. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	01130	515.0	514.8	212.6	227.8	440.4	100.0	85.5	85.5
	18. กรมประชาสัมพันธ์	01140	804.9	804.6	291.7	281.9	573.6	100.0	71.3	71.3
	19. กรมวิเทศสหการ	01160	410.4	407.1	286.3	0.0	286.3	99.2	69.8	70.3
	20. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	01260	100.0	100.0	100.0	0.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2)	กระทรวงกลาโหม		78,625.3	78,625.3	38,793.7	21,884.0	60,677.7	100.0	77.2	77.2
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	02010	1,644.2	1,644.2	1,470.9	51.4	1,522.3	100.0	92.6	92.6
	2. กองบัญชาการทหารสูงสุด	02051	7,584.5	7,584.5	7,091.6	14.4	7,106.0	100.0	93.7	93.7
	3. กองทัพบก	02021	37,700.4	37,700.4	10,319.9	16,865.7	27,185.6	100.0	72.1	72.1

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/ทบวง/กรม	รหัส หน่วย งาน	งบ ประจำปี ที่ได้รับอนุมัติ (1)	เงิน งวด ที่ได้รับอนุมัติ (2)	ยอด งบ การ รวม ทั้งสิ้น			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม (3)	คิดเป็น	คิดเป็น	คิดเป็น
								ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
							(1)	(1)	(2)	
4.	กองทัพอากาศ	02031	16,013.5	16,013.5	9,850.8	3,297.6	13,148.4	100.0	82.1	82.1
5.	กองทัพอากาศ	02041	15,682.7	15,682.7	10,060.5	1,654.9	11,715.4	100.0	74.7	74.7
6.	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน	02022	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3	กระทรวงการคลัง		66,702.4	66,688.8	63,429.2	1,932.3	65,361.5	100.0	98.0	98.0
1.	สำนักงานปลัดกระทรวง	03010	62,087.1	62,087.1	61,423.6	0.0	61,423.6	100.0	98.9	98.9
2.	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	03020	142.6	142.5	138.2	0.0	138.2	99.9	96.9	97.0
3.	กรมธนารักษ์	03030	350.8	350.3	191.8	118.4	310.2	99.9	88.4	88.6
4.	กรมบัญชีกลาง	03040	545.9	544.9	186.5	295.1	481.6	99.8	88.2	88.4
5.	กรมศุลกากร	03050	1,064.2	1,063.4	628.6	150.9	779.5	99.9	73.2	73.3
6.	กรมสรรพสามิต	03060	681.9	681.9	116.0	453.2	569.2	100.0	83.5	83.5
7.	กรมสรรพากร	03070	1,829.9	1,818.7	744.5	914.7	1,659.2	99.4	90.7	91.2
4	กระทรวงการต่างประเทศ		3,022.0	3,020.5	2,800.7	0.0	2,800.7	100.0	92.7	92.7
1.	สำนักงานปลัดกระทรวง	04010	3,022.0	3,020.5	2,800.7	0.0	2,800.7	100.0	92.7	92.7
5	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์		44,328.5	44,292.2	7,482.7	26,512.2	33,994.9	99.9	76.7	76.8
1.	สำนักงานปลัดกระทรวง	05010	889.5	889.0	613.5	159.8	773.3	99.9	86.9	87.0
2.	กรมชลประทาน	05020	21,673.7	21,665.2	1,134.0	14,379.1	15,513.1	100.0	71.6	71.6
3.	กรมตรวจผู้ผลิตกรรม	05030	230.9	230.9	61.2	161.4	222.6	100.0	96.4	96.4
4.	กรมประมง	05040	2,490.5	2,485.5	515.0	898.4	1,413.4	99.8	56.8	56.9
5.	กรมปศุสัตว์	05050	2,705.6	2,703.5	796.2	1,397.1	2,193.3	99.9	81.1	81.1
6.	กรมป่าไม้	05060	5,202.1	5,198.1	741.2	3,850.8	4,592.0	99.9	88.3	88.3
7.	กรมพืษาลดคน	05070	1,640.2	1,639.8	791.6	304.3	1,095.9	100.0	66.8	66.8
8.	กรมวิชาการเกษตร	05080	2,197.0	2,193.9	585.6	1,282.7	1,868.3	99.9	85.0	85.2
9.	กรมส่งเสริมการเกษตร	05090	4,048.3	4,040.6	817.6	2,648.5	3,466.1	99.8	85.6	85.8
10.	กรมส่งเสริมสหกรณ์	05100	1,685.4	1,682.6	262.2	1,194.3	1,456.5	99.8	86.4	86.6
11.	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	05110	1,330.6	1,328.4	976.7	205.1	1,181.8	99.8	88.8	89.0
12.	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	05120	234.7	234.7	187.9	30.7	218.6	100.0	93.1	93.1

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/ทบวง/กรม	รหัส หมวด งาน	งบ ประเภท ที่ โครงการพิเศษ	เงิน งวด ที่ โครงการพิเศษ	ยอดเบิกงบกลางตั้ง			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	คิดเป็น	คิดเป็น	คิดเป็น
								ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
			(1)	(2)	(3)	(1)	(1)	(2)		
6	กระทรวงคมนาคม		35,515.8	35,490.3	17,685.1	10,279.8	27,964.9	99.9	78.7	78.8
1.	สำนักงานปลัดกระทรวง	06010	115.2	115.2	100.7	0.0	100.7	100.0	87.4	87.4
2.	กรมการขนส่งทางบก	06020	947.7	940.0	413.1	354.2	767.3	99.2	81.0	81.6
3.	กรมการขนส่งทางเรือ	06030	762.7	750.6	303.1	83.7	386.8	98.4	50.7	51.5
4.	กรมเจ้าท่า	06040	685.6	684.0	370.7	114.3	485.0	99.8	70.7	70.9
5.	กรมทางหลวง	06050	32,383.2	32,379.2	16,031.0	9,704.1	25,735.1	100.0	79.5	79.5
6.	กรมโยธาธิการและผังเมือง	06060	179.3	179.2	111.4	13.3	124.7	99.9	69.5	69.6
7.	กรมการขนส่งทางอากาศ	06070	425.3	425.3	339.8	10.2	350.0	100.0	82.3	82.3
8.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	06080	16.8	16.8	15.3	0.0	15.3	100.0	91.1	91.1
7	กระทรวงพาณิชย์		3,305.2	3,273.6	2,621.9	228.7	2,850.6	99.0	86.2	87.1
1.	สำนักงานปลัดกระทรวง	07010	818.2	809.5	574.7	137.4	642.1	98.9	78.5	79.3
2.	กรมการค้าต่างประเทศ	07020	1,219.3	1,219.3	1,181.6	7.8	1,189.4	100.0	97.5	97.5
3.	กรมการค้าภายใน	07030	168.9	160.9	128.4	13.9	142.3	100.0	88.4	88.4
4.	กรมการประมง	07070	231.5	231.5	159.6	30.1	189.7	100.0	81.9	81.9
5.	กรมทะเบียนการค้า	07040	222.8	222.8	155.3	39.5	194.8	100.0	87.4	87.4
6.	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	07080	52.9	52.9	39.9	0.0	39.9	100.0	75.4	75.4
7.	กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์	07060	194.7	194.7	113.0	0.0	113.0	100.0	58.0	58.0
8.	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	07050	404.9	382.8	339.4	0.0	339.4	94.3	83.8	88.5
8	กระทรวงมหาดไทย		85,895.3	85,805.4	22,267.4	41,926.5	64,193.9	99.9	74.7	74.8
1.	กรมมหาดไทย	08140	3,157.1	3,157.1	2,093.8	0.0	2,093.8	100.0	66.3	66.3
2.	สำนักงานปลัดกระทรวง	08010	1,792.9	1,792.9	499.9	1,050.6	1,550.5	100.0	86.5	86.5
3.	กรมการปกครอง	08020	17,091.8	17,091.8	2,299.0	12,000.5	14,299.5	100.0	83.7	83.7
4.	กรมการนิเทศาณัติ	08030	2,695.3	2,695.2	161.4	2,213.1	2,374.5	100.0	88.1	88.1
5.	กรมประชาสัมพันธ์	08170	568.8	566.2	315.8	128.6	444.4	99.5	78.1	78.5
6.	กรมตำรวจ	08040	24,875.1	24,843.7	4,583.7	16,533.1	21,116.8	99.9	84.9	85.0
7.	กรมการคลัง	08050	2,420.9	2,417.4	1,228.6	992.5	2,221.1	99.9	91.7	91.9

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/กรม/กรม	รหัส หน่วย งาน	งบ ประเภท ที่ ได้รับอนุมัติ	เงิน งวด ที่ ได้รับอนุมัติ	ยอดเบิกจ่ายทั้งสิ้น			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	คิดเป็น	คิดเป็น	คิดเป็น
								ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
			(1)	(2)	(3)	(1)	(1)	(2)		
	8. กรมประชาสัมพันธ์	08060	2,095.6	2,092.5	482.7	1,339.3	1,822.0	99.9	86.9	87.1
	9. กรมโฆษณาการ	08070	12,232.9	12,185.1	6,814.5	862.5	7,677.0	99.6	62.8	63.0
	10. กรมราชทัณฑ์	08080	2,068.6	2,068.6	401.3	1,320.0	1,721.3	100.0	83.2	83.2
	11. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	08160	238.2	238.2	114.1	109.0	223.1	100.0	93.7	93.7
	12. สำนักผังเมือง	08110	408.4	407.4	158.8	44.9	203.7	99.8	49.9	50.0
	13. สำนักงานประมงจังหวัด	08150	3,006.1	3,006.0	2,848.0	109.1	2,957.1	100.0	98.4	98.4
	14. สำนักงานเจ้าพนักงานตรวจประมง	08120	13,243.6	13,243.3	265.8	5,273.3	5,489.1	100.0	41.4	41.4
9	กระทรวงยุติธรรม		1,691.2	1,690.7	796.1	705.8	1,501.9	100.0	88.8	88.8
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	09010	1,441.4	1,440.9	620.6	643.2	1,263.8	100.0	87.7	87.7
	2. กรมควบคุมประพฤติ	09040	110.8	110.8	48.7	50.4	99.1	100.0	89.4	89.4
	3. กรมบังคับคดี	09020	110.3	110.3	98.2	12.1	110.3	100.0	100.0	100.0
	4. สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ	09030	28.7	28.7	28.6	0.1	28.7	100.0	100.0	100.0
10	กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม		7,837.0	6,981.9	3,066.3	183.9	3,250.2	99.2	46.2	46.6
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	13010	966.4	961.9	841.3	3.5	844.8	99.5	87.4	87.8
	2. กรมควบคุมมลพิษ	13070	203.9	202.0	95.9	0.1	96.0	99.1	47.1	47.5
	3. กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน	13060	3,902.3	3,893.5	1,435.0	179.0	1,614.0	99.8	41.4	41.5
	4. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	13020	200.7	200.1	119.2	0.0	119.2	99.7	59.4	59.6
	5. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	13090	116.2	116.1	75.2	0.8	76.0	99.9	65.4	65.5
	6. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	13030	331.5	330.1	189.8	0.0	189.8	99.6	57.3	57.5
	7. สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม	13080	1086.0	1,056.5	217.5	0.5	218.0	97.3	20.1	20.6
	8. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	13050	230.0	221.7	92.4	0.0	92.4	96.4	40.2	41.7
11	กระทรวงศึกษาธิการ		88,177.2	88,149.3	7,687.0	72,747.5	80,434.5	100.0	91.2	91.2
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	10010	1,493.5	1,493.4	198.0	1,209.7	1,407.7	100.0	94.3	94.3
	2. กรมการฝึกหัดครู	10020	1,980.1	1,979.7	470.9	1,301.9	1,772.8	100.0	89.5	89.5
	3. กรมการศาสนา	10030	923.7	923.0	271.3	602.4	873.7	99.9	94.6	94.7
	4. กรมการศึกษานอกโรงเรียน	10140	1,601.5	1,601.0	227.3	1,200.1	1,427.4	100.0	89.1	89.2

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/ทบวง/กรม	รหัส หมวด งบ	งบ ประเภท ที่ ได้รับอนุมัติ	เงิน จ่าย ที่ ได้รับอนุมัติ	ยอดเบิกจ่ายทั้งสิ้น			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	คิดเป็น	คิดเป็น	คิดเป็น
								ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
		(1)	(2)			(3)	(1)	(1)	(2)	
	5. กรมพลศึกษา	10040	734.5	734.4	170.6	371.2	541.8	100.0	73.8	73.8
	6. กรมวิจิตรกรรม	10050	232.7	232.7	190.8	13.6	204.4	100.0	87.8	87.8
	7. กรมศิลปากร	10060	811.9	810.3	330.7	244.8	575.5	99.8	70.9	71.0
	8. กรมสามัญศึกษา	10070	19,773.6	19,760.8	2,976.2	14,331.9	17,308.1	99.9	87.5	87.6
	9. กรมอาชีวศึกษา	10080	5,832.8	5,829.4	795.9	3,504.6	4,300.5	99.9	73.7	73.8
	10. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	10130	1,854.3	1,851.9	598.6	586.2	1,184.8	99.9	63.9	64.0
	11. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	10160	50,327.2	50,325.6	523.1	47,831.7	48,354.8	100.0	96.1	96.1
	12. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	10090	2,346.6	2,342.3	727.9	1,532.6	2,260.5	99.8	96.3	96.5
	13. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู	10170	70.7	70.7	64.2	1.5	65.7	100.0	92.9	92.9
	14. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	10150	194.1	194.1	141.5	15.3	156.8	100.0	80.8	80.8
12	กระทรวงสาธารณสุข		32,898.1	32,889.5	4,341.6	21,754.6	26,096.2	100.0	79.3	79.3
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	11010	24,331.9	24,330.7	909.3	18,877.9	19,787.2	100.0	81.3	81.3
	2. กรมการแพทย์	11020	2,617.6	2,617.2	855.9	744.1	1,600.0	100.0	61.1	61.1
	3. กรมควบคุมโรคติดต่อ	11050	2,291.3	2,291.3	1,130.6	1,117.9	2,248.5	100.0	98.1	98.1
	4. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	11030	314.9	314.7	220.0	34.9	254.9	99.9	80.9	81.0
	5. กรมอนามัย	11040	3,172.0	3,165.2	1,098.5	949.6	2,048.1	99.8	64.6	64.7
	6. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	11060	170.4	170.4	127.3	30.2	157.5	100.0	92.4	92.4
13	กระทรวงอุตสาหกรรม		3,395.2	3,393.3	1,769.7	683.5	2,453.2	99.9	72.3	72.3
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	12010	698.0	698.1	450.7	207.8	658.5	100.0	94.3	94.3
	2. กรมทรัพยากรธรณี	12020	1,788.1	1,787.1	777.5	363.8	1,141.3	99.9	63.8	63.9
	3. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	12030	336.8	336.0	188.5	0.1	188.6	99.8	56.0	56.1
	4. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	12050	397.9	397.8	234.1	109.4	343.5	100.0	86.3	86.3
	5. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	12070	141.3	141.2	94.2	0.0	94.2	99.9	66.7	66.7
	6. สำนักงานมาตรฐานการอุตสาหกรรม	12080	33.1	33.1	24.7	2.4	27.1	100.0	81.9	81.9
14	ทบวงมหาวิทยาลัย		19,298.8	19,281.2	11,109.3	4,733.7	15,843.0	99.9	81.9	82.0
	1. สำนักงานปลัดทบวง	14010	2,061.9	2,060.2	1,883.6	32.8	1,916.4	99.9	92.9	93.0

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/ทบวง/กรม	รหัส หน่วย งาน	งบ ปีงบประมาณ ที่ ได้รับอนุมัติ (1)	เงิน จ่าย ปี ที่ ได้รับอนุมัติ (2)	ยอดเบิกจ่ายทั้งสิ้น			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	ค่าโอน	ค่าโอน	ค่าโอน
								โอน	โอน	โอน
							(1)	(1)	(2)	
	2. วิทยาลัยมหาวิทยาลัย	14020	2,725.0	2,721.1	2,336.7	0.0	2,336.7	99.8	85.7	85.9
	3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	14030	1,210.4	1,210.4	955.0	0.0	955.0	100.0	78.9	78.9
	4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	14040	1,304.2	1,303.3	0.0	968.8	968.8	99.9	74.3	74.3
	5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	14050	1,578.5	1,571.4	0.0	1,338.5	1,338.5	99.6	84.9	85.2
	6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	14060	1,030.2	1,029.6	666.4	0.0	666.4	99.9	64.7	64.7
	7. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	14200	297.1	297.1	0.0	219.8	219.8	100.0	74.0	74.0
	8. มหาวิทยาลัยบูรพา	14210	750.8	750.8	0.0	623.0	623.0	100.0	83.0	83.0
	9. มหาวิทยาลัยมหิดล	14070	3,210.6	3,208.8	2,685.3	0.0	2,685.3	99.9	83.6	83.7
	10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	14080	541.7	541.7	480.1	0.0	480.1	100.0	88.6	88.6
	11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	14130	750.0	749.7	424.9	147.2	572.1	100.0	76.3	76.3
	12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	14090	454.1	453.8	202.7	159.3	362.0	99.9	79.7	79.8
	13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	14100	1,095.1	1,094.9	0.0	910.3	910.3	100.0	83.1	83.1
	14. มหาวิทยาลัยศรีธรรมาโศภิน	14150	177.8	177.8	171.2	0.0	171.2	100.0	96.3	96.3
	15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	14220	237.7	237.6	0.0	93.5	93.5	100.0	39.3	39.3
	16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	14140	294.8	294.8	0.0	239.5	239.5	100.0	81.2	81.2
	17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	14160	645.2	645.1	574.2	0.0	574.2	100.0	89.0	89.0
	18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	14170	394.2	394.1	310.7	0.0	310.7	100.0	78.8	78.8
	19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	14180	338.8	338.8	248.5	0.0	248.5	100.0	73.3	73.3
	20. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	14110	200.2	200.2	170.0	0.0	170.0	100.0	84.9	84.9
15	ส่วนราชการที่ไม่ได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี									
	กระทรวง ครอบคลุม		3,251.3	3,248.0	2,124.6	689.4	2,814.0	99.9	86.5	86.6
	1. ราชบัณฑิตยสถาน	21100	20.6	20.6	19.5	0.0	19.5	100.0	94.7	94.7
	2. สำนักพระราชวัง	21200	829.3	829.3	678.0	5.2	683.2	100.0	82.4	82.4
	3. สำนักราชเลขาธิการ	21300	175.1	175.1	148.7	0.0	148.7	100.0	84.9	84.9
	4. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	21400	449.6	449.1	179.2	218.0	397.2	99.9	88.3	88.4
	5. สำนักงานเลขาธิการสภา	21700	219.4	219.3	200.4	0.0	200.4	100.0	91.3	91.4
	6. สำนักงานเลขาธิการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	21800	711.1	708.4	621.2	0.0	621.2	99.6	87.4	87.7
	7. สำนักงานอัยการสูงสุด	21600	846.2	846.2	277.6	467.1	744.7	100.0	88.0	88.0

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/ทบวง/กรม	รหัส หน่วย งาน	งบ ประเภท ที่ ได้รับอนุมัติ	เงิน งวด ที่ ได้รับอนุมัติ	ยอดเบิกทรงหักแล้ว			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	คิดเป็น ร้อยละ	คิดเป็น ร้อยละ	คิดเป็น ร้อยละ
			(1)	(2)			(3)	(1)	(1)	(2)
16	รัฐสภากร		17,670.8	17,631.5	12,974.1	22.1	12,996.2	99.8	73.5	73.7
	1. การกีฬาแห่งประเทศไทย	54040	592.0	588.0	315.6	0.0	315.6	99.3	53.3	53.7
	2. การเคหะแห่งชาติ	54210	1,020.0	1,816.1	1,028.3	0.0	1,028.3	99.8	56.5	56.6
	3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	54030	1,463.0	1,455.8	1,150.9	21.8	1,160.7	99.5	80.7	81.1
	4. การช่างแห่งประเทศไทย	52220	5,850.8	5,845.7	5,404.3	0.0	5,404.3	99.9	92.4	92.4
	5. การทำเหมืองแร่แห่งประเทศไทย	52010	125.0	125.0	124.9	0.0	124.9	100.0	99.9	99.9
	6. การประปาส่วนกลาง	51060	41.0	39.0	27.7	0.0	27.7	95.1	67.6	71.0
	7. การประปาส่วนภูมิภาค	51080	1,384.8	1,381.5	252.4	0.0	252.4	99.8	18.2	18.3
	8. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	51070	202.3	198.0	198.0	0.0	198.0	97.9	97.9	100.0
	9. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	51010	393.0	393.0	146.8	0.0	146.8	100.0	37.4	37.4
	10. การรถไฟแห่งประเทศไทย	52020	2,984.3	2,982.9	1,788.9	0.0	1,788.9	100.0	59.9	60.0
	11. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	52230	199.2	199.2	50.8	0.0	50.8	100.0	25.5	25.5
	12. องค์การคลังสินค้า	53120	1,441.5	1,441.5	1,441.5	0.0	1,441.5	100.0	100.0	100.0
	13. องค์การคานาเพื่อเกษตรกร	54220	86.3	86.3	86.3	0.0	86.3	100.0	100.0	100.0
	14. องค์การรถไฟฟ้ามหานคร	55060	150.0	150.0	150.0	0.0	150.0	100.0	100.0	100.0
	15. องค์การสวนพฤกษศาสตร์		10.0	10.0	10.0	0.0	10.0	100.0	100.0	100.0
	16. องค์การสวนสัตว์	54020	51.6	50.7	28.7	0.0	28.7	98.3	55.6	56.6
	17. องค์การสวนยาง	53010	18.8	18.8	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0
	18. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	55010	264.3	262.9	223.0	0.0	223.0	99.5	84.4	84.8
	19. สถาบันส่งเสริมการสวนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	55020	137.6	133.9	129.1	0.0	129.1	97.3	93.8	96.4
	20. สำนักงานกองทุนส่งเสริมการกีฬาเยาวชน	54200	391.3	389.2	372.1	0.0	372.1	99.5	95.1	95.6
	21. สถาบันการนิเทศวิธี	06031	64.0	64.0	36.8	0.3	37.1	100.0	58.8	58.0
17	กองทุนและเงินทดแทนเวียน		8,361.4	8,361.4	8,241.4	0.0	8,241.4	100.0	98.6	98.6
	1. กองทุนเพื่อกระจ่ายการผลิตและการจ้างงานไปสู่อุตสาหกรรม		700.0	700.0	700.0	0.0	700.0	100.0	100.0	100.0
	2. กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร		6,000.0	6,000.0	6,000.0	0.0	6,000.0	100.0	100.0	100.0
	3. กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยเงินเติมของเกษตรกร ที่ยากจน		25.0	25.0	25.0	0.0	25.0	100.0	100.0	100.0

(๘๖)

การใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536
 งบกลาง-งบกลางที่ 1 ตุลาคม 2535 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2536

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ บัญชี	กระทรวง/ทบวง/กรม	รหัส หน่วย งาน	งบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ	เงินงวด ที่ได้รับอนุมัติ	ยอดเบิกจ่ายทั้งสิ้น			(2)	(3)	(3)
					ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม	คิดเป็น	คิดเป็น	คิดเป็น
								ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
(1)	(2)	(3)	๒๖๔	๒๖๔	๒๖๔	(1)	(1)	(2)		
4.	กองทัพน้อยที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑		25.0	25.0	25.0	0.0	25.0	100.0	100.0	100.0
5.	กองทัพน้อยที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๒		500.0	500.0	500.0	0.0	500.0	100.0	100.0	100.0
6.	กองทัพน้อยที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๓		700.0	700.0	700.0	0.0	700.0	100.0	100.0	100.0
7.	กองทัพน้อยที่ ๔ กรมทหารราบที่ ๔		50.0	50.0	50.0	0.0	50.0	100.0	100.0	100.0
8.	กองทัพน้อยที่ ๕ กรมทหารราบที่ ๕		10.0	10.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0
9.	กองทัพน้อยที่ ๖ กรมทหารราบที่ ๖		10.0	10.0	10.0	0.0	10.0	100.0	100.0	100.0
10.	กองทัพน้อยที่ ๗ กรมทหารราบที่ ๗		50.0	50.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0
11.	กองทัพน้อยที่ ๘ กรมทหารราบที่ ๘		30.0	30.0	30.0	0.0	30.0	100.0	100.0	100.0
12.	กองทัพน้อยที่ ๙ กรมทหารราบที่ ๙		6.4	6.4	6.4	0.0	6.4	100.0	100.0	100.0
13.	กองทัพน้อยที่ ๑๐ กรมทหารราบที่ ๑๐		50.0	50.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0
14.	กองทัพน้อยที่ ๑๑ กรมทหารราบที่ ๑๑		60.0	60.0	60.0	0.0	60.0	100.0	100.0	100.0
15.	กองทัพน้อยที่ ๑๒ กรมทหารราบที่ ๑๒		50.0	50.0	50.0	0.0	50.0	100.0	100.0	100.0
16.	กองทัพน้อยที่ ๑๓ กรมทหารราบที่ ๑๓		25.0	25.0	25.0	0.0	25.0	100.0	100.0	100.0
17.	กองทัพน้อยที่ ๑๔ กรมทหารราบที่ ๑๔		30.0	30.0	30.0	0.0	30.0	100.0	100.0	100.0
18.	กองทัพน้อยที่ ๑๕ กรมทหารราบที่ ๑๕		30.0	30.0	30.0	0.0	30.0	100.0	100.0	100.0
19.	กองทัพน้อยที่ ๑๖ กรมทหารราบที่ ๑๖		10.0	10.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0
18	รวม		55,089.2	53,271.3	12,561.2	29,991.0	42,552.2	96.7	77.2	79.9
	รวม		560,000.0	557,824.8	223,693.0	234,847.5	458,540.5	99.6	81.9	82.2

(๔๗)

๔.๓ ภาคผนวก ๓
ตารางแสดงการใช้จ่ายเงินงบประมาณของปี
๒๕๓๘, ๒๕๓๙ และ ๒๕๓๖

ตารางที่ 1 แสดงการใช้จ่ายเงินงบประมาณของปี 2534 - 2536

หน่วย : ล้านบาท

	ปีงบประมาณ		
	2534	2535	2536
งบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายทั้งหมด	448,758.7	539,136.8	644,498.3
	(100.0)	(100.0)	(100.0)
- ได้รับอนุมัติประจำปี	387,500.0	460,400.0	560,000.0
	(86.3)	(85.4)	(86.9)
- เงินกันไว้เบิกเหลือในปีและขอขยายเวลา เบิกจ่ายจากปีก่อน ๆ	61,258.7	78,736.8	84,498.3
	(13.7)	(14.6)	(13.1)
การใช้จ่ายเงินงบประมาณทั้งหมด	362,520.5	452,652.9	517,925.6
	(80.8)	(83.9)	(80.4)
- จากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี	316,567.1	389,613.4	458,540.5
	(70.6)	(72.2)	(71.2)
- จากเงินกันไว้เบิกเหลือในปีและขอขยาย เวลาเบิกจ่ายจากปีก่อน ๆ	45,953.4	63,039.5	59,385.1**
	(10.2)	(11.7)	(9.2)
งบประมาณที่กันไว้ปีต่อไป	78,736.8	84,498.3	83,215.8**
	(17.5)	(15.7)	(12.9)
งบประมาณที่ไม่ได้ใช้	7,501.4	1,985.6	43,356.9
	(1.7)	(0.4)	(6.7)
- เป็นเงินงบประมาณประจำปี	-	-	18,243.7
			(2.8)
- เป็นเงินกันไว้เบิกเหลือในปีและขอขยาย เวลาเบิกจ่ายจากปีก่อน ๆ	-	-	25,113.2**
			(3.9)

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงอัตราส่วนร้อยละ

* จากรายงานสรุปประจำปีจากเงินกันฯส่วนกลาง ตั้งแต่ 1ตค.35-31 สค.36 และรายงานสรุปประจำปีจากเงินกันฯจังหวัด ตั้งแต่ 1ตค.35-30 มิย.36

** เป็นข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยรับผิดชอบ เพียงวันที่ 30 กันยายน 2536

ตารางที่ 2 สรุปการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2534 - 2536 (ข้อมูลล่าสุด)

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณประจำปี		
	*2534 เพียง 30 พธ. 2536	*2535 เพียง 30 พธ. 2536	**2536 เพียง 30 เมษ. 2537
1. เงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ	387,500.00	460,400.00	560,000.00
2. ราชจ่ายที่เบิกจ่ายภายในปีงบประมาณประจำปี	316,567.14	389,613.35	462,690.23
3. ราชจ่ายที่เบิกเหลือปีงบประมาณ	60,233.37	57,746.67	52,608.00
4. รวมราชจ่ายที่เบิกจ่ายภายในปีงบประมาณ และเบิกเหลือปี (2.+3.)	376,800.51	447,360.02	515,298.23
5. เงินงบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย (1.-4.)	10,699.49	13,039.98	44,701.77
6. เงินกันไว้เบิกเหลือปีงบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย	1,829.97	12,697.92	36,786.60
7. เงินงบประมาณที่หับไป (5.-6.)	8,869.52	342.06	7,915.17

หมายเหตุ

- * ข้อมูลจากรายงานของกรมบัญชีกลาง
- ** ข้อมูลจากการรวบรวมของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

๕.๕ ภาคผนวก ๕
ตัวทวิคูณของการใช้จำสภาครัฐบาล

(๕๑)

ตารางแสดงการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายเงินงบประมาณและผลิตภัณฑ์
รวมภายในประเทศ (GDP)

	การใช้จ่าย จริง ณ วัน สิ้นปี งบประมาณ	การเปลี่ยนแปลงของ การใช้จ่าย (2)	ผลิตภัณฑ์รวม ภายในประเทศ (GDP) (3)	การเปลี่ยนแปลงของ GDP (4)	$K = \frac{\Delta GDP}{\Delta G}$ หรือ (4)/(2)
2525	133,683.5		820,002		
2526	147,283.1	13,599	910,054	90,052	6.62
2527	160,969.1	13,686.0	973,412	63,358	4.63
2528	182,554.9	21,585.8	1,014,399	40,987	1.90
2529	189,514.4	6,595.5	1,099,541	85,142	12.91
2530	204,544.1	15,029.7	1,253,000	153,459	10.21
2531	217,401.0	12,856.9	1,507,000	231,670	19.76
2532	247,425.3	30,024.3	1,776,000	269,000	8.96
2533	281,304.8	33,879.5	2,182,000	406,000	11.98
2534	316,567.1	35,262.3	2,509,000	327,000	9.27
2535	389,613.4	73,046.3	2,800,000	291,000	3.98
				รวม	90.2
				เฉลี่ย	9.02

๕.๕ ภาคผนวก ๕
รายละเอียดการขออนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลือในปี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๓๖

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ที่ขอเบิกเบิกเหลือปี
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 ยกเป็นรายการตรวจ

หน่วย : ล้านบาท

กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ	เงินที่เบิกเหลือปี			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ
		มี สิ้น งบประมาณ	มี สิ้น ไม่ทันงบฯ	รวม	
1. สำนักนายกรัฐมนตรี	5,735.3	793.3	129.8	923.1	16.1
2. กระทรวงกลาโหม	78,625.3	14,193.9	259.0	14,452.9	18.4
3. กระทรวงการคลัง	66,702.4	577.3	739.8	1,317.1	2.0
4. กระทรวงการต่างประเทศ	3,022.0	56.3	132.6	188.9	6.3
5. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	44,328.5	7,975.7	2,114.6	10,090.3	22.8
6. กระทรวงคมนาคม	35,515.8	5,921.1	1,587.3	7,508.4	21.1
7. กระทรวงมหาดไทย	3,305.2	318.0	36.9	354.9	10.7
8. กระทรวงมหาดไทย	85,895.3	13,534.0	7,930.6	21,464.6	25.0
9. กระทรวงยุติธรรม	1,691.2	97.7	91.1	188.8	11.2
10. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	7,037.0	2,404.1	1,300.6	3,704.7	52.6
11. กระทรวงศึกษาธิการ	88,177.2	6,886.0	573.9	7,459.9	8.5
12. กระทรวงสาธารณสุข	32,898.1	5,466.9	658.6	6,125.5	18.6
13. กระทรวงอุตสาหกรรม	3,395.2	829.0	75.3	904.3	26.6
14. ทบวงมหาวิทยาลัย	19,298.8	2,452.4	864.2	3,316.6	17.2
15. ส่วนราชการที่ไม่ได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	3,251.3	266.8	115.2	382.0	11.7
16. รัฐวิสาหกิจ	17,670.8	2,367.8	2,064.9	4,432.7	25.1
17. กองทุนและเงินอุดหนุนพิเศษ	8,361.4	0.0	0.0	0.0	0.0
18. งบกลาง	55,089.2	223.0	178.1	401.1	0.7
รวม	560,000.0	64,363.3	18,852.5	83,215.8	14.9

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายจากเงินงบประมาณ 2536 ที่อนุมัติไว้เบิกเพื่อลงบัญชี
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 เป็นรายการกระทรวงและกรม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ เลข ที่	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ	เงินที่อนุมัติไว้เบิกเพื่อลงบัญชี			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ
			มีบัญชีอนุมัติ	ไม่มีบัญชีอนุมัติ	รวม	
1	สำนักนายกรัฐมนตรี	5,735.3	793.3	129.8	923.1	16.1
	1. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	1,353.4	148.5	20.3	168.8	12.5
	2. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	341.8	182.3	0.0	182.3	53.3
	3. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	206.5	20.4	0.0	20.4	9.9
	4. สำนักงบประมาณ	207.4	23.7	0.0	23.7	11.4
	5. สำนักงานสภาพัฒนาการคลังแห่งชาติ	59.2	0.1	0.1	0.2	0.3
	6. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	60.4	12.7	0.0	12.7	21.0
	7. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	421.6	5.2	0.0	5.2	1.2
	8. สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก	59.1	19.1	16.0	35.1	59.4
	9. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ	12.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	10. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานส่งเสริมการค้า ระหว่างประเทศ	243.5	50.0	4.0	54.0	22.2
	11. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	177.8	17.5	0.0	17.5	9.8
	12. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	288.2	81.2	46.7	127.9	44.4
	13. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ	117.4	1.8	0.0	1.8	1.5
	14. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ	66.8	1.4	0.0	1.4	2.1
	15. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	212.6	4.1	8.0	12.1	5.7
	16. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน แห่งชาติ	77.1	1.4	0.3	1.7	2.2
	17. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	515.0	20.3	5.6	25.9	5.0
	18. กรมประชาสัมพันธ์	804.9	180.0	11.7	191.7	23.8
	19. กรมวิเทศสหการ	410.4	23.6	17.1	40.7	9.9
	20. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2	กระทรวงกลาโหม	78,625.3	14,193.9	259.0	14,452.9	18.4
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	1,644.2	121.9	0.0	121.9	7.4
	2. กองบัญชาการทหารสูงสุด	7,584.5	129.9	0.0	129.9	1.7
	3. กองทัพบก	37,700.4	10,160.3	180.2	10,340.5	27.4

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ที่ขอเบิกไว้เบิกเหลือ
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 แยกเป็นรายการกระทรวงและกรม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้อนุมัติ	เงินเบิกไว้เบิกเหลือ			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้อนุมัติ
			มี อยู่	ไม่มี อยู่	รวม	
	4. กองทัพอากาศ	16,013.5	2,367.7	78.8	2,446.5	15.3
	5. กองทัพบก	15,682.7	1,414.1	0.0	1,414.1	9.0
	6. กองอำนาจการรักษาสภาพแวดล้อมภายใน	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3	กระทรวงการคลัง	66,702.4	577.3	739.8	1,317.1	2.0
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	62,087.1	36.0	617.6	653.6	1.1
	2. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	142.6	4.3	0.0	4.3	3.0
	3. กรมธนารักษ์	350.8	28.7	11.1	39.8	11.3
	4. กรมบัญชีกลาง	545.9	57.6	5.7	63.3	11.6
	5. กรมศุลกากร	1,064.2	259.6	24.3	283.9	26.7
	6. กรมสรรพสามิต	681.9	110.9	1.8	112.7	16.5
	7. กรมสรรพากร	1,829.9	80.2	79.3	159.5	8.7
4	กระทรวงมหาดไทย	8,022.0	56.3	132.6	188.9	6.3
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	3,022.0	56.3	132.6	188.9	6.3
5	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	44,328.5	7,975.7	2,114.6	10,090.3	22.8
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	889.5	102.5	13.2	115.7	13.0
	2. กรมชลประทาน	21,673.7	4,469.2	1,682.9	6,152.1	28.4
	3. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	230.9	7.7	0.2	7.9	3.4
	4. กรมประมง	2,490.5	968.4	103.7	1,072.1	43.0
	5. กรมปศุสัตว์	2,705.6	475.7	34.5	510.2	18.9
	6. กรมป่าไม้	5,202.1	516.6	48.9	565.5	10.9
	7. กรมหมักกลั่น	1,640.2	529.6	14.3	543.9	33.2
	8. กรมวิชาการเกษตร	2,197.0	241.3	35.2	276.5	12.6
	9. กรมส่งเสริมการเกษตร	4,048.3	395.5	63.9	459.4	11.3
	10. กรมส่งเสริมสหกรณ์	1,685.4	185.8	40.3	226.1	13.4
	11. สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	1,330.6	69.2	77.4	146.6	11.0
	12. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	234.7	14.2	0.1	14.3	6.1

(๕๖)

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ที่ขอเบิกไว้แต่เหลือ
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 เป็นรายการกระทรวงและกรม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ ที่	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้อนุมัติ	เงินที่เบิกไปแล้ว			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้อนุมัติ
			มีสัญญา ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	รวม	
6	กระทรวงมหาดม	35,515.8	5,921.1	1,587.9	7,508.4	21.1
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	115.2	4.2	0.0	4.2	3.6
	2. กรมการขนส่งทางบก	947.7	121.4	51.3	172.7	18.2
	3. กรมการนิคมอาชีพ	762.7	313.7	45.7	359.4	47.1
	4. กรมเจ้าท่า	685.6	116.8	82.2	199.0	29.0
	5. กรมทางหลวง	32,383.2	5,283.7	1,360.4	6,644.1	20.5
	6. กรมไปรษณีย์โทรเลข	179.3	19.8	34.7	54.5	30.4
	7. กรมส่งเสริมวิสาหกิจ	425.3	61.0	13.0	74.0	17.4
	8. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการนิคมอาชีพ	16.8	0.5	0.0	0.5	3.0
7	กระทรวงพาณิชย์	3,305.2	318.0	36.9	354.9	10.7
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	818.2	133.8	26.6	160.4	19.6
	2. กรมการค้าต่างประเทศ	1,219.3	24.7	0.2	24.9	2.0
	3. กรมการค้าภายใน	160.9	12.1	6.5	18.6	11.5
	4. กรมการพาณิชย์	231.5	32.0	0.2	32.2	13.9
	5. กรมทะเบียนการค้า	222.8	28.0	0.0	28.0	12.6
	6. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	52.9	13.0	0.0	13.0	24.6
	7. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์	194.7	63.5	0.0	63.5	32.6
	8. กรมส่งเสริมการส่งออก	404.9	10.9	3.4	14.3	3.5
8	กระทรวงมหาดไทย	85,895.3	13,534.0	7,930.6	21,464.6	25.0
	1. กรุงเทพมหานคร	3,157.1	189.5	980.8	1,170.3	37.1
	2. สำนักงานปลัดกระทรวง	1,792.9	99.9	144.4	244.3	13.6
	3. กรมการปกครอง	17,091.8	2,395.7	586.1	2,981.8	17.4
	4. กรมการนิคมชุมชน	2,695.3	165.2	155.5	320.7	11.9
	5. กรมการนิคมแรงงาน	568.8	105.4	8.9	114.3	20.1
	6. กรมตำรวจ	24,875.1	1,911.8	1,815.1	3,726.9	15.0
	7. กรมศุลกากร	2,420.9	159.2	37.1	196.3	8.1
	8. กรมประชาสัมพันธ์	2,095.6	223.3	47.2	270.5	12.9

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ที่ขอเบิกไว้เบิกเหลือณ
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 แยกเป็นรายการกระทรวงและกรม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ ที่	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ	เงินที่เบิกไปเหลือ			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ
			มีอยู่ก่อน	ไม่มีการอนุมัติ	รวม	
	9. กรมโยธาธิการ	12,232.9	2,877.5	1,630.6	4,508.1	36.9
	10. กรมราชทัณฑ์	2,068.6	46.8	27.8	74.6	3.6
	11. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	238.2	9.5	0.4	9.9	4.2
	12. สำนักผังเมือง	408.4	45.8	11.1	56.9	13.9
	13. สำนักงานประกันสังคม	3,006.1	34.8	1.0	35.8	1.2
	14. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท	13,243.6	5,269.6	2,484.6	7,754.2	58.6
9	กระทรวงยุติธรรม	1,691.2	97.7	91.1	188.8	11.2
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	1,441.4	86.1	91.0	177.1	12.3
	2. กรมคุมประพฤติ	110.8	11.6	0.1	11.7	10.6
	3. กรมบังคับคดี	110.3	0.0	0.0	0.0	0.0
	4. สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ	28.7	0.0	0.0	0.0	0.0
10	กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	7,037.0	2,404.1	1,300.6	3,704.7	52.6
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	966.4	66.0	51.1	117.1	12.1
	2. กรมควบคุมมลพิษ	203.9	106.0	0.0	106.0	52.0
	3. กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน	3,902.3	1,717.0	562.5	2,279.5	58.4
	4. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	200.7	80.9	0.0	80.9	40.3
	5. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	116.2	40.1	0.0	40.1	34.5
	6. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	331.5	122.9	0.0	122.9	37.1
	7. สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม	1086.0	151.5	687.0	838.5	77.2
	8. สำนักงานพลังงานปรมาณูแห่งชาติ	230.0	119.7	0.0	119.7	52.0
11	กระทรวงศึกษาธิการ	88,177.2	6,886.0	573.9	7,459.9	8.5
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	1,493.5	44.3	41.4	85.7	5.7
	2. กรมการศึกษานอกโรงเรียน	1,980.1	151.3	55.6	206.9	10.4
	3. กรมการศาสนา	923.7	20.6	28.7	49.3	5.3
	4. กรมการศึกษานอกโรงเรียน	1,601.5	120.7	52.9	173.6	10.8

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ของหน่วยงานเทคโนโลยี
ณ วันที่ 30 กันยายน 2535 เป็นรายการตรวจและกรม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ ตัว อักษร	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ	เงินทวงไว้เบิกเหลือในปี			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ
			มีบัญชีกรม	ไม่มีบัญชีกรม	รวม	
	5. กรมเสนาธิการ	734.5	139.8	5.6	145.4	19.8
	6. กรมวิฑุกาการ	232.7	22.7	0.0	22.7	9.8
	7. กรมศิลปากร	811.9	180.3	42.3	222.6	27.4
	8. กรมสามัญศึกษา	19,773.6	2,297.0	10.7	2,307.7	11.7
	9. กรมอาชีวศึกษา	5,832.8	1,311.9	207.9	1,519.8	26.1
	10. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	1,854.3	593.3	74.1	667.4	36.0
	11. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	50,327.2	1,930.6	30.9	1,961.5	3.9
	12. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	2,346.6	47.6	7.8	55.4	2.4
	13. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู	70.7	4.5	0.1	4.6	6.5
	14. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	194.1	21.4	15.9	37.3	19.2
12	กระทรวงสาธารณสุข	32,898.1	5,466.9	658.6	6,125.5	18.6
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	24,331.9	4,382.3	161.2	4,543.5	18.7
	2. กรมการแพทย์	2,617.6	197.2	155.2	352.4	13.5
	3. กรมควบคุมโรคติดต่อ	2,291.3	19.1	23.7	42.8	1.9
	4. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	314.9	54.2	2.6	56.8	18.0
	5. กรมอนามัย	3,172.0	801.2	315.9	1,117.1	35.2
	6. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	170.4	12.9	0.0	12.9	7.6
13	กระทรวงอุตสาหกรรม	3,395.2	829.0	75.3	904.3	26.6
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	698.0	35.0	4.6	39.6	5.7
	2. กรมการค้าภายใน	1,788.1	645.1	0.7	645.8	36.1
	3. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	336.8	74.0	43.9	117.9	35.0
	4. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	397.9	45.7	8.6	54.3	13.6
	5. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	141.3	25.3	17.5	42.8	30.3
	6. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	33.1	3.9	0.0	3.9	11.8
14	ทบวงมหาวิทยาลัย	19,298.8	2,452.4	864.2	3,316.6	17.2
	1. สำนักงานปลัดทบวง	2,061.9	9.8	95.7	105.5	5.1

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ที่ขอเบิกไว้เบิกเหลือณ
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 และเป็นรายการรวมและรวม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ	เงินที่เบิกเหลือ			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติ
			มีอยู่กรม	ไม่มีอยู่กรม	รวม	
	2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2,725.5	213.6	170.8	384.4	14.1
	3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1,210.4	228.9	26.5	255.4	21.1
	4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1,904.2	274.3	60.2	334.5	25.6
	5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,578.5	222.6	9.3	231.9	14.7
	6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1,030.2	227.2	136.0	363.2	35.3
	7. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	297.1	77.3	0.0	77.3	26.0
	8. มหาวิทยาลัยบูรพา	750.8	49.8	0.0	49.8	6.6
	9. มหาวิทยาลัยมหิดล	3,210.6	229.7	288.7	518.4	16.1
	10. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	541.7	61.6	0.0	61.6	11.4
	11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	750.0	160.5	17.1	177.6	23.7
	12. มหาวิทยาลัยศิลปากร	454.1	91.8	0.0	91.8	20.2
	13. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1,095.1	142.1	42.5	184.6	16.9
	14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	177.8	6.6	0.0	6.6	3.7
	15. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	237.7	144.1	-0.0	144.1	60.6
	16. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	294.8	52.3	3.0	55.3	18.8
	17. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	645.2	70.9	0.0	70.9	11.0
	18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	394.2	83.4	0.0	83.4	21.2
	19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	338.8	90.1	0.0	90.1	26.6
	20. สถาบันนักวิทยาศาสตร์	200.2	15.8	14.4	30.2	15.1
15	ส่วนราชการที่ไม่ได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง	3,251.3	266.8	115.2	382.0	11.7
	1. ราชบัณฑิตยสถาน	20.6	0.0	1.0	1.0	4.9
	2. สำนักพระราชวัง	829.3	127.0	9.6	136.6	16.5
	3. สำนักพระราชเลขานุการ	175.1	8.0	17.3	25.3	14.4
	4. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	449.6	37.4	14.5	51.9	11.5
	5. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	219.4	8.0	4.0	12.0	5.5
	6. สำนักงานเลขาธิการสำนักงานข้าราชการ	711.1	24.4	46.1	70.5	9.9
	7. สำนักงานอัยการสูงสุด	846.2	62.0	22.7	84.7	10.0

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ที่ขอเบิกไว้เบิกเหลือณ
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 แยกเป็นรายการกระทรวงและกรม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ เลข ที่	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้อนุมัติ	เงินที่เบิกเหลือณปี			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้อนุมัติ
			มี กฤษฎีกา	ไม่มี กฤษฎีกา	รวม	
16	รัฐวิสาหกิจ	17,670.8	2,367.8	2,064.9	4,432.7	25.1
	1. การดำเนินงานแห่งประเทศไทย	592.0	142.0	129.3	271.3	45.8
	2. การเคหะแห่งชาติ	1,820.0	662.9	116.2	779.1	42.8
	3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	1,463.0	26.9	99.3	126.2	8.6
	4. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	5,850.8	0.0	441.5	441.5	7.5
	5. การท่าเรือแห่งประเทศไทย	125.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	6. การประปาส่วนหลวง	41.0	9.4	0.0	9.4	22.9
	7. การประปาส่วนภูมิภาค	1,384.8	222.2	903.2	1,125.4	81.3
	8. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	202.3	0.0	0.0	0.0	0.0
	9. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	393.0	246.2	0.0	246.2	62.6
	10. การรถไฟแห่งประเทศไทย	2,984.3	827.3	366.7	1,194.0	40.0
	11. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	199.2	148.4	0.0	148.4	74.5
	12. องค์การคลังสินค้า	1,441.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	13. องค์การตลาดแม่โจ้เกษตรกร	86.3	0.0	0.0	0.0	0.0
	14. องค์การรถไฟมีนทานนคร	150.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	15. องค์การสวนสมเด็จร์	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	16. องค์การสวนสัตว์	51.6	18.7	3.1	21.8	42.2
	17. องค์การสวนยาง	18.8	18.8	0.0	18.8	100.0
	18. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	264.3	24.7	4.1	28.8	10.9
	19. สถาบันส่งเสริมการสวนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	187.6	1.6	0.5	2.1	1.5
	20. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	391.3	15.4	1.0	16.4	4.2
	21. สถาบันการนิคมอุตสาหกรรม	64.0	3.3	0.0	3.3	5.2
17	กองทุนและเงินทดแทนเวียน	8,361.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	1. กองทุนเมื่อกระจายการคิดและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค	700.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	2. กองทุนรวมเมื่อช่วยเหลือเกษตรกร	6,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	3. กองทุนหมุนเวียนเมื่อปลดปล่อยกองทุนเดิมของเกษตรกร ที่ยากจน	25.0	0.0	0.0	0.0	0.0

สรุปรายละเอียดเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2536 ที่ขอเบิกเงินที่
ณ วันที่ 30 กันยายน 2536 แยกเป็นรายการกระทรวงและกรม

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	กระทรวง/ทบวง/กรม	วงเงิน งบประมาณ ที่ได้อนุมัติ	เงินที่ขอเบิกที่			คิดเป็นร้อยละของ เงินงบประมาณ ที่ได้อนุมัติ
			มีลักษณะ	ไม่มีลักษณะ	รวม	
	4. กองทุนขุดลอกนันทนาการ	25.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	5. กองทุนสิ่งแวดล้อม	500.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	6. กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ประถมศึกษา	700.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	7. กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	8. เงินทุนประชาสัมพันธ์ธุรกิจสงเคราะห์	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	9. เงินทุนชมเวียนแม่เมืองที่รูปถ่ายทางอากาศ	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	10. เงินทุนชมเวียนโรงเรียนตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	11. เงินทุนชมเวียนส่งเสริมการสหกรณ์	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	12. เงินทุนชมเวียนเพื่อประชาสัมพันธ์งานสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดบูรพาภิรามราชบุรี	6.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	13. เงินทุนชมเวียนแม่เมืองครบถ้วนในเมือง	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	14. เงินทุนชมเวียนเพื่อการวิจัยและผลิตเทคโนโลยี	60.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	15. เงินทุนชมเวียนแม่เมืองการศึกษาโรงเรียนเอกชน	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	16. เงินทุนชมเวียนแม่เมืองส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมใน ครอบครัวและทัศนคติกรมไทย	25.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	17. เงินทุนชมเวียนแม่เมืองสวัสดิการสงเคราะห์ บุคลากรทบวงทหารอากาศ	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	18. เงินทุนชมเวียนแม่เมืองมหาวิทยาลัยสถาบันอุดมศึกษา เอกชน	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	19. เงินทุนชมเวียนแม่เมืองให้ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีนครินทร์สร้างบ้านถาวร	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0
18	งบกลาง	55,089.2	223.0	178.1	401.1	0.7
	รวม	560,000.0	64,363.3	18,852.5	83,215.8	14.9

(b2)

การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2536 ที่ชอกันไว้
เบิกเหลือมาจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2537

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2537 มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2536 ที่ชอกันไว้
ไว้เบิกเหลือมาจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2537 สรุปได้ดังนี้.

หน่วย: ล้านบาท

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เงินงบประมาณปี 2536 ที่ชอกัน	เบิกจ่ายแล้ว	คิดเป็น ร้อยละของ เงินที่ชอกัน	คงเหลือ
1. สำนักนายกรัฐมนตรี	983.1	482.1	49.0	501.0
2. กระทรวงกลาโหม	16,014.9	7,869.6	49.1	8,145.3
3. กระทรวงการคลัง	1,821.4	806.6	44.3	1,014.8
4. กระทรวงการต่างประเทศ	211.1	78.2	37.0	132.9
5. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	9,647.7	5,502.7	57.0	4,145.0
6. กระทรวงคมนาคม	7,803.5	4,456.5	57.1	3,347.0
7. กระทรวงพาณิชย์	553.5	159.2	28.8	394.3
8. กระทรวงมหาดไทย	24,123.9	13,964.5	57.9	10,159.4
9. กระทรวงยุติธรรม	200.2	67.9	33.9	132.3
10. กระทรวงศึกษาธิการ	8,126.6	6,170.2	75.9	1,956.4
11. กระทรวงสาธารณสุข	6,818.3	3,979.4	58.4	2,838.9
12. กระทรวงอุตสาหกรรม	993.5	504.1	50.7	489.4
13. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	3,725.9	1,187.1	31.9	2,538.8
14. ทบวงมหาวิทยาลัย	3,389.3	1,935.9	57.1	1,453.4
15. ส่วนราชการไปสังกัดสำนักนายก- รัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	349.5	130.8	37.4	218.7
16. รัฐวิสาหกิจ	4,716.9	2,267.4	48.1	2,449.5
รวม	89,479.3	49,562.2	55.4	39,917.1

(๖๗)

สรุปการขอเงินงบประมาณปี 2536 ไว้เบิกเหลือในปีโดยไม่มีหนี้ผูกพัน
 และยังไม่สามารถก่อหนี้ผูกพันได้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2537
 (เฉพาะรายการครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่มีวงเงินตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป)
 หน่วย: ล้านบาท

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจฯ	ขอเงินโดยไม่มีหนี้ ผูกพันทั้งสิ้น		ยังไม่ก่อหนี้ผูกพัน ณ 31 มีนาคม 2537	
	รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
1. กระทรวงการต่างประเทศ				
1.1 สำนักงานปลัดกระทรวง	9	119.6	5	77.5
2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์				
2.1 กรมชลประทาน	42	343.0	17	86.5
2.2 กรมประมง	21	175.8	7	67.6
2.3 กรมปศุสัตว์	15	19.0	2	3.5
3. กระทรวงคมนาคม				
3.1 กรมการขนส่งทางบก	13	39.9	1	2.9
3.2 กรมทางหลวง	85	710.9	41	74.0
4. กระทรวงพาณิชย์				
4.1 กรมส่งเสริมการค้าส่งออก	1	1.2	1	1.2
5. กระทรวงมหาดไทย				
5.1 กรมการปกครอง	80	299.9	2	20.2
5.2 กรมตำรวจ	232	1,543.6	13	304.1
5.3 กรมโยธาธิการ	361	1,936.4	4	388.1
5.4 สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท	507	2,267.0	1	2.4
6. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม				
6.1 กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	1	1.4	1	1.4
7. กระทรวงยุติธรรม				
7.1 สำนักงานปลัดกระทรวง	10	79.3	3	18.7
8. กระทรวงวิทยาศาสตร์ ฯลฯ				
8.1 สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	13	74.0	1	20.0
8.2 กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน	14	345.4	1	44.5

ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจฯ	ชอกันโดยไม่มีหนี้ ผูกพันทั้งสิ้น		ยังไม่ก่อหนี้ผูกพัน ณ 31 มีนาคม 2537	
	รายการ	เงิน	รายการ	เงิน
9. กระทรวงศึกษาธิการ				
9.1 กรมการศึกษานอกโรงเรียน	13	18.2	1	2.0
9.2 กรมศิลปากร	24	55.2	1	1.0
9.3 กรมสามัญศึกษา	191	414.6	3	3.2
9.4 กรมอาชีวศึกษา	51	95.7	2	1.8
9.5 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	54	100.4	1	3.0
9.6 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	36	55.3	1	1.3
10. กระทรวงสาธารณสุข				
10.1 สำนักงานปลัดกระทรวง	114	523.5	2	1.8
10.2 กรมควบคุมโรคติดต่อ	8	28.9	1	14.4
11. กระทรวงอุตสาหกรรม				
11.1 สำนักงานปลัดกระทรวง	2	2.0	1	1.6
11.2 กรมโรงงานอุตสาหกรรม	2	40.3	1	24.3
12. ทบวงมหาวิทยาลัย				
12.1 สำนักงานปลัดทบวง	1	38.1	1	38.1
12.2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5	33.4	1	2.8
12.3 มหาวิทยาลัยมหิดล	11	34.4	7	18.4
12.4 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	1	3.0	1	3.0
13. ส่วนราชการอิสระ				
13.1 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	1	44.3	1	44.3
14. รัฐวิสาหกิจ				
14.1 การกีฬาแห่งประเทศไทย	10	38.9	1	2.4
14.2 การไฟฟ้านครหลวง	1	26.2	1	26.2
14.3 การรถไฟแห่งประเทศไทย	12	331.9	3	19.9
รวม	1,941	9,840.6	138	1,322.1

